

Kaupunginhallitus

KOKOUSAIKA 07.10.2024 klo 15:00

KOKOUSAIKKA Kaupunginhallituksen kokoushuone, 5. krs

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijat	1
290 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
291 § Pöytäkirjan tarkastajat	3
292 § Käsittelyjärjestys	4
293 § Lausunto alueellisesta junaliikenteestä 2030-luvulla	5
- Lausunto; alueellinen junaliikenne	7
294 § Etuusto-oikeuden käyttäminen kiinteistön 285-31-33-39 kaupassa	8
- Sijainti opaskartalla	11
- Sijainti ajantasa-asemakaavakartalla	12
- Sijainti Karhulan keskustan osayleiskaavakartalla	13
295 § Kaupungintalon hankesuunnitelma 2024	14
- Kaupungintalon hankesuunnitelma liitteineen	18
296 § Sisäisen tarkastuksen ehdottamien toimenpiteiden sisällyttäminen päätöksenteko- ja avustusten myöntämisen prosessien ohjeistuksiin ja sääntöihin sekä toimintaan	94
297 § Rankin ja Kirkonmaan vesihuoltoavustuksiin liittyvä selvitys, Kotkan Saariston Ystävät ry.	96
- Selvityspyyntö, Kotkan Saariston Ystävät Ry	100
- Selvitys Kotkan saariston ystävät ry	102
298 § Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit; oikeusministeriön ohje kunnanhallituksille	103
- VN_17690_2024-OM-3Kirje kunnanhallitukselle (pl. Ahvenanmaan maakunnan kunnat)	104
299 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi	139
- Valtuustoaloite Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi	141
300 § Vastaus valtuustoaloitteeseen, eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen	142
- Valtuustoaloite, eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä, allekirjoitettu versio	146
- Kasvis- ja vegaaniruokaan liittyvä sivu ilmasto-ohjelman päivityksen luonnoksesta	147
301 § Toimielimien pöytäkirjajäljennökset ja viranhaltijoiden päätökset	148
302 § Kaupunginjohtajan ajankohtaiset asiat	149
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	150

KOKOUSAIKA	Maanantai 7.10.2024, klo 15.00 – 16.00	
KOKOUSPAIKKA	Kaupunginhallituksen kokoushuone, 5. krs	
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	Virtanen Sami Rauhala Jouko Paananen Jani Hasu Johanna Heikkilä Anne Holmberg Mia Hyyryläinen Antti Jäntti Carina Niinen Kari Ristiniemi Sami Saikkonen Sanna Tuomela Milla Vuorela Jarkko	puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja jäsen
Muut osallistujat	Sirviö Esa Lönnfors Kristina Hirvonen Pasi Lopperi Jukka Kekkonen Olli Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa Koskimies Sanna Makkonen Kari	kaupunginjohtaja kansliapäällikkö valtuuston puheenjohtaja valt. I varapuheenjohtaja valt. II varapuheenjohtaja valt. III varapuheenjohtaja hallintojohtaja, sihteeri yhteyspäällikkö
Poissa		
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja Sami Virtanen	Sihteeri Sanna Koskimies
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todetaan	Pykälät 290 – 302
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 14.10.2024	
Pöytäkirjan tarkastajat	Anne Heikkilä	Mia Holmberg
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleinen tietoverkko: www.kotka.fi/esityslistat 15.10.2024	
	Sihteeri	Sanna Koskimies

290 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kh 7.10.2024 § 290

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

291 § Pöytäkirjan tarkastajat

Kh 7.10.2024 § 291

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anne Heikkilä ja Mia Holmberg.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

292 § Käsittelyjärjestys

Kh 7.10.2024 § 292

Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Käsittelyjärjestys päätettiin hyväksyä esityslistan mukaisena.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/3349/08.01.00/2024

293 § Lausunto alueellisesta junaliikenteestä 2030-luvulla

Kara 24.9.2024 § 126

Valmistelija: Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen, 0400 760 284

Esittelyteksti: Traficom on käynnistänyt kesällä 2024 alustavan keskustelun kaupunkiseutujen kanssa alueellisen junaliikenteen ostoista vuosille 2031–2040. Taustalla on muun muassa havainto siitä, että alueellisia junaliikenteen ostoja tuetaan erilaisilla kaupunkiseuduilla hyvin eri tavoin. Tulevaisuuden paikallisjuniin esitetään mallia, jossa kunnat jakavat junaliikenteen kustannuksia valtion kanssa. Tässä vaiheessa tulevat ratkaisut niin tulevien kilpailutusehtojen kuin kustannusjakoperiaatteiden suhteen ovat avoimina.

Traficom on pyytänyt kaupungeilta virkamiesnäkemystä siitä, ovatko kaupungit valmiit osallistumaan tulevan alueellisen junaliikenteen suunnitteluun ja edistämiseen huomioiden myös sen, että suunnitteluun osallistuminen edellyttää tulevaan rahoitukseen osallistumista. Lisäksi kunnilta on pyydetty näkemyksiä tärkeimmistä yhteysväleistä ja vuorotarjonnasta.

Syksyn 2024 aikana odotetaan talouspoliittisen ministerivaliokunnan periaatepäätöstä alueellisen junaliikenteen ostoista ja valmistelun jatkamisesta. Kotkan kaupunki on esittänyt lausunnossaan, että alueellisen junaliikenteen säilyttäminen on kaupungille tärkeää, ja että kaupunki on valmis osallistumaan tulevan liikenteen edistämiseen ja suunnitteluun. Kaupunki toteaa lausunnossaan myös, että valtion tulisi liikkumisen tasa-arvon näkökulmasta jatkossakin kantaa päävastuuta alueellisen liikenteen rahoittamisesta, sillä alueiden mahdollisuudet ostoliikenteen rahoittamiseen ovat hyvin erilaiset.

Liitteet: Lausunto Traficomille alueellisesta junaliikenteestä 2030-luvulla

Esittelijä: Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää merkitä lausunnon tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 7.10.2024 § 293

Liite: Lausunto Traficomille alueellisesta junaliikenteestä 2030-luvulla

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä liitteenä olevan lausunnon tiedoksi.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Mia Holmberg, Kari Niininen ja Sanna Saikkonen, kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala sekä kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Eeva Liisa Frilander-Paavilainen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Traficom

16.9.2024

TRAFICOM/467526/04.04.08.00/2024

Traficom 20.8.2024 kirjallinen vastauspyyntö

Kotkan kaupungin näkemys alueellisesta junaliikenteestä

Kotkan kaupunki pitää Kotkan ja Kouvolan välistä henkilöjunaliikennettä erittäin tärkeänä, ja on käytyjen keskustelujen pohjalta kiinnostunut osallistumaan alueellisen henkilöjunaliikenteen järjestämisen edistämiseen ja suunnitteluun, ottaen huomioon, että lähtökohtaisesti suunnitteluun osallistuminen edellyttää myös tulevan raideliikenteen (2031-) rahoitukseen osallistumista.

Rahoitukseen osallistumisessa keskeinen huomioitava asia on, että nykyisessä taloustilanteessa on vaikea ennakoida kuntien rahoituskykyä; näemme että valtion olisi tärkeä säilyä edelleen pääasiallisena rahoittajana. Tasa-arvoisuuden tulee koskea saavutettavuutta, ja eteläisen Suomen kaupungit yhdistävä rataverkko tulisi säilyttää liikennöitynä, vaikka keskisuurilla kaupungeilla ei ole suurten veroisia mahdollisuuksia osallistua kustannuksiin.

Yhteysväleistä Kotka–Kouvola -välin taajamajunayhteys on olennainen mm. kaupunkikeskustojen, ammattikorkeakoulun ja erityisesti hyvinvointialueen työntekijöiden ja asiakkaiden yhteystarpeissa (mm. sairaalat) sekä muussa pendelöinnissä. Tärkeimmät yhteystarpeet Kotkasta Kouvolaan ovat Kotkan keskustan (Kantasatama ja Kotkan rautatieasema), Paimenportin (mm. Keskussairaalan läheisyys) sekä Kymingin (hyvät liikenneyhteydet eri suunnista) seisakkeilta. Lisäksi suuri akkuteollisuuskeskittymä on kehittymässä Kymin ja Tavastilan seisakkeiden välillä, jolloin myös joko Kymin seisakkeen tai mahdollisen uuden seisakkeen rooli voi olla jatkossa merkittävä.

Huomioitavaa on, että Kotkan junayhteydet Kouvolasta eteenpäin länteen (Lahden / Helsingin suunta) sekä itäiseen Suomeen (Mikkelin ja Lappeenrannan suunnat) ovat riippuvaisia Kotka–Kouvola -junayhteydestä. Näissä jatkoyhteyksissä markkinaehtoisen junaliikenteen rooli on olennainen. Samalla kyseessä on myös alueellisen junaliikenteen kytkeytyminen muuhun Etelä-Suomen ostettavaan junaliikenteeseen.

Vuorotarjonnan osalta näkemyksemme mukaan Kotka-Kouvola välin junavuorotarjonta on nykyisellään hyvällä tasolla matkustustarpeiden kannalta. Mikäli vuorotarjontaa supistetaan selvästi, Kymenlaakson sisäisen liikkumisen toimivuus ja kestävyys kärsisi olennaisesti. Kotka–Kouvola -välin junayhteyden kustannustehokkuuden kannalta on hyvä tutkia eri toteutusvaihtoehtoja kilpailutuskohteen määrittelyssä; tehdäänkö erillishankinta vai hankinta osana laajempaa kokonaisuutta.

Kotkassa 16.9.2024

Esa Sirviö, kaupunginjohtaja

D/3565/10.00.01.04.01/2024**294 § Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistön 285-31-33-39 kaupassa**

Kh 7.10.2024 § 294

Valmistelija: Tonttipäällikkö Katri Ervasti, puh. 040 627 9545
Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen, puh. 0400 760 284
Kaavoituspäällikkö Patricia Broas, puh. 040 647 1539

Talousvaikutukset ym.

1. Päätöksen vaikutus vuoden 2024 talousarvioon on -152 880 €. Kiinteän omaisuuden hankintaan on varattu 1,5 milj. euroa, josta on vahvistuneisiin kauppoihin käytetty n. 357 000 €. Päätös ei aiheuta tarvetta lisätalousarviolle. Menokohta kirjataan Maanhankinnan ja -luovutuksen kustannuspaikalta 1701.
2. Päätös edistää talouden tasapainotusta pitkällä aikavälillä, sillä se mahdollistaa tulevaisuudessa muun muassa alueelle asemakaavan muutoksen ja asuntotonttien luovuttamisen.
3. Päätös on linjassa kaupunkistrategian kanssa.

Esittelyteksti:

Etuoston kohteena oleva kiinteistökauppa

Tornado Logistics Oy on myynyt Prime IT Oy:lle 12.7.2024 allekirjoitetulla kauppakirjalla Karhulassa sijaitsevan tontin 285-31-33-39. Tontin kokonaispinta-ala on 36 399 m², mutta siitä on luovutettu aiemmin n. 12 400 m² suuruinen määräala, jolloin etuoston kohteena olevan tontin osan pinta-alaksi jää n. 23 999 m². Etuoston kohteena olevalla maa-alueella ei sijaitse rakennuksia eikä kauppaan ole sisältynyt irtainta omaisuutta.

Kiinteistön 285-31-33-39 kauppahinta on 152 880 €. Neliöhinnaksi muodostuu siten noin 6,37 €. Neliöhinta on merkittävästi alempi kuin teollisuus- tai asuntotontin käypä hinta, joten kauppahinta on hyväksyttävissä.

Kunnan etuosto-oikeuden yleiset perusteet

Etuostoa ohjaa ja säätelee etuostolaki (5.8.1977/608). Etuostolain 1 §:n mukaan kunnalla on etuoikeus kunnassa sijaitsevan kiinteistön kaupassa myöhemmin esitetyin edellytyksin. Etuostolain 2 §:n mukaan etuosto-oikeudella tarkoitetaan kunnan oikeutta lunastaa myyty kiinteistö. Etuostossa kunta tulee ostajan tilalle saaden kaupan kohteen omistukseensa kauppakirjan mukaisin ehdoin. Kunnan on kauppahinnan lisäksi korvattava ostajalle kauppaan liittyvät suoranaiset kustannukset sekä suoritettava kustannuksille korkolain mukainen korko.

Kunnalla on etuosto-oikeus kunnassa sijaitsevan kiinteistön kaupassa, kun

- myyty kiinteistö on yli 5.000 m²
- ostajana ei ole myyjän puoliso tai henkilö, joka perintökaaren (40/65) 2 ja 4 luvun säännösten mukaan voisi periä myyjän, taikka tällaisen henkilön puoliso

- ostajana ei ole valtio, valtion liikelaitos tai muu valtion laitos
- myynti ei tapahdu pakkohuutokaupalla.

Etuosto-oikeutta ei myöskään ole, milloin sen käyttämistä, huomioon ottaen ostajan ja myyjän välinen suhde, luovutuksen ehdot tai muut olosuhteet, on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Etuostolain 1 §:n mukaisesti etuosto-oikeutta voidaan käyttää maan hankkimiseksi yhdyskuntarakentamista sekä virkistys- ja suojelutarkoituksia varten.

Kunnan tulee tehdä päätös etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä toimittaa se kirjaamisviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kiinteistön luovutuksen oikeaksi todistamisesta (EOL 8 §). Päätös on lisäksi annettava viivytyksettä todisteellisesti tiedoksi ostajalle ja myyjälle siten kuin hallintolaissa säädetään.

Kaupunki on tiedustellut yleisen käytännön mukaisesti kirjallisesti kaupan osapuolilta, kuuluuko kauppaan mahdollisia muita ehtoja, joita ei ole kirjattu kauppakirjaan. Saadun tiedon muita kiinteistökaupan ehdoiksi luettavia ehtoja ei ole.

Etuosto-oikeuden käyttämisestä päättää etuostolain 21 §:n nojalla kunnanhallitus.

Kohteen kaavatilanne

Etuoston kohteena oleva tontti on voimassa olevassa 10.9.1977 voimaan tullessa Karhulanniemen asemakaavassa osoitettu teollisuus- ja varstorakennusten korttelialueeksi. Etuoston kohteena oleva alue ei ole toteutunut Karhulanniemen asemakaavan mukaisesti ja se on rakentamaton.

Tontti sisältyy 12.7.2021 voimaan tulleeseen Karhulan keskustan osayleiskaavan alueeseen. Osayleiskaavassa tontin alue on valtaosin osoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi ja loppuosa työpaikka- ja lähivirkistysalueeksi. Tontin nykyinen asemakaavallinen käyttötarkoitus ei ole voimassa olevan osayleiskaavan ja kaupungin maankäyttötavoitteiden mukainen.

Tontin alueelle on vuonna 2022 tullut vireille maanomistajan hakema Hiomonlaakson asemakaavan muutos (ak 0322), missä etuoston kohteena oleva alue on tarkoitettu muuttamaan osayleiskaavan mukaiseksi eli valtaosin pientaloalueeksi.

Perusteet etuosto-oikeuden käytölle

Kaupan kohteena oleva alue on voimassa olevan Karhulan keskustan osayleiskaavan ja Kotka-Hamina seudun strategisen yleiskaavan mukaisesti osoitettu asumiselle. 12.7.2024 allekirjoitetussa kauppakirjassa ei ole mainintaa vireillä olevasta Hiomonlaakson asemakaavan muutoksesta eikä ostaja Prime IT Oy ole ollut kaupunkiin yhteydessä asemakaavan muutoksesta. Myöskään myyjä ei ole ollut oma-aloitteisesti yhteydessä kaupunkiin voimassa olevasta asemakaavan laatimissopimuksesta huolimatta. Ostaja-

na toimivan yrityksen päätoimiala, liikevaihto ja henkilöstömäärä huomioi-
den on syytä epäillä, onko ostajalla todellista aietta ja mahdollisuutta jatkaa
asemakaavan muutoksen eteenpäin vientiä. Asemakaavasta koituu maan-
omistajalle kustannuksia mm. kaavan laatimisesta ja maankäyttökorvauk-
sesta sekä myöhemmin kiinteistönmuodostuksesta.

Hiomonlaakson alue on etenkin joen ja Karhulan palveluiden läheisyyden
vuoksi kehitettävä muuttuva maankäytön alue ja Kaupungilla on resurssit ja
valmius kehittää etuoston kohteena olevaa aluetta yllä mainittujen

maankäyttösuunnitelmien suuntaan. Todetaan, että nyt päätettävässä etu-
ostossa on kyse yhdyskuntarakentamisesta sekä osin virkistysalueen ja -
yhteyden toteutumisesta. Kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisen perus-
teet täyttyvät myös muilta osin. Kaupunkisuunnittelu esittää, että kaupunki
käyttää etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan, jotta kaupungin suunnitel-
mallinen yhdyskuntarakentaminen ja sen edistymisen tärkeän alakeskuk-
sen alueella turvataan.

Liitteet:

1. Sijainti opaskartalla
2. Sijainti ajantasa-asemakaavakartalla
3. Sijainti Karhulan keskustan osayleiskaavakartalla
4. Kauppakirja (salainen liite)

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää että:

1. kaupunki päättää käyttää etuosto-oikeuttaan 12.7.2024 allekirjoitetussa
kiinteistökaupassa, jossa Tornado Logistics Oy on myynyt Prime IT
Oy:lle tontin 285-31-33-39 kauppahintaan 152 880 €.
2. päätös toimitetaan viivytyksettä tiedoksi kirjaamisviranomaiselle (Maan-
mittauslaitos) sekä ostajalle ja myyjälle siten kuin etuostolain 9 §:ssä ja
hallintolaissa säädetään.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Asian käsittely:

Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Mia Holm-
berg ja Antti Hyryläinen sekä kaupunginjohtaja Esa Sirviö.

Päätös:

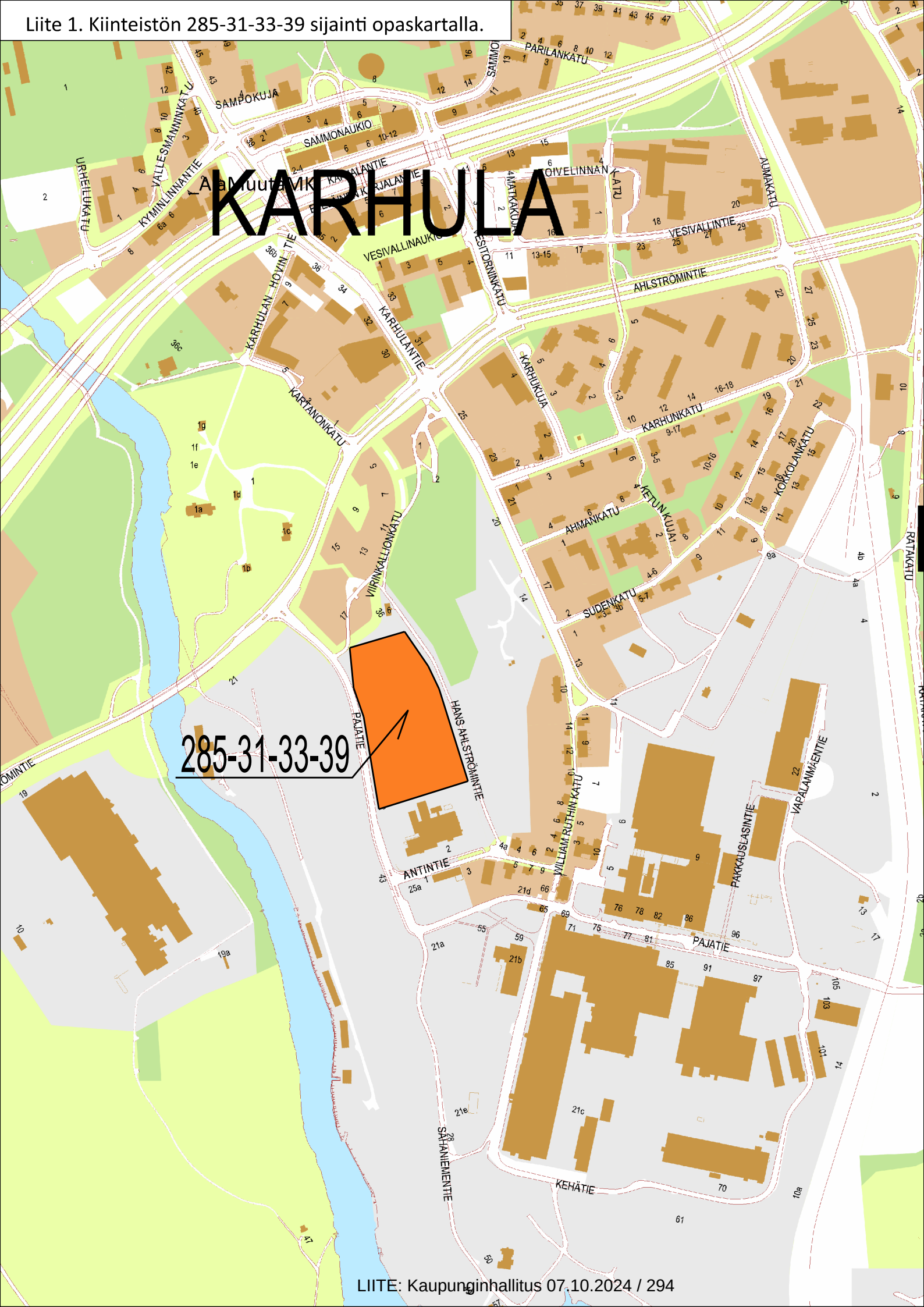
Hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Toimeenpano:

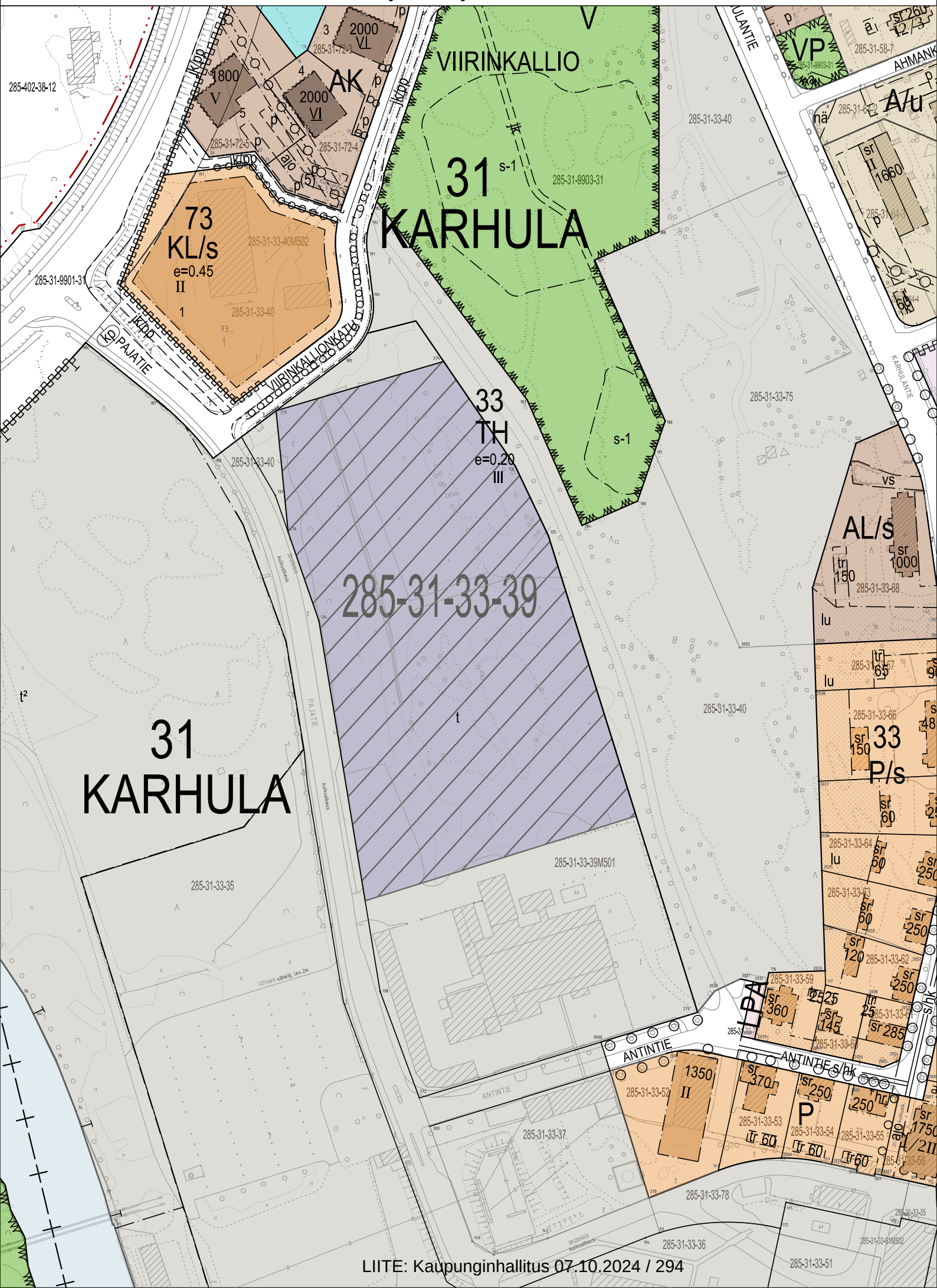
Ote: Myyjä (todisteellinen tiedoksianto)
Ostaja (todisteellinen tiedoksianto)
Maanmittauslaitos
Kaupunkisuunnittelujohtaja
Kehitysjohtaja
Kaavoituspäällikkö

Valitusosoitus

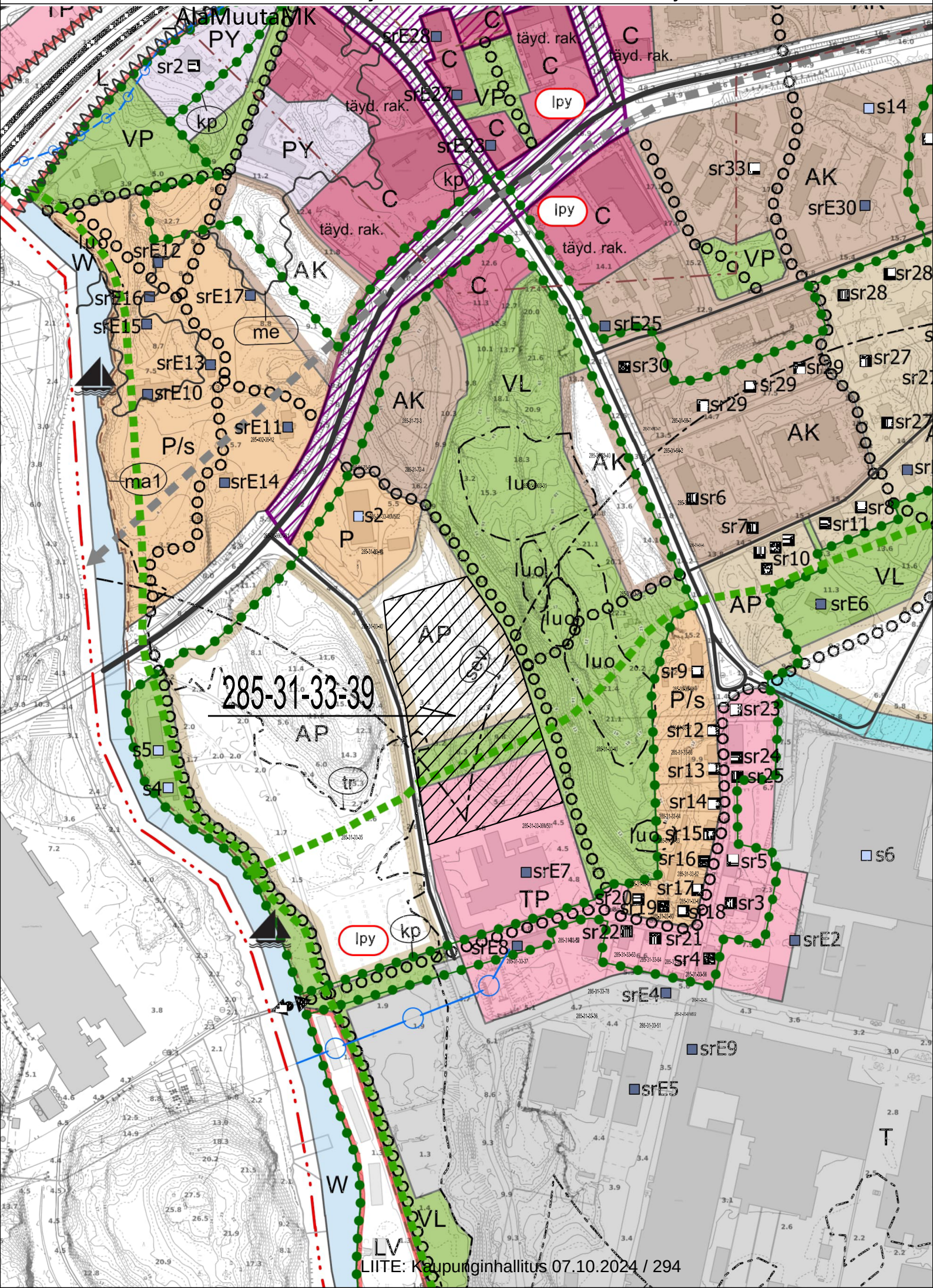

285-31-33-39

Liite 2. Kiinteistön 285-31-33-39 sijainti ajantasa-asemakaavakartalla

Liite 3. Kiinteistön 285-31-33-39 sijainti Karhulan keskustan osayleiskaavakartalla

D/3372/10.03.05.01/2024

295 § Kaupungintalon hankesuunnitelma 2024

Kara 24.9.2024 § 119

Valmistelija: Toimitilapäällikkö Tero Huusko p. 040 631 8132
Kaupunginarkkitehti Leila Hietala p. 040 530 4254
Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma p. 040 120 8764
Rakennuttajapäällikkö Ville Suni p. 0400 650 318
Toimitilainsinööri Vesa Minkkinen p. 040 140 5686

Esittelyteksti: Kotkan kaupungintalon tarveselvitys on hyväksytty kaupunkirakennelautakunnassa 23.4.2024 § 67 lisäyksellä: ”Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se käynnistää terassin ulkokaiteiden turvallistamisen pikimmiten.” Kaupunginhallitus on hyväksynyt tarveselvityksen 13.5.2024 § 163 ja tehnyt päätöksen hankesuunnittelun aloittamisesta.

Vuonna 2020 laadittiin Kotkansaaren rakennussuojelukaavat, joihin myös kaupungintalo sisältyi. Tavoitteena oli kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen selvittäminen ja suojelu. Kaavamuutoksen yhteydessä kaupungintalosta tehtiin rakennusinventointi.

Kotkan kaupungintalo on valmistunut vuonna 1934 arkkitehtuurikilpailun pohjalta. Rakennuksen suunnittelu annettiin jatkakilpailussa toiseksi tulleen arkkitehti Erkki Huttuselle. Kaupungintalo edustaa aikansa tyyliä funktionalismin ja se on suunniteltu ja rakennettu aikakautensa määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Kaupungintalo on valmistumisestaan asti palvellut kaupungin hallinnon ja toimintojen sijoittumista.

Rakennuksessa on tunnistettu seuraavat erityistä huomiota tarvitsevat korjaustarpeet:

- puutteet turvallisuudessa
- rakennus- ja talotekninen kunto
- tilankäyttö ja esteettömyys

Tavoitteena on saada kaupungintalosta palo- ja pelastusturvallisuuden näkökulmasta toimivampi. Nykytilanteessa rakennuksen 1–6 kerrokset muodostavat yhtenäisen palo-osaston, eikä osastoituja poistumisreittejä ole. Vuonna 2023 järjestettiin arkkitehtuurikilpailu, jossa tavoitteena oli löytää rakennustaiteellisesti korkeatasoinen ratkaisu palo- ja poistumistieturvallisuuden parantamiseksi. Kilpailussa parhaiten sijoittui arkkitehtitoimisto Kanttia 2 Oy ehdotuksellaan ”Koskaan et muuttua saa”.

Kaupungintalon peruskorjaus on 2000-luvulla siirtynyt ja viime vuosina rakennuksessa on tehty ainoastaan sisäilmaan liittyviä, käyttöä turvaavia korjauksia. Koneellista ilmanvaihtoa ei ole, vaan ilmanvaihto on pääosin painovoimainen. Lämmitysjärjestelmä samoin kuin muukin talotekniikka vaativat myös saneerauksen. Välipohjarakenteet ovat puru- ja koksikuonaeristeisiä alalaattapalkistoja ja niiden tyhjentäminen on tarpeen

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

sekä sisäilman että kantavuuden näkökulmasta. Rakennuksesta on tehty useita tutkimuksia ja selvityksiä, mutta lisäselvityksiä on tarpeen tehdä yli- ja alikorjaamisen riskien vähentämiseksi.

Tilankäytön tehostamista varten alkuvuodesta 2024 valmistui koko kaupungintalon kattava palvelumuotoilu. Sen tavoitteena oli tehokkaammin käytetyt ja viihtyisämmät toimitilat henkilöstölle sekä kaupunkilaisten parempi huomioiminen kaupungintalolla vierailevina. Kaupungintalon on oltava avoin, turvallinen ja monimuotoinen: aidosti kaupunkilaisten yhteinen talo. Kaupungintalon esteettömyyttä on pyritty parantamaan mahdollisuuksien mukaan, mutta siinä on edelleen puutteita, jotka ovat ratkaistavissa ainoastaan peruskorjauksen yhteydessä. Kesällä 2024 rakennuksesta valmistui esteettömyyskartoitus, joka on tehty Invalidiliiton ESKEH -kartoitusmallin pohjalta.

Peruskorjauksen investointikustannusten tavoitehinta-arvio on laskettu niin, että siinä on huomioitu poistumistieportaat molempiin päätyihin, uusi invahissi, tilamuutoksia, koneellinen ilmanvaihto ja tarvittavat talotekniset korjaukset. Tavoitehinta-arvioksi muodostuu 14 614 00 € (alv. 0 %), johon on huomioitava +/- 15 %:n vaihteluväli. Laskennallinen korjausaste hankesuunnitelman mukaiselle peruskorjaukselle on 82,6 %.

Hankesuunnitteluryhmä esittää, että hankkeen suunnittelu käynnistetään vuonna 2025 tarkentavilla tutkimuksilla ja esiselvityksillä. Hanke tulee ottaa huomioon kaupungin tulevien vuosien talousarvion investointiohjelman suunnittelussa.

toimenpide	toteutus	esitys talousarvioon €
suunnittelu	2025–2026	1 000 000
väistötilojen valmistelu	1–2 vuotta	käyttötalous
peruskorjaus	2–3 vuotta	13 614 000

Peruskorjauksen rakentamisajalla kaupungintalon toiminnot tulee siirtää väistötiloihin 2–3 vuoden ajaksi. Väistötilakustannukset huomioidaan kyseisten vuosien käyttötalousu suunnittelussa.

Edellä mainituista syistä johtuen kaupungintalon peruskorjausta on kiirehdittävä, jotta Kotkan kaupunki voi tarjota rakennuksessa työskenteleville jatkossakin terveelliset ja turvalliset työtilat.

Liitteet: Kaupungintalon hankesuunnitelma liitteineen
(erillinen turvallisuusliite pöytäjakeluna)

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy Kaupungintalon hankesuunnitelman ja esittää kaupunginhallitukselle hankevalmistelun jatkamista siten että kaupungintalon peruskorjauksen suunnittelu toteutetaan 2025–2026. Suunnittelulle varataan tarvittava investointimääräraha vuosille 2025–2026. Lisäksi kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

hanke tulee huomioida tulevien vuosien talousarvion investointiohjelmien suunnittelussa.

Asian käsittely:

Kaupunginarkkitehti Leila Hietala ja toimitilapäällikkö Tero Huusko esittelivät asian.

Esittelyn jälkeen puheenvuoroja käyttivät Pia Hurtti, Päivi Ala-Vannesluoma, Kai Savolainen ja Tiina Rosberg.

Kai Savolainen teki Sami Hohtin kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen: Kaupunkirakennelautakunta evästää, että kaupungintalolle etsitään laadukkaat väistötilat kuten Xamk:n Metsolan kampus tai vastaava.

Puheenjohtaja tiedusteli kaupunkirakennelautakunnan yksimielisyyttä asiasta. Todettiin lautakunnan olevan yksimielinen Savolaisen lisäyksestä.

Leila Hietala, Tero Huusko ja Päivi Pirttilä poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.52.

Päätös:

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy Kaupungintalon hankesuunnitelman ja esittää kaupunginhallitukselle hankevalmistelun jatkamista siten että kaupungintalon peruskorjauksen suunnittelu toteutetaan 2025–2026. Suunnittelulle varataan tarvittava investointimääräraha vuosille 2025–2026. Lisäksi kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että hanke tulee huomioida tulevien vuosien talousarvion investointiohjelmien suunnittelussa. Kaupunkirakennelautakunta evästää, että kaupungintalolle etsitään laadukkaat väistötilat kuten Xamk:n Metsolan kampus tai vastaava.

Kh 7.10.2024 § 295

Liitteet:

Kaupungintalon hankesuunnitelma liitteineen (erillinen turvallisuusliite pöytäjakeluna)

Esittelijä:

Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus:

Esitys annetaan kokouksessa.

Asian käsittely:

Esittelijä antoi seuraavan päätösehdotuksen kokouksessa:

” Kaupunginhallitus

- päättää hyväksyä Kaupungintalon hankesuunnitelman
- päättää, että hankevalmistelua jatketaan peruskorjauksen tarkemmalla suunnittelulla 2025–2026, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitteluun tarvittavan investointimäärärahan ko. vuosille. ”

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Esittelijän antama päätösehdotus otettiin käsittelyn pohjaesitykseksi. Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Antti Hyyryläinen, Mia Holmberg ja Sanna Saikkonen, kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala ja 2. varapuheenjohtaja Jani Paananen sekä valtuuston 3. varapuheenjohtaja Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Kaupungintalon hankesuunnitelman ja päätti, että hankevalmistelua jatketaan peruskorjauksen tarkemmalla suunnittelulla 2025–2026, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitteluun tarvittavan investointimäärärahan ko. vuosille.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

KOTKAN KAUPUNGINTALO
HANKESUUNNITELMA 2024
KOTKAN KAUPUNKI, TEKNISET PALVELUT

SISÄLLYSLUETTELO

1. TIIVISTELMÄ	3
2. JOHDANTO JA TAVOITTEET	4
3. KAAVATILANNE	5
4. RAKENNUKSEN TIEDOT	8
4.1. Perustiedot	8
4.2. Historia	8
4.3. Toimenpiteet ja korjaushistoria	9
4.4. Rakennustaiteellinen arvio	12
5. INVENTOINTI	12
6. KUVAUS NYKYTILANTEESTA	14
6.1. Arkkitehtuuri	14
6.2. Tilat ja käyttö nykytilanteessa	16
6.3. Taideteokset	17
7. PALO- JA POISTUMISTURVALLISUUS	17
7.1. Nykytilanne	17
7.2. Tavoitteet	18
8. HENKILÖTURVALLISUUS	18
9. ESTEETTÖMYYS	18
10. RAKENNUKSEN KUNTO	19
10.1. Kuntotutkimukset	19
10.2. Yhteenveto kuntotutkimuksista	19
11. TEKNINEN KORJAUSTARVE	20
11.1. Rakennustekniikka	21
11.2. LVI-tekniikka	22
11.3. Sähkötekniikka ja ICT	23
11.4. Automaatio	23
12. ILMASTO- JA ENERGIAITEHOKKUUSTAVOITTEET	24
13. ARKKITEHTUURIKILPAILU	25
14. PALVELUMUOTOILU	26
15. PERUSKORJAUKSELLE ASETETTAVAT TAVOITTEET	27
15.1. Rakennustaiteelliset tavoitteet	27
15.2. Tilajärjestelyt	28
15.3. Tavoitteet ylläpidolle	28
16. RISKIT	28
17. LUPAMENETTELYT JA VIRANOMAISTOIMET	29
18. INVESTOINTI- JA KÄYTTÖKUSTANNUKSET	29
19. RAHOITUS JA AIKATAULU	30
20. OSALLISTUJAT	30
21. LIITELUETTELO	31

1. TIIVISTELMÄ

Kotkan kaupungintalon tarveselvitys on hyväksytty kaupunkirakennelautakunnassa 23.4.2024 § 67 lisäyksellä: "Kaupunkirakeennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se käynnistää terassin ulkokaiteiden turvallistamisen pikimmiten." Kaupunginhallitus on hyväksynyt tarveselvityksen 13.5.2024 § 163 ja tehnyt päätöksen hankesuunnittelun aloittamisesta.

Vuonna 2020 laadittiin Kotkansaaren rakennussuojelukaavat, joihin myös kaupungintalo sisältyi. Tavoitteena oli kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen selvittäminen ja suojele. Kaavam muutoksen yhteydessä kaupungintalosta tehtiin rakennusinventointi.

Kotkan kaupungintalo on valmistunut vuonna 1934 arkkitehtuurikilpailun pohjalta. Rakennuksen suunnittelu annettiin jatkokilpailussa toiseksi tulleelle arkkitehti Erkki Huttuselle. Kaupungintalo edustaa aikansa tyyli suuntaa functionalismia ja se on suunniteltu ja rakennettu aikakautensa määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Kaupungintalo on valmistumisestaan asti palvellut kaupungin hallinnon ja toimintojen sijoittumista.

Rakennuksessa on tunnistettu seuraavat erityistä huomiota tarvitsevat korjaustarpeet:

- puutteet turvallisuudessa
- rakennus- ja talotekninen kunto
- tilankäyttö ja esteettömyys

Tavoitteena on saada kaupungintalosta palo- ja pelastusturvallisuuden näkökulmasta toimivampi. Nykytilanteessa rakennuksen 1-6 kerrokset muodostavat yhtenäisen palo-osaston, eikä osastoituja poistumisreittejä ole. Vuonna 2023 järjestettiin arkkitehtuurikilpailu, jossa tavoitteena oli löytää rakennustaiteellisesti korkeatasoinen ratkaisu palo- ja poistumistieturvallisuuden parantamiseksi. Kilpailussa parhaiten sijoittui arkkitehtitoimisto Kanttia 2 Oy ehdotuksellaan "Koskaan et muuttua saa".

Kaupungintalon peruskorjaus on 2000-luvulla siirtynyt ja viime vuosina rakennuksessa on tehty ainoastaan sisäilmaan liittyviä, käyttöä turvaavia korjauksia. Koneellista ilmanvaihtoa ei ole, vaan ilmanvaihto on pääosin painovoimainen. Lämmitysjärjestelmä samoin kuin muukin talotekniikka vaativat myös saneerauksen. Välipohjarakenteet ovat puru- ja koksikuonaeristeisiä alalaattapalkistoja ja niiden tyhjentäminen on tarpeen sekä sisäilman että kantavuuden näkökulmasta. Rakennuksesta on tehty useita tutkimuksia ja selvityksiä, mutta lisäselvityksiä on tarpeen tehdä yli- ja alikorjaamisen riskien vähentämiseksi.

Tilankäytön tehostamista varten alkuvuodesta 2024 valmistui koko kaupungintalon kattava palvelumuotoilu. Sen tavoitteena oli tehokkaammin käytetyt ja viihtyisämmät toimitilat henkilöstölle sekä kaupunkilaisten parempi huomioiminen kaupungintalolla vierailevina. Kaupungintalon on oltava avoin, turvallinen ja monimuotoinen: aidosti kaupunkilaisten yhteinen talo. Kaupungintalon esteettömyyttä on pyritty parantamaan mahdollisuuksien mukaan, mutta siinä on edelleen puutteita, jotka ovat ratkaistavissa ainoastaan peruskorjauksen yhteydessä. Kesällä 2024 rakennuksesta valmistui esteettömyyskartoitus, joka on tehty Invalidiliiton ESKEH -kartoitusmallin pohjalta.

Peruskorjauksen investointikustannusten tavoitehinta-arvio on laskettu niin, että siinä on huomioitu poistumistieportaat molempiin päätyihin, uusi invahissi, tilamuutoksia, koneellinen ilmanvaihto ja tarvittavat talotekniset korjaukset. Tavoitehinta-arvioksi

muodostuu 14 614 00 € (alv. 0%), johon on huomioitava +/- 15%:n vaihteluväli. Laskennallinen korjausaste hankesuunnitelman mukaiselle peruskorjaukselle on 82,6%.

Hankesuunnitteluryhmä esittää, että hankkeen suunnittelu käynnistetään vuonna 2025 tarkentavilla tutkimuksilla ja esiselvityksillä. Hanke tulee ottaa huomioon kaupungin tulevien vuosien talousarvion investointiohjelman suunnittelussa.

toimenpide	toteutus	esitys talousarvioon €
suunnittelu	2025 - 2026	1 000 000
väistötilojen valmistelu	1 - 2 vuotta	käyttötalous
peruskorjaus	2 – 3 vuotta	13 614 000

Rakentaminen edellyttää toiminnan siirtymistä väistötiloihin 2-3 vuoden ajaksi. Väistötilakustannukset huomioidaan kyseisten vuosien käyttötalousuunnittelussa.

2. JOHDANTO JA TAVOITTEET

Kaupungintalon peruskorjaus on ollut useaan otteeseen investointilistalla 2000-luvun alkupuolella, mutta vuosien saatossa hanke on siirtynyt eteenpäin. Viime vuosina kaupungintalossa on tehty sisäilmatilanteeseen liittyviä korjauksia vuosittain peruskorjausmäärärahan sallimissa rajoissa. Osa korjauksista ei ole johtanut toivottuun lopputulokseen, vaan tilat ovat edelleen sisäilman vuoksi käyttökelvottomat. Kokonaisvaltaista peruskorjausta ja rakennuksen saattamista nykymääräykset täyttäväksi viihtyisäksi, terveelliseksi ja turvalliseksi hallintorakennukseksi ja työpaikaksi ei ole voitu toteuttaa. Koneellista ilmanvaihtoa ei ole muualla kuin kuudennen kerroksen keittiössä ja pohjakerroksen Ruorissa. Tilat ovat talvisin kylmät ja kesäisin tukahduttavan kuumat. Rakennuksessa on merkittävää talo- ja rakennusteknistä korjausvelkaa, mikä aiheuttaa jatkuvia haasteita riittävien sisäilmasto-olosuhteiden ylläpidossa.

Suuri ongelma rakennuksessa liittyy palo- ja poistumistieturvallisuuteen. Kaupungintalon ainoa porras on osastoimaton ja se sijaitsee keskellä rakennusta. Palotilanteessa avonainen porras täyttyisi savusta. Poistumismatkat rakennuksen päädyistä muodostuvat liian pitkiksi. Lisähaastetta aiheutuu siitä, että isot kokoontumistilat valtuustosali ja kaupunginhallituksen huone sijaitsevat viidennessä kerroksessa, joista ei ole turvallista poistumistietä tulipalossa tai muussa uhkaavassa tilanteessa keskiportaan lisäksi. Kaupungintalon pelastussuunnitelma on päivitetty 4.3.2024.

Koronapandemian aikana ja sen jälkeen työn tekemisen tavat ovat muuttuneet. Pandemian jälkeen hybridityön malli on jäänyt pysyväksi ja työtilat ovat osan viikkoa tyhjillään. Tammikuussa 2024 valmistuneen palvelumuotoiluun liittyvän kyselyn mukaan kaupungintalon hyviä puolia ovat mm. keskeinen sijainti, sisätilojen siisteys ja luonnonvalo, ergonomiset kalusteet ja tietoturva, keskittymisen mahdollistavat tilat sekä yhteisöllisyyteen liittyvät teemat kuten yhteistyö, tiedonkulku ja satunnaiset kohtaamiset. Kehitettävää sen sijaan löytyi tilatyypin monipuolisuuteen ja käyttöön, tilojen visuaalisuuteen, palautumiseen, lämpötilojen vaihteluun ja esteettömyyteen liittyen. Työskentelytapojen ja työskentelyympäristön kehittyminen vuosikymmenten aikana edellyttää myös työskentelyympäristön kehittämistä, joka voi olla merkittävä kilpailuetekijä tulevaisuuden työntekijöiden rekrytoinneissa. Uudet sukupolvet ovat tottuneet yhteisölliseen ja monipaikkaiseen työskentelykulttuuriin jo koulussa ja he odottavat, että työyhteisö tarjoaa heille samaa.

3. KAAVATILANNE

Kymenlaakson maakuntakaava

Alueella on voimassa maakuntavaltuuston 15.6.2020 hyväksymä ja lainvoimainen Kymenlaakson maakuntakaava 2040.

Ajantasaisessa maakuntakaavassa kuuluu kaupungintalo keskustatoimintojen alueeseen (C). Suunnittelumääräyksen mukaan on alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitettävä huomiota alueen viihtyisyyteen, omaleimaisuuteen ja kaupunkikuvan tasapainoisuuteen. Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava kestävän liikkumisen toimintaedellytyksistä eri liikkumismuodot huomioiden. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kaupunkikuvan kehittämiseen sekä rakennushistoriallisten ominaispiirteiden säilyttämiseen sekä keskustatoimintaa tukevaan palvelurakenteeseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava maakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota hulevesien hallintaan ja hulevesitulvien ehkäisyyn.

Maakuntakaavassa on osoitettu myös kansallinen kaupunkipuisto, jonka alueelle kaupungintalo sijoittuu. Suunnittelumääräyksessä määrätään seuraavaa: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kansallisen kaupunkipuiston erityisominaisuudet perustamispäätöksen mukaisesti. Kansallisen kaupunkipuiston alueella on otettava huomioon alueella sijaitsevien valtakunnallisesti arvokkaiden rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden ominaispiirteiden vaaliminen.

Kaupungintalo on luetteloitu kaavan liiteasiakirjassa Suunnitteluratkaisujen perustelut ja kohdeluettelo: "Kotkan keskustoria reunustaa kaksi modernismin arkkitehtuurin merkkiteosta 1930-luvulta, massiivinen kaupungintalo ja pieni funktionalistinen Suomalaiseksi Säästöpankiksi rakennettu pankkitalo".

Seudun oikeusvaikutteinen strateginen yleiskaava

Seudun oikeusvaikutteisessa strategisessa yleiskaavassa 7.2.2019 on Kaupungintalo merkitty kuuluvaksi keskustatoimintojen alueeseen. Kotkansaaren keskustan osalta on määräys keskusta-alueiden arvokkaiden erityispiirteiden säilyttämiseksi. Lisäksi määräysten mukaan vanhan rakennuskannan säilymistä ja uudiskäyttöä tulee edistää.

Kotkan keskustan oikeusvaikutteinen osayleiskaava

Kotkan keskustan oikeusvaikutteinen osayleiskaava on saanut lainvoiman 16.12.2018. Kaupungintalo on merkinnällä PY, julkisten palveluiden ja hallinnon alue. Osayleiskaavan liitteenä laaditussa rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä on Kaupungintalo esitetty merkinnällä srE, suojeltavaksi esitetty rakennus, (kohdenumero 31). Kaupungintalo kuuluu lisäksi osayleiskaavan rajaukseen ma, rakennus- tai kulttuurihistorian tai kaupunkikuvan kannalta arvokas alue, (kohdenumero 5, Kotkan kauppatorin ja Valakallionpuiston ympäristö). Kulttuuriympäristöselvityksen mukaan alue on monikerroksellinen ja monumentaalinen kaupunkitila-aukio, jota eri aikakausien arvorakennukset reunustavat. Julkisen tilan juuret ulottuvat Ruotsinsalmen linnoituskaupunkiin saakka.

Kotkan kansallinen kaupunkipuisto

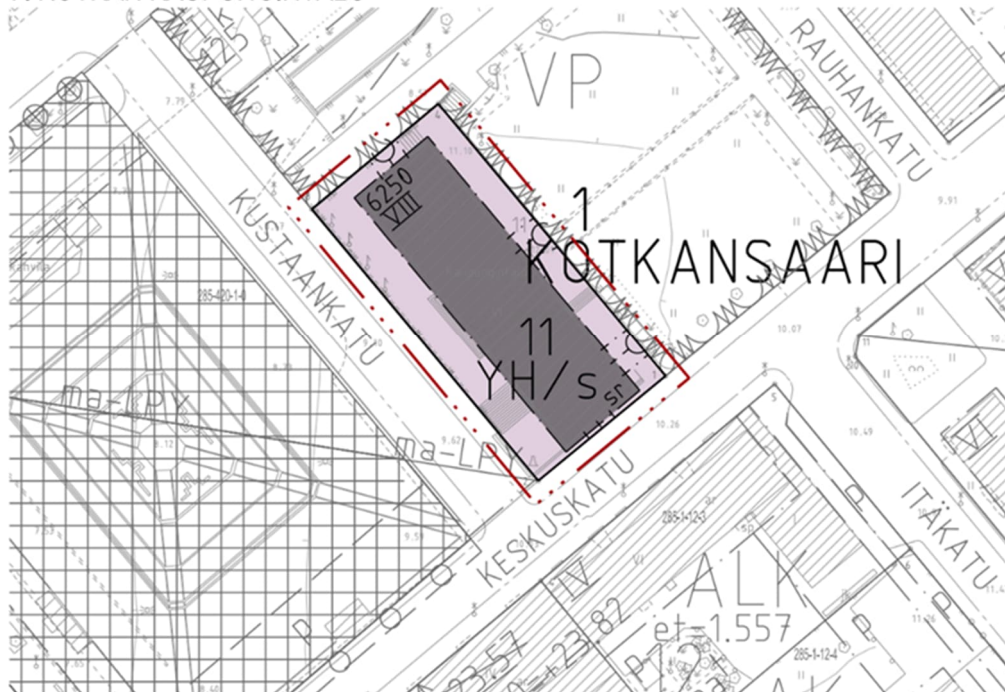
Kansallisen kaupunkipuiston tavoitteena on vaalia siihen liitettyjen alueiden kulttuurihistoriaa ja luontoarvoja sekä aktivoida samalla alueet kaupunkilaisten virkistytymiseen ja hyvinvointiin. Puiston erityispiirteitä ovat joki- ja meriluonto sekä teolliseen kehitykseen ja linnoitushistoriaan kuuluva rakennusperintö. Kotkan kaupungintalo ympäristöineen kuuluu Ympäristöministeriön 2014 vahvistamaan Kotkan kansalliseen kaupunkipuistoon. Kotkan kansallisen kaupunkipuiston perustamisen yhteydessä on ympäristöministeriö vahvistanut puiston Hoito- ja käyttösuunnitelman.

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY

Kotkan kaupungintalo ympäristöineen kuuluu Museoviraston rajaamaan valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, RKY, ”Kotkan kaupungintalo ja Kotkan säästöpankki”. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt edustavat maamme kehitysvaiheita ja ovat historian kuvastajia. On tärkeää, ettei näillä alueilla tapahdu sellaisia muutoksia tai rakentamista, joka on olennaisesti ristiriidassa alueiden kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Ote RKY -alueen kuvauksesta: ”Kotkan keskustoria reunustaa kaksi modernismin arkkitehtuurin merkkiteosta 1930-luvulta, massiivinen kaupungintalo ja pieni funktionalistinen Suomalaiseksi Säästöpankiksi rakennettu pankkitalo. Erkki Huttusen suunnittelema kuusikerroksinen, kapearunkoinen kaupungintalo, joka sulkee toriaukion itälaidan, edustaa monumentaalista funktionalismia. Julkisivujen symmetrian rikkovat keskiakselista sivuun sijoitetun valtuustosalin kapeat ja korkeat ikkunat. Ala-aulan ja portaikon lepotasojen lattioissa on kunkin kerroksen toimintoja kuvaavat taiteilija B. Tuukkasen mosaiikit.”

Asemakaava (kaava nro 0419)

7. KOTKAN KAUPUNGINTALO

Kuva: Asemakaavan muutos 31.7.2020.

Kotkan kaupungintalon asemakaava on tullut voimaan 31.7.2020. Kaupungintalo kuuluu eri puolilla Kotkasaarta sijaitsevien 7 julkisomisteisen rakennuksen ryhmään, joiden asemakaava päivitettiin samassa kaavassa. Lähtökohtana kaavoitukselle oli alueen arvot rakennusten

suojeluarvojen selvittäminen Kotkan keskustan osayleiskaavaan merkittyjen tavoitteiden sekä kansallisen kaupunkipuiston perustamisasiakirjoihin merkittyjen päätösten mukaisesti.

Asemakaavassa kaupungintalo on merkitty käyttötarkoitukseltaan hallinto- ja virastorakennukseksi, johon saa lisäksi sijoittaa toimisto- ja liiketiloja. Kaavassa on lisäksi merkintä /s, alue, jolla ympäristö säilytetään. Määräyksen mukaan rakennuksen pihapiiriin kuuluvia luonnonkivirakenteita, terasseja ja pengerryksiä, kaiteita ja portaita sekä alueella olevia luonnonmuodostelmia ja puustoa on säilytettävä. Kaava sallii 8-kerroksisen rakennuksen, jonka enimmäisrakennusoikeus on 6250 k-m².

Kaupungintalo on suojeltu asemakaavalla. Määräysten mukaan:

rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa, eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Rakennuksen julkisivujen, ovien ja ikkunoiden sekä vesikaton ominaispiirteet, materiaalit sekä värit tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää tai pyrkiä palauttamaan entistään.

Mahdolliset talotekniset laitteet on asennettava näkymättömiin siten, etteivät ne merkittävästi muuta rakennuksen julkisivujen tai vesikaton ominaispiirteitä.

Rakennuksen kulttuurihistorialliseen kokonaisuuteen kuuluvien keskeisten sisätilojen, aulojen, pääportaikon sekä kokoontumistilojen ominaispiirteitä, materiaaleja, väritystä, sekä alkuperäisiä kiinteitä rakenteita tulee vaalia ja pyrkiä palauttamaan entistään.

Rakennukseen alkuperäisesti kuuluvaa taidetta sekä alkuperäisiä kalusteita ja valaisimia tulee vaalia osana rakennuksen merkittävää sisätilakokonaisuutta.

Pihapiiriin pinnoitteet, istutukset, kalusteet, katokset, aidat ja muut kiinteät rakenteet on toteutettava siten, että ne sopeutuvat arvokkaan rakennuksen luomaan ympäristöön.

Korjaus- ja muutostöissä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Kuva: Asemakaava kaupungintalon, torin ja Valakallionpuiston kohdalta.

4. RAKENNUKSEN TIEDOT

4.1. perustiedot

Kaupungintalon osoite on Kustaankatu 2, 48100 Kotka. Kiinteistötunnus on 285-1-11-1-1. Rakennuksen kerrosala on 8700 kem² ja tilavuus 28420 m³.

Kuva: Kaupungintalo ja sijaintikartta.

Nimi:	302240 Kaupungintalo, pysyvä rak.tunnus 5607, P 706290, I 497260
Rakennustunnus:	001-0011-0001-001
Rakennustyyppi:	hallinto- ja toimistorakennukset
Ap.käyttötark:	151 toimistorakennukset
Nyk.käyttötark:	151 toimistorakennukset
Ajoitus:	1934 (loppukatselmus 9.11.1934)
Suunnittelija:	arkkitehti Erkki Huttunen
Rakennuttaja:	Kotkan kaupunki
Kerroslm:	6 + pohjakerros ja ullakko
Perustus:	perusmuurit kallioon valut säästöbetonista 1:6, sokkeli puolihienoksi hakattu graniitti
Runko:	tiili (hyvin poltettu punainen tiili)
Vuoraus:	terasiittirappaus
Ulkoväri:	harmaa
Kattomuoto:	tasakatto
Kate:	bitumihuopa, tervattu vuoraushuopa ja päällä noin 25 mm valuasfaltti
Ikkunat:	jaottomat, kellaripääty 2 jakoiset
Suojelutavoite:	suojeltu asemakaavalla
Huomio:	rakennus sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä (rky-alueet)

4.2. historia

1933 - Valtuuston maaliskuun 23 p:nä hyväksyttyä kaupungintalon piirustukset ja jätettyä kaupunginhallitukselle tehtäväksi heti kiireellisenä teettää rakennustyö urakalla, kaupunginhallitus 11/4 päätti jättää päätöksen täytäntöönpanon toistaiseksi, kunnes saadaan lähempiä tietoja tarpeellisen lainan saantimahdollisuuksista. Sittemmin on saatu varmuus siitä, että Hankivakuutusyhtiö Suomelta saadaan 2 miljoonan markan suuruinen laina kaupungintaloa varten, päätettiin 13/6 ryhtyä valmistaviin toimiin kaupungintalon rakennustyön aloittamiseksi ja pyytää tunnetuimmilta urakoitsijoilta urakkatarjouksia rakennustyön suorittamisesta. Samoin hyväksyttiin apulaiskaupungin johtajan laatima ehdotus urakkasopimukseksi sillä lisäyksellä, että rakennustyöhön on sekä sekatyöläiset että ammattimiehet otettava kaupungin työnvälitystoimiston kautta, mikäli niitä on saatavissa, ja

että urakoitsijan on urakkasopimuksen täyttämisen vakuudeksi asetettava pankkitakaus, tai kaupunginhallituksen hyväksymä muunlainen vakuus. Samalla valittiin hallituksen jäsenet V. Cajander ja H. Segercrantz kaupunginjohtajain kanssa käsittelemään ja päättämään pienemmistä kaupungintalon rakentamista koskevista kysymyksistä. Määrätyn ajan kuluessa olivat seuraavat urakoitsijat jättäneet urakkatarjouksensa:

Rakennusliike K.V. Stén, Viipuri, Smk. 6,349,000:-

Rakennusmestari Gunnar Andersson, Tampere, Smk. 6,901,000:-

Rakennus Oy. Pyramid, Viipuri, Smk 7,222,000:-

Rakennus Oy. Cyklop, Helsinki, Smk. 7,238,000:-

Kylä-Tuomola & Heikkinen, Pori, Smk 7,350,000:-

Rakennusmestari O. Huovinen, Kotka, Smk. 7,490,000:-

Yleinen Rakennus Oy., Helsinki, Smk. 7,900,000:-

Oy. Constructor Ab., Helsinki, Smk. 7,995,000:-

Oy. Tektor, Ab., Helsinki, Smk. 8,139,000:-

T:reen Sementtivalimo ja Rakennus Oy., Tampere, Smk. 8,330,000:-

Asetetun jaoston valmisteltua asiaa ja tiedusteltua urakoitsijoilta, millä määrällä nämä alentaisivat tarjouksiaan, jos kaikki ikkunat tehtäisiinkin vedetystä 4 m/m lasista työselityksessä mainitun hiotun lasin asemasta, oli Rakennusliike K.V. Stén ilmoittanut alentavansa tässä tapauksessa tarjouksestaan Smk. 100,000:-, O. Huovinen 400,000:-, Kylä-Tuomola & Heikkinen 390,000:-, G. Andersson 195,000:-. Kun rakennusliike K.V. Sténin jättämä urakkatarjous oli muita huomattavasti huokeampi ja esitetyt takuut olivat tyydyttävät, päätettiin 27/6 sanottu tarjous hyväksyä ja jättää kaupungintalon rakennuttaminen mainitun rakennusliikkeen tehtäväksi 6,349,000 markan urakkahinnasta alkuperäisen tarjouksen mukaisesti ja jättää rakennusjaoston tehtäväksi tehdä urakoitsijan kanssa yksityiskohtainen urakkasopimus. Samalla veloitettiin rakennustoimisto seuraamaan rakennustyön kehitystä ja valvomaan sitä sekä valittiin vastuunalaiseksi työnvalvojaksi rakennusmestari Pentti Penttilä. 10/10 päätettiin toimittaa kaupungintalon peruskiven laskeminen sunnuntaina lokakuun 15 päivänä ja järjestää kutsuvieraille kahvitarjoilu. 19/9 päätettiin hyväksyä kaupungin talon urakoitsijan urakkasopimuksen suorittamisen vakuudeksi asettamat pankkitakuut: alaurakoitsijain jättämät 300,000 markan määräiset ja urakoitsija Sténin jättämä 250,000 markan määräinen, ehdolla, että urakoitsija jättää kantamatta urakasta erääntyneen ensimmäisen maksuerän Smk. 200,000:-, kunnes kaupunki katsoo asetettujen vakuuksien muodostavan riittävän vakuuden työn suorittamiselle, jättäen urakoitsija vielä 400,000:- markan määrään maatilaa kiinnitettyjä velkakirjoja. 26/9 oikeutettiin kaupunginjohtajat sopimaan kaupungintalon urakoitsijan kanssa kaupungintalon terassin alustan holvaamisesta 33,500:- hintaan (Kotkan kaupungin kunnalliskertomus v. 1933 s. 12-14).

4.3. toimenpiteet ja korjaushistoria

rakennusluvan varaiset toimenpiteet:

1934 - Kaupungintalo virastojen muuttaessa kaupungintaloon marraskuun 1 p:nä 1934, olivat talon viimeistelytyöt vielä keskeneräiset. Lopputarkastus pidettiin vasta marraskuun 9 p:nä ja kaupungintalon juhlalliset vihkiäiset läänin maaherran ja lukuisten muiden kutsuvieraiden läsnä ollessa joulukuun 15 p:nä (Kotkan kaupungin kunnalliskertomus v. 1934 s. 46-50).

1977 - Kotkan kaupunki haki lupaa kaupungintalon virastojen uudelleen järjestelylle.

Suunnitelmat on laatinut Kotkan kaupungin tekninen virasto talosuunnitteluosasto (piirros

Jorma Kallioinen ja hyv. Lauri Heinänen). Hakemus on päivätty 19.1.1977. Palolautakunta puolsi hakemusta 18.2.1977 ja terveydenhoitolautakunta 21.2.1977. Rakennustarkastaja ehdotti hakemuksen hyväksymistä 24.2.1977. Hakemus vahvistettiin noudettavaksi Kotkan maistraatin päätöksellä 25.2.1977. Loppukatselmus on toimitettu 11.2.1980.

2007 -Kotkan kaupunki haki lupaa jätekatoksen rakentamista varten. Suunnitelman laati Kotkan kaupunki tilapalvelu arkkitehtisuunnittelu (piirt. ja suunn. Irmeli Kontusalmi). Hakemus on päivätty 8.6.2007. Hakemusta puolsivat julkisivutoimikunta 30.7.2007 sekä terveystoimikunta 18.6.2007. Hakemus on tarkastettu ja vahvistettu noudatettavaksi Kotkan rakennustarkastajan päätöksellä 31.7.2008 § 776. Loppukatselmus on toimitettu 5.1.2009

Kuva: G. Salonen Sähkövalokuvaamo, Museovirasto, Historian kuvakokoelma

muut korjaustoimenpiteet:

1996		Porrashuoneen maalaus
2002	1. krs	Monistamon kalusteet
2003	0. krs	Front Officen tilojen suunnitelmat
	1. krs	Käytävien alakatot ja sähkökomerojen ovet
	2. krs	Mittausosaston käytävän alakatto
	2. krs	Sähkökaappien uudet ovet
	2. krs	Viestinnän ja suhdetoiminnan uudet seinät/ ovet
	5. krs	Wc:t 515 ja 516
	6. krs	Kahvion keittiömuutos
2004	1. krs	Sisäänkäynnin järjestelyt
	2. krs	Tilan 228 keittiökalusteet
	4. krs	Lasiovi+ tilan 409 ovi
	5. krs	Valtuustosalin, ATK ja puhelinverkko
	5. krs	Valtuustosalin puhujapöytä

	6. krs	ATK-kaappi
2005	6. krs	Ent. tupakkahuoneen seinä
2006	0. krs 2. krs 5. krs	Matkailutoimiston tilojen suunnitelmat Eteisen 216a kalusteet Sihteerien huoneen 502 suunnitelmat
2008	4. krs	Huoneiden 429 ja 430 lasiseinät Jätekatoksen suunnitelmat
2009	1. krs 5. krs 6. krs	Puhelinkeskuksen kalustesuunnitelmat 503 huoneen sisustussuunnitelmat Valtuustosalin parven lasiseinä
2010	1. krs 5. krs	Rakennusvalvonnan tiski/ sisäovet Kaupunginhallituksen karttaseinä
2011		Henkilökunnan hissien modernisointi
2012	1. krs 3. krs 3. krs	Vastaanottotila/lasiseinät ja kulkujärjestelyt Tilan 306 keittiökalusteet Lasiovet
2013	6. krs	Keittiön lattiapäällysteen uusiminen ja yhden keittiökalusteryhmän uusiminen.
2014	0. krs 1. krs	Terveyskioskin suunnitelmat (Ulla Hovi) LVI-valvojan tilat entiseen monistamoon
2015	4. krs	Kokoushuone 407 ja pikkukeittiö Pääaulan hissien modernisointi
2016	1. krs	LVI-valvojan tilat rakennusvalvonnan yhteyteen
2017	4. krs	Kaavoitusosaston remontti
2018	5.krs	Kaupunginjohtajan ja sihteerien huoneen remontti
2023	4. krs	Eteläpäädyn wc- tilojen remontti, lattiamateriaalin vaihto, alakattojen ja valaistuksen uusiminen.
2023	ullakko	Varastotilojen 703 - 707 muutos lähiarkistoiksi.
2024	6. krs	Huonetilojen 601, 613 ja 605 muutos lakiasiaain toimistotiloiksi.
2024	2. krs	Pohjoispäädyn toimistotilojen käyttöä turvaavat toimenpiteet ja tilamuutokset.

4.4. rakennustaiteellinen arvio 5.10.2011

- Rakennus on valtakunnallisesti merkittävä
- Rakennus sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä (RKY-alue: Kotkan kaupungintalo ja Kotkan säästöpankki)
- Rakennushistorialliset arvot: monumentaalinen hallintorakennus,
- Rakennus on funktionalistinen ja sisältää osittain klassistisia piirteitä
- Ikä
- Merkittävä rakennus Suomessa (funkiskeskusta),
- Rakennus on osa kaupunki keskustaa mm. tori aukio, joka kiveys on tehty saamaan aikaan
- Fyysinen kunto melko hyvä
- Ulkokuori ja aula, valtuustosali, säilynyt autenttisenä
- Rakennus on tilaa hallitseva ja luo merkityksen ympäristölleen
- Rakennus sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla
- Hallintohistoria

5. INVENTOINTI

Vuonna 2020 laadittiin Kotkansaaren rakennussuojelukaavat, asemakaavanmuutos, kaava numero 0419, joka koskee kaupunginosia 1., 2. ja 3. Kotkansaari. Kaavamuutoksen tavoitteena oli kulttuurihistoriallisten tai rakennustaiteellisten arvojen selvittäminen ja suojele mm. kaupungintalon osalta. Kaavamuutoksen yhteydessä kaupunkisuunnittelu laati rakennusinventoinnin yhteistyössä Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson maakuntamuseon kanssa. Ulkopuolisena arvioitsijana sekä korjausrakentamisen ja tyylihistoria asiantuntijana on toiminut arkkitehti Tapani Mustonen (Mustonen Arkkitehdit Oy).

”Monumentaalista funkista oleva kuusikerroksinen Kotkan kaupungintalo päätettiin toteuttaa vaiheittain. Myöhemmin toteutettaviksi jäisivät päämassaa täydentävät juhlasali- sekä kirjastosiiivet. Myös koko rakennusmassan leveydeltä torille laskeutuvat portaat korvattiin tila- ja kustannussyistä terassin päätyyn rakennettavilla portailla. Kaupungintalon suunnittelussa Huttusta avusti Harry Schreck, joka vastasi lähinnä sisätilojen suunnittelusta sekä Aulis Blomstedt, joka tutki julkisivujen ja ikkuna-aukotuksen mittasuhteita. Suunnittelu- ja rakennustyön valvojaksi palkatun J.S. Sirenin vaikutuksesta suunnitelma sai ilmeisesti sille ominaisen monumentaalisen edustusarkkitehtuurin luonteen.

Rakennustyöt alkoivat syksyllä 1933. Graniittisokkelin päällä nousevat tiilestä muuratut rapatut seinät sekä rautabetoniset lattialaatat. Puritaaninen funkistyyli ohjasi rakennuksen teknisiä ratkaisuja. Moderneja ratkaisuja edustivat mm. lattian alle piiloon asennetut ovipumput, pystyakseloidut kääntöikkunat sekä rakennusrungon sisään rakennetut kattovesien syöksyputket. Johdotukset sekä huoneiden pistorasiat oli asennettu lattiaan siten, että seinäpinnat jäivät tekniikasta puhtaiksi. Aulatilojen, hissien ja kokoushuoneiden lasiovet edustivat demokratian ihanteiden mukaista päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Arkkitehti Huttunen suunnitteli osin myös rakennuksen funkishenkisen kalustuksen. Greta Skogster vastasi sisustuksessa käytetyistä tekstiileistä sekä mm. valtuustosalin seinävaatteesta. Keskeistä Kotkaa kuvaava seinävaate oli valmistuessaan maamme suurin seinäkudos. Bruno Tuukkasen käsialaa ovat mm. aulojen ja porrastasanteiden marmori- ja betonimosaiikkityöt. Työt symboloivat kussakin kerroksessa alun perin olleita toimintoja. Muita rakennukseen kiinteästi liittyviä taideteoksia on mm. terassin edessä seisova Essi Renvallin ”Kotkan Pojat” -pronssiveistos 1951 sekä kaupunginhallituksen kokoushuoneen seinällä oleva Albin Ikosen ”Tukinuitajat” -veistos. Gunnar Finne laati rakennuksen pohjoisseinään ”Kotkan Vaakuna” -

reliefin. Finne suunnitteli myös torin puolen seinää reunustavien lipputankojen koristeelliset nupit.

Sota-ajan muistona on edelleen nähtävissä sirpaleen iskemiä mm. aulan portaissa. Sodan päätyttyä rakennukseen muutti väliaikaisesti Viipurin lääninhallitus. Alkuaikojen väljyys muuttui ahtaudeksi 330 työntekijän työskennellessä kaupungintalon suojissa. Lääninhallituksen muutettua Kouvolaan sijoittui kaupungin kirjastolaitos vapautuneisiin tiloihin.

Kaupungintalo on säilyttänyt olemuksensa suhteellisen hyvin. Ulkoisesti suurin muutos lienee pystyakseloitujen ikkunoiden vaihtuminen vaaka-akselisiin ikkunoihin. Sisääntuloaula on säilyttänyt kasvonsa, mutta sen sijaan kerroksissa maisema on muuttunut melkoisesti. Suurin muutos lienee tapahtunut 1970-luvulla, jolloin sisustusta modernisoitiin voimakkaasti. Lattia- ja seinämateriaalit sekä värit muuttuivat, valaistus upotettiin alaslaskettujen kattojen sisään ja kalustus muutettiin aikakauden tyylin mukaiseksi. Sisustussuunnitelmat sekä kalusteiden valinnat ovat osin Yrjö Kukkapuron käsialaa.

Kulttuuriarvot ja kehittäminen

Kotkan kaupungintalo edustaa merkittävää osaa Kotkan nykyistä olemusta. Rakennus on edelleen siinä käytössä, mihin se on aikanaan valmistunut, kaupunginvirastona sekä ennen kaikkea demokraattisen päätöksenteon merkittävimpänä paikkana kaupungissa.

Arvot

Kotkan kaupungintalo on rakennustaiteellisesti, kulttuurihistorian kannalta sekä kaupunkikuvallisesti arvokas. Rakennus kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön ja yhdessä Säästöpankin rakennuksen kanssa se on yksi maamme merkittävimmistä funktionalistisen tyyliuunnan rakennuksista. Kaupungintalo on valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti merkittävä.

Tyyli

Tyylillisesti Kotkan kaupungintalo edustaa funktionalismia. Rakennuksen ulkoasussa on kuitenkin myös funktionalismin ihanteiden vastaisia monumentaalisia edustusarkkitehtuurin piirteitä.

Erityiset piirteet

Eurooppalainen funktionalismi levisi yli mantereen 1920-l aikana. Tyylin keskeinen sisältö koostui tarkoituksenmukaisuudesta ja tasa-arvosta. Suomessa funktio oli lähinnä pyrkimystä nykyaikaisuuteen. Vain osittain toteutuneen kaupungintalon monoblock -tyylinen hahmo nousee toriaukion ylle yksinkertaisena ja monumentaalisena. Säännöllisessä ikkunajaossa korostuu valtuustosalin korkeiden ikkunoiden luoma ryhmä sekä puiston puolella portaikon alhaalta ylös asti jatkuva ruudukkoikkuna. Ulkoasua leimaa funktionalismille vieras kovuus. Tasa-arvon ihanteiden sijaan rakennuksessa on havaittavissa tiettyä valtasymboliikkaa. Sisätilojen ilme on kevyempi. Sisääntuloaulasta nouseva valoisa ja jännevä portaitto sekä eri kerrosten aulatilat muodostavat arkkitehtonisesti upean tilasarjan. Sisätilojen muutos on kuitenkin ollut raju. Ala-aulaa ja valtuustosalia lukuun ottamatta ovat alkuperäiset värit, tekstiilit ja kiiltomaalatut pinnat kadonneet tehtyjen kunnostustoimien yhteydessä. Myös alkuperäiset väliovet sekä hissien pikkuruutuiset tammiovet ovat vaihtuneet tavanomaisiin laakaoviin. Alun perin vaalitut puhtaat seinäpinnat ja katot ovat monin paikoin peittyneet

teknisillä laitteilla ja johtokeloilla. Vasta 2000 -luvulla ollaan heräämässä tämän teknisen kuorurutuksen aikaansaamaan näivettävään vaikutukseen.

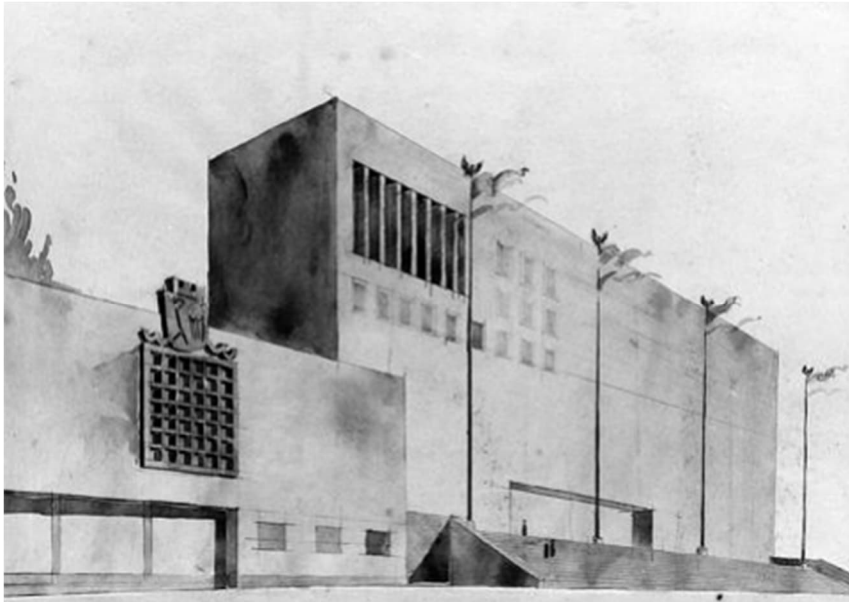
Suojelun tarve

Tulevien kunnostustöiden yhteydessä tulee rakennuksen suhteellisen hyvin säilynyttä ulkoasua vaalia. Erityisesti tulee vaalia puhtaiden seinäpintojen, tasakaton sekä puukehyksisten ikkunoiden sekä pronssiovien luomaa kokonaisuutta. Mahdolliset talotekniset lisäykset tai muutokset eivät saa merkittävästi muuttaa rakennustaiteellisia arvoja. Rakennuksen sisätiloissa tulee normaalin ylläpidon ja muutosten myötä pyrkiä lähemmäs alkuperäistä materiaalikirjoa ja väritystä mm. linoleumi -lattioiden osalta. Erityisesti tulee vaalia aulojen ja portaiden luomaa tilasarjaa sekä tilojen yksityiskohtia, alkuperäisiä pronssiovia, porraskaiteita, lattioiden mosaiikkipintoja sekä valtuustosalin kalusteita ja yleisöparven lattian alkuperäistä pinnoitetta. Rakennukseen kuuluvaa eri aikakausien irtokalustusta tulee myös vaalia ja käyttöä kehittää. Kaupungintalolla on edelleen päivittäisessä käytössä harvinaisen hieno 1930 -luvun Bauhaus -tyylisten metalliputkihuonekalujen kokoelma. Erityistä arvoa sisätilojen kalustuksessa tulee antaa alkuperäiselle funkiskalustukselle sekä Kukkapuron 1970 -luvun aikakaudelle. Nykyisen tilanteen, jossa rakennuksen sisällä tekniikkaa on lisätty melko surutta seiniin sekä kattoihin tulee muuttua siten, että tavoitteena on funktionalismiin erottamattomasti kuuluvat puhtaat ja selkeät pinnat. Tavoitteen saavuttamiseksi tulee tutkia kokonaisvaltaista ratkaisua, jossa päästäisiin eroon jälkikäteen asennetuista koteloista, kouruista, teknisistä kaapeista, rakennukseen tyyliin kuulumattomista valaisimista sekä myös alaslasketuista sisäkatoista. Rakennuksen vaalimiseen lisähaastetta tuo rakennuksessa havaitut palotekniset puutteet. Puutteen korjaamiseksi on esitetty mm. uuden poistumisportaan rakentamista. Ensisijaisesti tulisi tutkia rakennuksen vaipan sisään sijoittuvaa porrasta. Mikäli porras toteutetaan, tulee se suunnitella ja toteuttaa erityistä huolellisuutta, suunnittelijan ammattitaitoa sekä tyylihistoriallista asiantuntijuutta käyttäen.”

6. KUVAUS NYKYTILANTEESTA

6.1. Arkkitehtuuri

Kotkan kaupungintalo on valmistunut vuonna 1934 arkkitehtuurikilpailun pohjalta. Kilpailussa ei jaettu 1. palkintoa, vaan järjestettiin jatkokilpailu kahden 2. palkinnon saaneen ehdotuksen kesken. Palkintolautakunnan esityksestä poiketen suunnittelu annettiin jatkokilpailussa toiseksi tulleelle ja rakentamiskustannuksiltaan edullisemman suunnitelman esittäneelle arkkitehti Erkki Huttuselle. Arkkitehtuurikilpailuvaiheen ehdotuksessa oli kaupungintalon viereen Kirkkokadun puolelle esitetty juhlasalisiipeä. Sitä ei silloisessa taloustilanteessa toteutettu, eikä asia myöhemminkään ole tullut ajankohtaisesti.

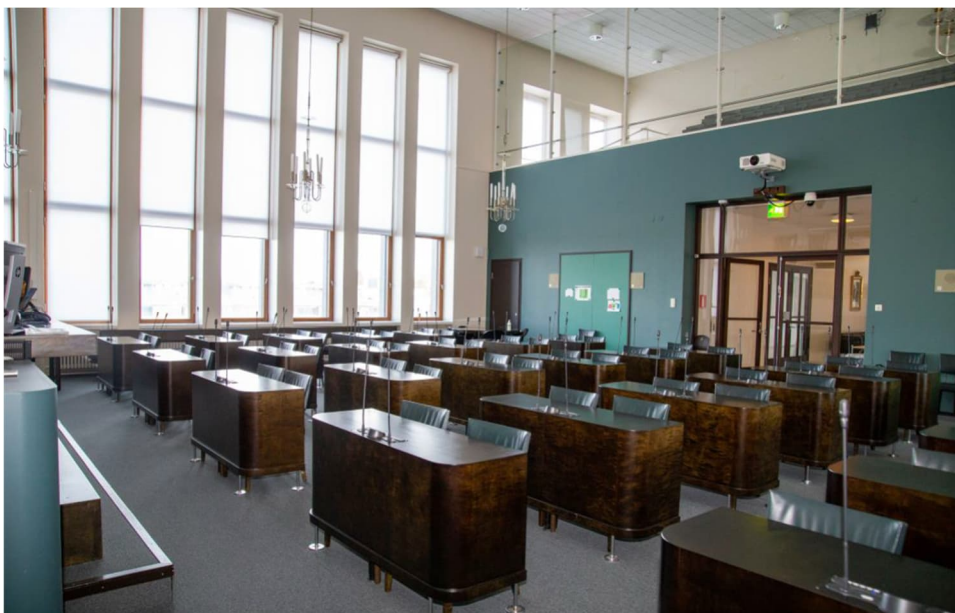
Kuva: Erkki Huttunen, luonnos Kotkan kaupungintaloksi, perspektiivipiirustus 1932, Aalto-yo. ark.

Rakennus edustaa ajankohdalleen tyypillistä tyyliuuntausta funktionalismia. Kaupungintalo on juhlavuudessaan ja ehdottomuudessaan monumentalisoitu funkisrakennus. Se on säilynyt ulkoasultaan lähes autenttisenä. Juhlavuutta korostaa pääsisäänkäynnin sijoittuminen jalustalle. Ehdottomuutta lisää torin puoleisen julkisivun aukotusten puritaaninen sommittelu. Takajulkisivua keventää koko portaikon korkuinen teräs-lasi-ikkuna.

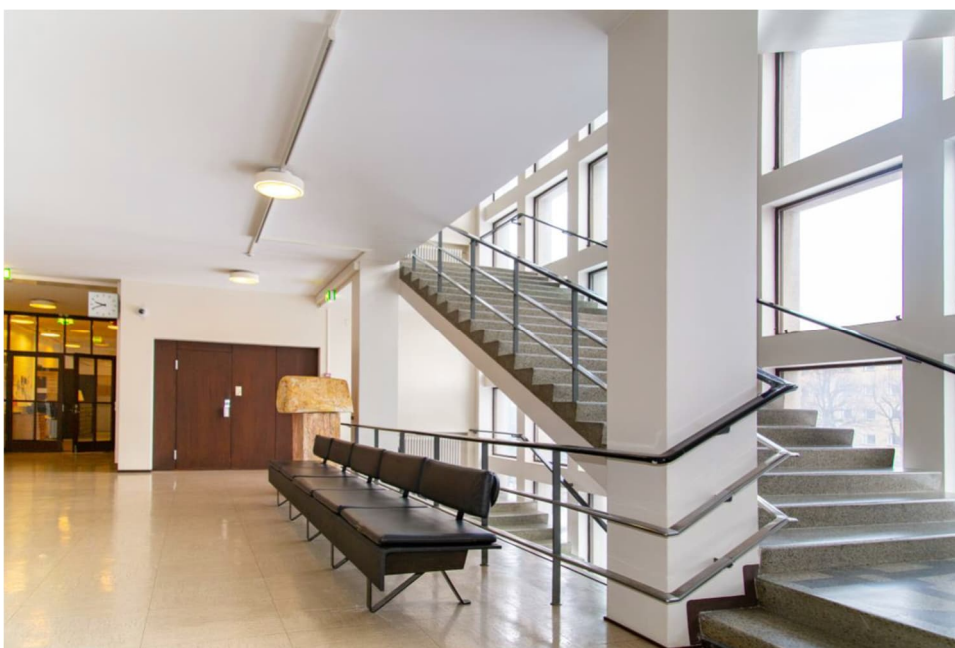
Kilpailuehdotuksen juhlasalisiipi pehmensi kaupungintalon tiukan funktionaalista massoitteua. Kaupungintalo on juhlavuudessaan ja ehdottomuudessaan kuitenkin puhdaslinjainen funkisrakennus. Se on säilynyt ulkoasultaan lähes autenttisenä. Sisätilojen osalta sisäänuloa, porrashuone ja porrashuone, valtuustosalin ja kaupunginhallituksen huone ovat lattiainateriaalien ja värimuutoksia lukuun ottamatta lähes alkuperäisiä. Toimisto- ja kokoushuoneissa tila-, materiaali-, ja tekniikan edellyttämiä muutoksia on toteutettu vapaammin.

Kuva: Kaupungintalon ala-aula Carl Svanfält / Kotkan kaupunki 2023.

Kuva: Kaupungintalon valtuustosalin, Carl Svanfält / Kotkan kaupunki 2023.

Kuva: Kaupungintalon portaikko, Carl Svanfält / Kotkan kaupunki 2023

6.2. Tilat ja käyttö nykytilanteessa

Kaupungintalo on valmistumisestaan asti palvellut kaupungin hallinnon ja toimintojen sijoittumista. Viides kerros on hallinnon kerros. Valtuustosalin lisäksi siellä on kaupunginhallituksen kokoushuone sekä kaksi muuta kokoushuonetta. Kaupunginjohtajan ja johdon sihteerin työhuoneet sijaitsevat valtuustosalin vieressä. Myös hallintopalvelut ja kansliapäällikön työhuone ovat viidennessä kerroksessa.

Kuudennessa kerroksessa työpaikkaruokailijoita palvelee Kymijoen Ravintopalveluiden ylläpitämä Café Toivo. Kuudennessa kerroksesta on käynti valtuustosalin lehterille. Lisäksi kerroksessa on kaksi pienehköä kokoushuonetta.

Kerrokset 2-4 ovat pääasiassa toimistokäytössä. Neljännessä kerroksessa on yksi kokoushuone. Pääsisäänkäynti ja virastomestarit ovat ensimmäisessä kerroksessa. Lisäksi rakennusvalvonnan tilat sijaitsevat ykköskerroksen Kirkkokadun puoleisessa päässä. Keskuskadun puoleisessa päädyssä on pysäköinninvalvojen tila sekä henkilöstön sosiaalityilat.

Pohjakerroksen Keskuskadun puoleisessa päädyssä asiakkaita palvelee asiakaspalvelupiste Ruori. Kirkkokadun puoleisessa päädyssä on varasto- ja teknisiä tiloja. Ullakolla on varasto- ja lähiarkistotiloja.

6.3. Taideteokset

Rakennuksessa on paljon taideteoksia, joista osa on jo rakennusvaiheessa hankittuja. Sisääntuloaulan lattiassa ja porrastasanteilla on Bruno Tuukkanen marmorisommitelmat. Valtuustosalin seinällä on Greta Skogsterin kuvakudos. Kaupunginhallituksen huoneessa on Albin Ikosen puuveistos ”Tukin uittajat”. Rakennuksen pohjoispäädyssä ulkoseinällä on Gunnar Finnen graniittinen Kotkan vaakuna. Vuonna 1951 pystytettiin kaupungintalon eteen Essi Renvallin pronssiveistos ”Kotkan pojat”. Myöhempiä sijoituksia ovat mm kuvanveistäjä Kain Tapperin veistokset, jotka on deponoitu Kotkaan ja joita on useampia eri aulatiloissa.

Alkuperäiset vuodelta 1934:

Greta Skogster: valtuustosalin seinätekstiili

Albin Ikonen: ”Tukin uittajat”, kaupunginhallituksen huone

Bruno Tuukkanen: Pääsisäänkäyntiaulan ja porrastasanteiden mosaiikkikuviot porrastasanteilla

Gunnar Finne: Kotkan vaakunan reliefsi pohjoispäädyn ulkoseinässä v. 1934

Kain Tapperin Kotkaan deponoiduista taideteoksista on kaupungintalolla seuraavat:

- Maakallo II, veistos, 1986, aula
- Uni, keltainen, 2-osainen veistos, 2 krs.
- Nimetön, 2-osainen veistos, 2004, 3 krs.
- Amos, 2-osainen veistos, n. 2002, 4 krs.
- Poskikallo, 2-osainen veistos, 1998, 4 krs.
- Musta reliefsi I/3, 1995, 4 krs.

Lisäksi kaupungintalolla on useita taideteoksia eri kerroksissa kaupungin omista kokoelmista.

Peruskorjauksen yhteydessä suunnitellaan nykyisten taideteosten parempi esiin tuominen sijoittelun, valaistuksen ym. näkökulmasta.

7. PALO- JA POISTUMISTURVALLISUUS

7.1. Nykytilanne

Vuonna 2022 valmistui kaupungintalosta laadittu palotekninen selvitys, jonka laati KK-Palokonsultti Oy. Palotekninen selvitys tilattiin aloitettavan arkkitehtuurikilpailun lähtötiedoksi.

Paloteknisessä selvityksessä todetaan, että kaupungintalo kuuluu paloluokkaan P1. Kaupungintalo on valmistunut vuonna 1934 silloisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Nykymääräysten mukaisen palo-osastoinnin näkökulmasta ongelmaksi muodostuu se, että kerrokset 1-6 muodostavat avonaisen porraskäytävän vuoksi yhtenäisen palo-osaston eikä varsinaista kerrososastointia ole. Rakennuksen suurimmat haasteet liittyvät

poistumisturvallisuuteen, kun osastoituja poistumisreittejä ei ole ja kulkureittien enimmäispituudet ylittyvät. Erityistä haastetta aiheuttaa 5. kerroksessa sijaitseva valtuustosalin, jossa mm. kaupunginvaltuusto kokoontuu. Riski sille, että tulipalosta johtuva savu estää poistumisen portaan kautta, on suuri.

Vuonna 2024 valmistui Kymenlaakson pelastuslaitokselta pyydetty lausunto kaupungintalon poistumisturvallisuudesta. Siinä todetaan mm., että rakennuksessa on kaikki tilat kattava automaattinen paloilmoitinlaitteisto hätäkeskysyhteydellä. Savunpoisto on painovoimainen.

liite 1, Palotekninen selvitys

7.2. Tavoitteet

Tavoitteena on saada kaupungintalosta palo- ja pelastusturvallisuuden näkökulmasta toimivampi. Paloteknisessä selvityksessä esitetään arkkitehtuurikilpailua varten kaksi vaihtoehtoa poistumistieturvallisuuden parantamiseksi. Pääpiirteissään ensimmäinen vaihtoehto pohjautuu siihen, että keskellä oleva porrashuone muodostaa oman palo-osastonsa. Valtuustosalin puoleiseen päätyyn lisätään poistumistieporras. Tämän vaihtoehdon ongelmaksi muodostuu se, että kun porrashuone on oma palo-osastonsa, siellä ei saa olla kalusteita tai muuta poistumista vaikeuttavaa tavaraa. Toisessa vaihtoehdossa keskeinen porras jää nykyiselleen kalustuksineen ja molempiin siipiin lisätään osastoidut poistumisportaat.

8. HENKILÖTURVALLISUUS

Kohteen henkilöturvallisuuteen liittyvät asiat on esitetty erillisessä liitteessä (salainen).

9. ESTEETTÖMYYS

Kaupungintalossa on tehty esteettömyyskartoitus kesällä 2024. Kartoitus on toteutettu kaupungin omana työnä ja kartoitus pohjautuu Invalidiliiton ESKEH -kartoitukseen. Kartoitukseen sisältyvät osiot on käyty läpi ja hyväksytetty kaupungin esteettömyys - työryhmässä. Esteettömyyskartoitus sisältää mittauksia ja havaintoja kulkureiteistä, luiskista, opasteista, näkyvyydestä, kuuluvuudesta ym. sekä sisätiloissa että rakennuksen ulkopuolella.

Kaupungintalon rakentamisen aikaan rakennusmääräykset olivat hyvin toisenlaiset kuin nykyisin, eikä suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetty esteettömään liikkumiseen huomiota samalla tavoin kuin nykyisin. Niinpä kaupungintalossa on paljon liikkumiseen ja opastukseen liittyviä epäkohtia, jotka eivät täytä nykyisiä esteettömän asioinnin kriteerejä.

Pääsisäänkäynti kaupungintalon ensimmäiseen kerrokseen sijaitsee katutasoon nähden korkealla. Pääsisääntulossa on infopiste, joka ei ole esteettömästi saavutettavissa. Asiakaspalvelupiste Ruoriin tai inva-sisäänkäynniksi merkityn takaoven kautta 1. kerrokseen on mahdollista saapua esteettömästi, mutta kumpikaan reiteistä ei täysin täytä esteettömän sisäänkäynnin edellytyksiä. Pääaulan hissit liikkuvat kerrosvälillä 1 – 6, joten niillä ei pääse esteettömästi uloskäynnille. Pikkuhissi liikkuu pohjakerroksesta ullakolle saakka, mutta se on sisämitoiltaan liian pieni. Sinne ei mahdu yhtä aikaa sekä pyörätuolissa istuva henkilö että saattaja. Rakennuksessa on kaksi inva-wc:tä, joista vain toinen on nykymitoitusten mukainen.

Esteettämiä autopaikkoja ei ole. Opastuksessa on puutteita sekä ulkona että sisällä. Kaupungintalossa on alkuperäiseen arkkitehtuuriin liittyviä kaikkuisia tiloja (kovia pintoja). Valtuustosalissa on induktiosilmukka.

Tulevan peruskorjauksen yhteydessä korjataan myös esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät puutteet ja toimimattomuudet. Esteettömyyden parantaminen oli yhtenä tavoitteena myös arkkitehtuurikilpailussa, jonka tuloksista saadaan hyvää pohjaa tulevalle suunnittelulle ja esteettömyyden toteuttamiselle nykymääräysten edellyttämälle tasolle. Esim. palotilanteessa hissit eivät toimi ja pyörätuolissa istuvien henkilöiden evakuointi kaupungintalon ylimmistä kerroksista vaikeutuu. Peruskorjauksessa pohjoisen päädyn poistumisportaaseen voidaan suunnitella evakuointituoli pyörätuolissa istuvien henkilöiden poistumisen avuksi.

10. RAKENNUKSEN KUNTO

10.1. kuntotutkimukset

- Kotkan kaupungintalonlämmitysjärjestelmän kartoitus 19.12.2016, Ouman Oy
- Tutkimusraportti, 3. ja 4. krs ulkoseinät ja välipohjat 20.6.2017, Oy Insinööri Studio
- Tutkimusraportti eteläpääty ja terveyskioski 4.1.2018, Insinööri Studio Oy
- Tutkimusraportti, sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus 13.11.2018, Oy Insinööri Studio
- LVV kuntokartoitus 30.6.2019, Oy Insinööri Studio
- Palotekninen selvitys 12.1.2022, KK-Palokonsultti Oy
- Kotkan kaupungintalo, Rajattu kuntotutkimus 13.12.2023, Oy Insinööri Studio
- Välipohjien rakenneselvitys 11.9.2024, Afry Finland Oy

Lisäksi korjauksia varten toteutettuja asbesti- ja haitta-ainekartoituksia eri kerroksissa tarpeen mukaan.

10.2. yhteenveto kuntotutkimuksista

sisäilmatutkimukset

Rakennustekniset kuntotutkimukset ovat olleet pääasiassa sisäilmaan liittyviä.

Kuntotutkimusten mukaisia siirtymäajan korjauksia on tehty eri kerroksissa.

Rakennusteknisten kuntotutkimusten mukaan rakennuksen merkittävimpänä riskinä sisäilman kannalta ovat ikkunarakenteet, joissa on seinän ja karmin välisenä eristeenä käytetty mineraalivillaa. Rakenteissa esiintyy viitteitä mikrobikasvusta ja rakenneavausten yhteydessä on havaittu monin paikoin poikkeavaa mikrobiperäistä hajua karmin ja seinän liitoskohdissa. Ikkunarakenteista kulkeutuu talvisin lunta sisälle ja kastelee karmirakenteita. Havaintojen perusteella rakenteesta kulkeutuu korvausilmaa sisätiloihin.

Välipohjarakenteet ovat puru- ja koksinkuonaeristeisiä kaksoislaattapalkistoja, joista otetuissa materiaalinäytteissä ei esiintynyt viitteitä laaja-alaisesta mikrobikasvusta.

Merkittävimmät vauriot esiintyivät viidennen kerroksen WC:n 515 lattiarakenteessa, joka on kastunut ja korjattu aiemmin sattuneen vesivuodon yhteydessä. Tehdyistä korjauksista on vain vähän tietoa. Välipohjissa voi olla useita erilaisia pintarakenteita peräisin kaikilta aikakausilta. Pintarakenteisiin liittyy riskejä poikkeavien hajujen sekä laatan ilmapuotojen osalta.

LVV-kuntokartoitusten mukaan lämmitysjärjestelmä vaatii saneerauksen, joissa pattereihin asennetaan esisäädölliset venttiilit ja uudet termostaatit, lisäksi runkolinjoihin vaaditaan uudet linjasäätöventtiilit, joilla verkoston perussäätö saadaan tehtyä. Nämä toimenpiteet vaativat lämpöhäviöiden laskennan ja verkoston mitoituksen. Lämmitysjärjestelmän

putkiston ja pattereiden ikään ja uusimistarpeeseen ei raportissa oteta kantaa. Raportissa todetaan: mikäli pattereita ei uusita tulee niiden tehon riittävyys varmistaa. Lämmitysjärjestelmän putkistoja on uusittu osittain.

Ilmanvaihto on pääosin painovoimainen ja korvausilma tulee ikkunanraoista ja rakoveintiileistä. Ilman laatu on koettu tunkkaiseksi ja ikkunoista vetää. Alkuperäiset korvausilman rakoveintiilit on tukittu edellisten remonttien yhteydessä ja uusia on asennettu kerroksiin 3 - 5. Kellarikerroksen nykyisen Ruorin ilmanvaihto on koneellistettu 1994 ja erillispuhaltimia on käytössä mm. 6. kerroksen ravintolassa.

välipohjien rakennetutkimus

Rakennuksen välipohjat ovat suurimmaksi osaksi kantavia alalaattapalkistoja. Pääasiallisena pintarakenteena on muovimatto, joita kaupungintalossa on usealta eri aikakaudelta. Paikoin pintojen alla on vanhoja pintamateriaalikerroksia. Märkätiloissa on pääasiassa keraaminen laatoitus. Välipohjien täyttönä on yleisimmin purueristys, alimmissa kerroksissa myös koksikuonaa. Välipohjissa on myös rakennusjätettä ja paikoin pintalaatan alla on muottilaudoitusta. Pääsisäänkäynnin pihakansi koostuu massiivikivilaatoista.

Välipohjien kantavuuden osalta rakennuksen keskiosassa aula ja pääportaikko ovat hyötykuormaltaan 4 kN/m^2 . Valtuustosalissa ja päätyjen toimistotiloissa hyötykuorma on $2,5 \text{ kN/m}^2$.

Jos hyötykuormaa tai ripustuskuormaa halutaan kasvattaa, niin välipohjien ontelotilan tyhjennyksellä saadaan kasvatettua välipohjan kantavuutta hyötykuorman suhteen. Alkuperäisten väliseinien kohdalla palkiston palkkeja on raudoitettu rajummin, joten mahdollisesti peruskorjauksessa tehtävät raskaammat väliseinätkin vaativat ontelotilojen tyhjentämistä. Ontelotilojen tyhjentäminen on myös sisäilmateknisesti perusteltu ratkaisu.

Poistumistieportaiden edullisin sijainti välipohjarakenteiden kannalta rakennuksen pitkän sivun ulkolinja. Portaat voivat sijoittua kolmen palkkivälin alueelle. Näillä sijainneilla palkiston jatkuvuus säilyy vielä hyvin.

11. TEKNINEN KORJAUSTARVE

Tehtaan läheisyydessä sijaitsevalla rakennuksella ulkoilman hiukkaspitoisuudet ovat ajoittain keskimääräistä kaupunki-ilmaa suuremmat. Painovoimaisessa ilmanvaihdossa hiukkaset tulevat sisälle suodattamattomana ikkunapuitteiden raoista ja rakoveintiilien kautta. Sisäilman hiukkaspitoisuuteen ja -koostumukseen vaikuttavat ulkoilmasta sisään kulkeutuvat hiukkaset ja ihmisen toiminta rakennuksissa sekä vähäisemmässä määrin rakennusmateriaalit ja kalustus. Sisäilman pienhiukkasia voidaan vähentää tiiviillä ikkunarakenteella ja hyvällä tuloilman suodatuksella, joka on mahdollista koneellisessa tulo- ja poistoilmanvaihdossa.

Sisäilmaston kannalta hankkeen tavoitteena tulisi olla terveellinen, turvallinen ja viihtyisä sisäilman laatu, jossa:

- Ikkunoissa- ja tuloilmansuodatuksessa on huomioitu tehtaan läheisyys
- Sisäilmaston laatu on sisäilmaluokkaa S2 ja puhtausluokkaa P1

- Rakenteista on poistettu tai kapseloitu epäpuhtauslähteet
- Rakenteet ovat tiiviit
- Rakennusmateriaalit ja kalusteet ovat päästöluokkaa M1.

LVV-kuntokartoitusten (v. 2016) mukaan vesi- ja viemäriverkoston vanhimmat osat tulee uusia seuraavien 5 vuoden aikana. Vesi- ja viemäriverkostoa on uusittu osittain saneerauksien yhteydessä.

11.1. Rakennustekniikka

Korjaussuunnitelmien laatimista varten ja päätöksenteon tueksi tulisi rakenteet ja ulkopuoliset osat tutkia kattavammin, mikäli nykyiset tutkimukset eivät ole kaikilta osin tarpeeksi laajoja. Riittävillä tutkimuksilla vähennetään ali- tai ylikorjaamisen riskejä. Sisäilmaongelmia aiheuttavat rakenteet suositellaan korjattavan Ympäristöministeriön julkaisun 2019:18, kohdassa kolme mainittujen korjausmenetelmien mukaisesti.

Tarvittavat rakennustekniset lisätutkimukset mm.:

- Ensimmäisen kerroksen aulan ja toimistojen 114/115 alla olevan alustatilan kunnon selvittäminen
- Ullakon kuormituskestävyys ja ääneneristävyys: uudet ilmanvaihtokonehuoneet
- Yläpohjan kunto ja kuormituskestävyys: lauhduttimet ja aurinkopaneelit
- Julkisivun kuntotutkimus, julkisivun liittymät uusiin ikkunarakenteisiin
- Ikkunoiden kunto- ja korjattavuusselvitys mahdollisesti säilytettävien ikkunoiden osalta
- Nykyiset rakennusaineiset ilmanvaihtokanavat – niiden hyödynnettävyys jatkossa
- PAH-haitta-aineiden laajempi selvittäminen, sillä aiemmat tutkimukset eivät ota kantaa esim. kuudennen kerroksen aulaan ja valtuustosalissa kesäaikana selvästi havaittavaan PAH-yhdisteiden hajuun.

Korjaussuunnittelussa on keskeistä tapauskohtaisesti määrittää soveltuvat korjaustavat, korjausten laajuus ja korjausten perusteellisuus. Mahdollisen terveyshaitan poistaminen voi toisinaan edellyttää vaurioituneen rakenteen purkamista ja uusimista. Toisinaan rakenteen vaurioitumiseen johtaneen tekijän poistaminen ja epäpuhtauksien pääsyn estäminen sisäilmaan rakenteita tiivistämällä ja kapseloimalla ovat riittäviä toimenpiteitä terveyshaitan poistamisessa (YM 2019:18, s. 8).

Peruskorjauksen rakennustekniset korjaustarpeet kuntotutkimusten perusteella:

Alapohja

- Kaikki korokepuiset lattiat suositellaan purettaviksi ja korjattaviksi kosteusteknisesti toimiviksi alapohjarakenteiksi.
- Eteläpäädyn maanvaraisen alapohjan reuna-alueella olevan putkikanaalin kunto tulee selvittää tarkemmin ja mahdolliset orgaaniset rakennusmateriaalit purkaa. Putkikanaalin orgaaninen aines suositellaan poistettavaksi.
- Ensimmäisen kerroksen aulan ja toimistojen 114 / 115 alapohjatilan selvittäminen.

Sokkelirakenteet

- Sokkelien korkkilämmöneristerakenteet tulee purkaa, puhdistaa ja korjata tai tiivistää. Pohja- ja kellarikerroksen sisäpuolelta eristetyt ulkoseinärakenteet suositellaan purettaviksi.

Ikkunat

- Ikkunat tulee uusida ja karmirakenteet puhdistaa orgaanisesta materiaalista ja vanhoista mineraalivillaeristeistä

Välipohjat

- Peruskorjauksen yhteydessä tulee välipohjat avata, poistaa koksikuonat ja välipohjan orgaaniset rakenteet ja korjata kokonaisuudessaan.
- Kaikki välipohjien pinnoitteet, pintarakenteet ja käytetyt orgaaniset/ epäorgaaniset eristeet suositellaan purettaviksi.

Ulkoseinärakenteet

- Ulkoseinärakenteen sisäpuolinen runko ja lämmöneristeet suositellaan purettaviksi. Muuten ulkoseinärakenteille ei ole toimenpidesuosituksia. Sisäpuolisia eristyksiä on seuraavissa kerroksissa:
 - o 1 krs. pohjoispääty
 - o 2 krs. eteläpääty
 - o 3 krs. pohjoispääty
 - o 6 krs. eteläpääty

Yläpohjat

- Yläpohjarakenne suositellaan uusittavaksi kokonaisuudessaan.

Pintarakenteet

- Kaikki paljaat mineraalivillapinnat poistetaan tai pinnoitetaan.

11.2. LVI-tekniikka lämmitysjärjestelmä

Lämmitysverkosto on pääosin alkuperäinen ja lämmönjakopaketti sijaitsee kellarin lämmönjakohuoneessa. Lämpö- ja vesijohtorungot sijaitsevat kellarikerroksen lattian alla putkikanaalissa ja ne ovat alkuperäiset. Lämmityspattereille nousevat pystylinjat sijaitsevat ulkoseinärakenteen sisällä.

Lämmitysjärjestelmän osalta verkosto ja lämmönjakopaketti on uusittava kokonaisuudessaan. Vanha putkikanaali on riski ja verkostojen sijoittamista maan alle pitää tulevaisuudessa välttää.

vesi ja viemäri

Vesijohtot ja viemärit ovat pääasiassa alkuperäisiä pois lukien tilamuutoksissa tehtyjä viemäreiden ja vesijohtojen uusimisia. Vesikalusteita on uusittu kunnossapitotarpeen mukaan, kaksi te hanat ovat vaihdettu uudempiin sekoittajiin.

Vesijohtoverkosto ja viemärit kerroshormeissa on uusittava kokonaisuudessaan. Vesikalusteet vaihdetaan vettä säästäviin ja hygieniavaatimukset täyttäviin malleihin.

ilmastointi

Ilmanvaihto on pääosin painovoimainen, jossa korvausilma johdetaan rakoveintiileistä poistohormeihin. Pieni osa hormoneista on muutettu koneelliselle poistolle. Lisäksi koneellista tulo- ja poistoilmanvaihtoa on mm. 6. kerroksen keittiössä sekä alimman kerroksen Ruorin tiloissa. Jäähdytyksen osalta lämmönjakohuoneessa sijaitsee vedenjäähdytyskoje, joka palvelee alimman kerroksen tiloja sekä erillisjäähdytettyjä sähkökeskustiloja.

Ilmanvaihto on tarvetta uusia koko rakennuksen osalta koneelliseksi tulo- ja poistoilmajärjestelmäksi, joka varustetaan energiamääräysten mukaisella lämmöntalteenottojärjestelmällä. Tilojen käyttö kesäaikana edellyttää lisäksi viilennysjärjestelmän lisäämistä tiloihin. Arvioidaan, että tulevaisuudessa kesät ovat entistä lämpimämpiä ja tähän varaudutaan viilennyksellä. Tavoitteena on sisäilmaluokka S2.

11.3. Sähkötekniikka ja ICT

Sähköpääkeskus on vanha, ryhmäkeskuksia vaihdettu kerroksissa 2000-luvun alkupuolella. Osaan keskuksista on lisätty vikavirtasuojia korjauksien yhteydessä. Pääkeskus sijaitsee kellarin teknisissä tiloissa, sähköreititys kerrokseen on jaettu useammalle nousukuilulle. Sähkökalusteita ja ryhmäkaapelointeja on uusittu tilamuutosten yhteydessä. Valaisimet ovat pääosin vanhoja, led-valaisimia on uusittu pieniltä osin korjauksien yhteydessä.

Tietoverkkokaapelointia on uusittu kerroksissa 2000-luvulla ja jokaisessa kerroksessa on 2 kpl ristikytkentäkaappia. WLAN-verkko on rakennettu kattavasti koko rakennukseen 2018. Paloilmoitinjärjestelmä on päivitetty uuteen järjestelmään 2020-luvulla. Poistumistievalojärjestelmä on pääosin vanha.

Sähköjärjestelmä on uusittava täyttämään nykymääräykset. Tämä tarkoittaa pääkeskuksen ja kerroksien ryhmäkeskusten uusintaa. Valaistuksen osalta vanhat valaisimet korvataan LED-valaisimilla.

Turva- ja poistumistievalaistuksen uusiminen ja lisääminen on tarpeellista poistumismuutosten vaatimassa laajuudessa.

11.4. Automaatio

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä on 1990-luvulta ja sen ohjaus- ja hälytyspisteitä on lisätty laite- ja koneuusintojen yhteydessä. Kerroksia ei ole liitettyä huone- tai olosuhdeseurantajärjestelmään.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä on tarve uusia kokonaisuudessaan. Huone- ja olosuhdeseurannan lisääminen automaatiojärjestelmään on tarpeenmukaista. Mahdolliset uudet sähköiset palopeltijärjestelmät lisätään kiinteistöautomaatiojärjestelmään.

Tavoitteena on myös energiatehokkuuden parantaminen talotekniikan ja rakenteiden avulla. Talotekniikassa aurinkoenergian hyödyntäminen aurinkopaneeleilla sähköntuotantoon (vesikatto), ilmanvaihdon lämmöntalteenoton hyödyntäminen ja lisääminen sekä lämmitys-

ja viilennysjärjestelmien lisääminen kiinteistöautomaatioon ja parantavat energiatehokkuutta.

12. ILMASTO- JA ENERGIA TEHOKKUUSTAVOITTEET

Euroopan Komissio on ehdottanut vuoden 2030 ilmastotavoitesuunnitelmassa, että EU:n kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vähennetään vuoteen 2030 mennessä vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Energiatehokkuus on keskeinen osa toimintaa, ja rakennusala on yksi aloista, joilla toimia on tehostettava. Edellä mainitun 55 prosentin päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä EU:n on vähennettävä rakennusten kasvihuonekaasupäästöjä 60 prosentilla, niiden energian loppukulutusta 14 prosentilla sekä lämmityksen ja jäähdytyksen energiankulutusta 18 prosentilla. Siksi EU:n on kiireellisesti keskityttävä siihen, miten rakennuksista voidaan tehdä energiatehokkaampia, vähemmän hiili-intensiivisiä niiden koko elinkaaren aikana ja kestävämpiä. Kiertotalouden periaatteiden soveltaminen rakennusten perusparannuksiin vähentää materiaaleihin liittyviä rakennusten kasvihuonekaasupäästöjä.

Hankkeessa noudatetaan Kotkan kaupungin ilmastotavoitteita. Kotkan kasvihuonekaasupäästötavoite: -80 % päästövähennys 2030 vrt. 2007.

Selvitetään mahdollisuutta hakea EU -avustusta energiatehokkuuden parantamiseen.

Kotkan ilmasto-ohjelman 2021 – 2030 toiminnalliset tavoitteet:

1. Kohti hiilineutraalia energiantuotantoa
2. Ilmastomyötäinen ja energiatehokas rakentaminen sekä rakennusten ja infran käyttö
3. Kohti hiilineutraalia ja kestävää liikennettä
4. Ilmastomyönteisyyden edistäminen tapahtumissa sekä matkailussa
5. Ilmastomyönteisen ruokajärjestelmän edistäminen
6. Aktiivinen ilmastokasvatus ja -neuvonta
7. Kiertotalouden toimintamallien edistäminen
8. Ilmastonäkökulman huomiointi kaupunkikonsernin hankinnoissa
9. Ilmastokumppanuudet sekä alueen yritysten ilmastobisneksen edistäminen
10. Hiilivarastojen sekä hiilinielujen vahvistaminen
11. Varaudutaan ja sopeudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin

Kaupungintalon osalta hankkeen energiatehokkuus paranee ikkunoita ja muita rakenneosia (seinät, yläpohja tms.) tiivistämällä, vaihtamalla tai parantamalla sekä ottamalla huomioon auringon suojaukset ikkunoissa. Lisäksi valaisimet vaihdetaan tai uusitaan LED-valaisimiksi ja toteutetaan valo-ohjaustapojen muutokset. Lämmönjaon ja verkoston uusimisen yhteydessä uudet patteriventtiilit ja/tai toimilaitteet parantavat energiatehokkuutta ja sisäilmaolosuhteiden hallintaa. Kesällä 2024 kaukolämmön lämmönjakelupaketti on uusittu kellariin ja lämmitysverkoston pumput vaihdettu energiatehokkaisiin invertteripumppuihin.

Koneellisen ilmanvaihdon lisäys kerrokseen ja viilennyksen lisääminen nostaa energian kulutusta, kun se aiemmin on toiminut painovoimaisesti ilman viilennyksiä. Näin se ei tavallaan nosta energiatehokkuutta (tuo kustannuksia), mutta asia tullaan peruskorjauksen yhteydessä ottamaan huomioon niin, että esim. ilmanvaihto toteutetaan uusimpien asetusten mukaisilla koneellisilla lämmöntalteenottojärjestelmillä ja että

viilennysjärjestelmäksi valitaan mahdollisimman energiatehokas laitteisto kiinteistön käyttöajat ja tarpeet huomioiden.

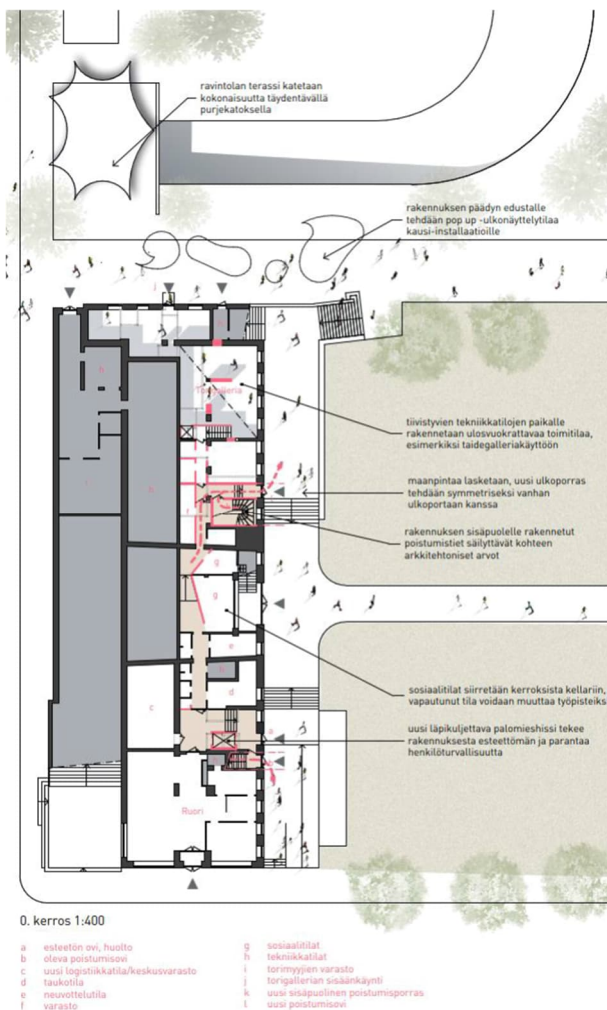
Noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja EPBD direktiiviä.

13. ARKKITEHTUURIKILPAILU

Kotkan kaupungintalon palo- ja poistumisturvallisuuden parantamisesta järjestettiin vuonna 2023 yleinen suppea arkkitehtuuri-ideakilpailu yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n kanssa. Kilpailun tavoitteena oli löytää rakennustaiteellisesti korkeatasoinen ratkaisu, jolla kaupungintalon palo- ja poistumisturvallisuutta parannetaan rakennuksen suojeluarvot ja ominaispiirteet huomioiden. Kilpailun lähtötietoja varten kaupungintalo laserkeilattiin ja mallinnettiin edellisenä vuonna.

Sisääntuloaula, porrashuone ja porrasaulat, valtuustosali ja kaupunginhallituksen huone ovat tiloja, joiden säilymistä mahdollisimman autenttisina tulee vaalia. Tavoitteena oli myös ratkaisu, jossa julkisivujen käsittely olisi mahdollisimman hienovaraista ja jossa rakennuksen funkistyyli säilyisi mahdollisimman ennallaan.

Kilpailussa jätettiin yhteensä 63 ehdotusta. Ensimmäistä palkintoa ei jaettu, mutta toisen palkinnon palkintolautakunta päätti antaa ehdotukselle, jonka tekijäksi paljastui arkkitehtitoimisto Kanttia 2 Oy nimimerkillä ”Koskaan et muuttua saa”. Lisäksi jaettiin kaksi kolmatta palkintoa, kaksi lunastusta ja kaksi kunniainainta.

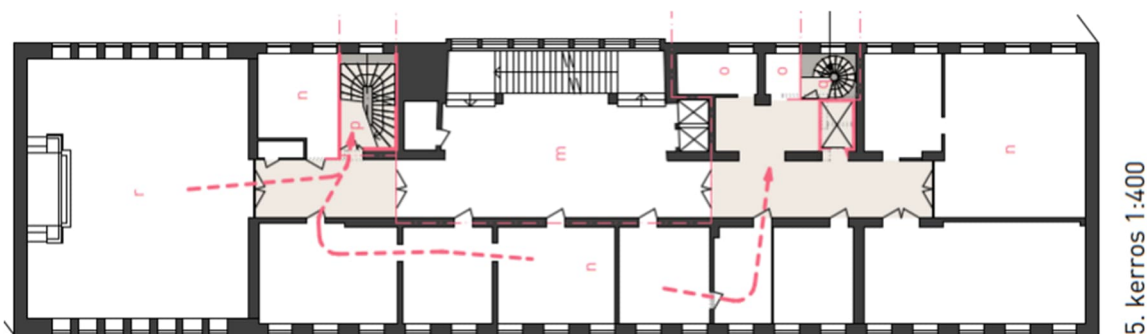
Kuva: ehdotus 45 ”Koskaan et muuttua saa”. Pohjakerroksen pohjapiirros.

Parhaiten sijoittuneessa ehdotuksessa on pohjoispäädyn entisiin teknisiin tiloihin sijoitettu torigalleria, joka terasseineen rikastaa ympäristöä sekä täydentää ja huolittelee ”keskeneneräiseksi jäänyttä” pohjoisjulkisivua. Korkeaa tilaa ja vanhoja rakenteita on hyödynnetty ulosvuokrattavaksi näyttelytilaksi.

Kuva voittaneesta ehdotuksesta 45 ”Koskaan et muuttua saa”.

Voittaneessa ehdotuksessa rakennuksen sisäpuolelle on sijoitettu molempiin päätyihin osastoidut poistumistieportaavat. Ne on esitetty toiminnallisesti hyvin kohtiin pohjoispäädyssä valtuustosalin ja yleisöparven viereen ja eteläpäädyssä taas puiston puoleiseen aputilavyöhykkeeseen. Kummastakin portaasta on suora poistuminen ulos. Kilpailuehdotukseen sisältyy myös esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä. Julkisivut säilyvät lähes koskemattomina, vain yksi oviaukko avataan ikkunan kohdalle takajulkisivun puolella.

Kuva: ehdotus 45 ”Koskaan et muuttua saa”. Pohjapiirros 5. kerroksesta.

14. PALVELUMUOTOILU

Kotkan kaupungintalon tulevan suunnittelun tueksi kilpailutettiin vuonna 2023 palvelumuotoilu. Sen voitti palvelumuotoilutoimisto Rune&Berg Helsingistä. Palvelumuotoilun tavoitteina oli tehostaa kaupungintalon tilankäyttöä ja hyödyntää tiloja entistä paremmin pandemian jälkeen yleistyneen hybridityön myötä. Etätyön lisääntymisen vuoksi tyhjiillään olevat työhuoneet ja ainoana kohtaamisen paikkana olevat taukotilat eivät houkuttelleet toimistolle. Muuntojoustavuutta ei juurikaan ollut ja suuret työhuoneet eivät

olleet kustannustehokkain ratkaisu. Palvelumuotoilun avulla tutkittiin keinoja sujuvoittaa asiakasvirtoja ja luoda parempaa työarkea yksiköille. Konseptissa pyrittiin lisäämään tilojen käyttöastetta yhdistämällä useammat yksiköt saman katon alle. Kaupungintalolla jo toimivien vastuualueiden lisäksi sinne oli tarkoitus sijoittaa myös teknisten palveluiden Stellan talossa toimiva yksikkö sekä muita mahdollisesti muita, pienempiä yksiköitä.

Kaupungintalon käyttäjissä tunnistettiin viisi ryhmää: työntekijät, päättäjät, vierailijat, arkiasioijat sekä liikuntarajoitteiset. Tavoitteena on, että kaikille käyttäjäryhmille kaupungintalon on oltava avoin, turvallinen ja monimuotoinen: aidosti kaupunkilaisten yhteinen talo.

Konseptin keskeisimpiä muutoksia olivat katutasokerroksen avaaminen kaupunkilaisille ja ylimpien kerrosten pyhittäminen työskentelyyn, allokoitua asiakaspalvelupisteet, ravintolan siirtäminen katutasoon sekä entistä monipuolisemmat tilatyypit ja niiden sijoittelu. Palvelumuotoilussa huomioitiin myös rakennuksen käyttäjien turvallisuus. Muutoksissa huomioitiin poistumis- ja yleinen turvallisuus eri käyttäjäryhmille.

Kuva: Palvelumuotoilun esimerkki 1. kerroksen pohjapiirroksesta.

Kaupungintalolla on nykyisin työpisteet 93:lle henkilölle. Heidän lisäksi suunnitelman mukaan Stellan talosta muuttaa 22 henkilöä ja Kotkantie 2:sta joukkoliikenneyksikön 6 henkilöä. Yhteensä työpisteitä tarvitaan noin 121 henkilölle. Palvelumuotoilun lopputuloksena todettiin, että työpisteet kaikille on kaupungintalolta osoitettavissa.

liite 2, Palvelumuotoilu

15. PERUSKORJAUKSELLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

15.1. Rakennustaiteelliset tavoitteet

Peruskorjaus tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kaupungintalon ulko- ja sisäarkkitehtuuri säilyy mahdollisimman hyvin alkuperäisen kaltaisena. Julkisivut ovat tähän saakka säilyneet lähes alkuperäisinä muutamia pieniä muutoksia lukuun ottamatta. Peruskorjauksessa on tavoitteena palauttaa julkisivut mahdollisuuksien mukaan alkuperäisen mukaisiksi. Myös

sisäarkkitehtuurissa pyritään palauttamaan alkuperäistä ilmettä. Tekniikka ja uudet työn tekemisen tavat tulee sovittaa kaupungintalon sisäarkkitehtuuriin niin, että ne eivät ole hallitsevassa osassa.

15.2. Tilajärjestelyt

Kaupungintalon tilankäyttöä on tavoitteena tehostaa nykyisestä. Palvelumuotoilun avulla selvitettiin, mitä toimintoja ja kuinka paljon henkilöstöä kaupungintalolle on mahdollista sijoittua. Palvelumuotoilun avulla päädyttiin lopputulokseen, että nykyistä tiloihin sijoittuvaa henkilöstömäärää on mahdollista kasvattaa niin, että tilan käyttöä tehostamalla sinne voisi sijoittua noin 120 henkilön työpistettä. Toimistojen osalta mitoituseriaate on karkeasti noin 10 m²/työntekijä.

15.3. Tavoitteet ylläpidolle

Ylläpitokustannukset muodostavat merkittävän osan kiinteistön elinkaarikustannuksista. Käyttäjien tarpeita vastaavilla kiinteistön ylläpitopalveluilla on toisaalta merkittävä vaikutus tilojen viihtyisyyteen, edustavuuteen, terveellisuuteen ja turvallisuuteen. Tilasuunnittelussa on siksi tärkeää luoda edellytykset kiinteistön ylläpidon tehokkaalle ja taloudelliselle järjestämiselle. Pinta- ja kalustemateriaalien tulee kestää hyvin kulutusta ja olla helposti puhdistettavissa sekä tarvittaessa korjattavissa tai uusittavissa, etenkin rakennuksen julkisilla ja puolijulkisilla vyöhykkeillä.

Esteettömyyttä edistävät tavoitteet palvelevat myös puhtaanapidon järjestämistä.

Säännöllisesti siivottavissa tiloissa tulee voida liikkua ja työskennellä siivousvaunua ja erilaisia siivouskoneita hyödyntäen. Kaikkien pintojen tulee olla puhdistettavissa ergonomisesti ja turvallisesti. Hygieniä- ja sisäilmatavoitteet tulee huomioida materiaalivalintojen lisäksi tilojen kalustuksessa. Esim. säilytyskalusteita on oltava riittävästi, jotta tavaraa ei kerry tasopinnoille. Perussiivous tulee voida suorittaa ilman henkilönostimia (esim. ikkunat, erilaiset palkit ja valaisimet). Tilojen teknisiä valmiuksia suunnitellessa tulee huomioida siivoustyön vaatimukset (esim. pistorasioiden sijoittelu, siivousvalaistus, ajastettavien siivousrobottien käyttömahdollisuus).

Siivouskeskuksen sijoittuminen keskeiselle paikalle välineiden ja koneiden huoltoa ja säilytystä varten sujuvoittaa palvelun tuottamista. Lisäksi siivouskomerot ja varastotilat eri puolilla kiinteistöä vähentävät siivoushenkilöstön tarpeetonta edestakaista liikkumista. Kiinteistön kaikki siivous- ja wc-tilat varustetaan lattiakaivoilla.

Jätehuoltotilat sijoitetaan helposti saavutettaviksi. Kaikille kerättäville jätejakeille järjestetään keräyspiste kaikissa kerroksissa.

16. RISKIT

Hankkeen tavoitteena terveelliset, turvalliset ja tehokkaasti hyödynnetyt tilat. Rakennuksessa on hankesuunnitelmassa ja sen liitteissä esitetyn mukaisesti puutteita eikä se täytä nykyvaatimuksia. Yksi merkittävä ongelma liittyy sisäilmaan. Tehtyjen tutkimusten mukaan jo nyt osa tiloista ei ole käytössä johtuen huonosta sisäilmasta. Aiemmin tehdyillä huonekohtaisilla korjauksilla ei saada poistettua kaikkia sisäilmaan liittyviä ongelmia. Tästä johtuen, mikäli hanketta ei toteuteta, mahdollisia riskejä ovat:

- Turvallisuusriskit: Rakennuksen kunnon heikkeneminen vaarantaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuden mm. sisäilmasta aiheutuvien terveyshaittojen kautta. Jo nyt, osa tiloista on poistettu käytöstä

sisäilmaongelmien takia. Riskinä on, että lopulta koko rakennus joudutaan laittamaan käyttökieltoon, koska se ei täytä toimistorakennukselle määritettyjä sisäilmavaatimuksia.

- Oikeudelliset seuraamukset: Kiinteistön omistaja voi joutua oikeudellisiin ongelmiin, jos rakennuksen huono kunto aiheuttaa vahinkoa. Tämä voi johtaa korvausvaatimuksiin ja oikeuskuluihin.
- Taloudelliset tappiot: Rakennuksen käyttökielto ja sen seurauksena mittavat korjauskustannukset voivat aiheuttaa merkittäviä taloudellisia tappioita omistajalle. Korjaukset on perusteltua tehdä suunnitellusti, jolloin myös kustannukset pysyvät hallinnassa.
- Mainehaitat: Käyttökieltoon joutunut kaupungin keskeinen rakennus voi vahingoittaa kaupungin mainetta ja työnantajamielikuvaa.

17. LUPAMENETTELYT JA VIRANOMAISTOIMET

Kymenlaakson museo

Rakennuslupavaiheessa tarvitaan lausunto Kymenlaakson museolta. Lausuntopyyntö tulee rakennusvalvonnan kautta. Suunnittelijan on syytä käydä neuvotteluja museon kanssa jo luonnosvaiheessa. Asemakaavan suojelumääräykset edellyttävät lausunnon pyytämistä.

Rakennusvalvonta

Peruskorjaus on kaavan mukaista toimintaa. Rakennuslupa peruskorjaukselle haetaan, poikkeamislupaa ei tarvita. Rakennuslupavaiheessa otetaan kantaa myös turvallisuuteen liittyviin näkökohtiin kuten terassin kaide ja sisäporras. Suunnittelussa pyritään noudattamaan nykyisiä määräyksiä, myös esteettömyys ja poistumistiet on saatettava määräysten mukaisiksi. Henkilömäärät on lupavaiheessa vahvistettava. Sisäilmaa liittyvät ongelmakohdat on tunnistettava ja korjattava tarvittavassa laajuudessa niin, että rakennuksesta saadaan terveellinen työskentely-ympäristö. Ilmanvaihtokonehuoneiden sijoittuminen pyritään ratkaisemaan niin, että ne mahdollisimman vähän vaikuttavat julkisivuihin. Tekniikan edellyttämät tilavaraukset on huomioitava riittävästi, kun erikoissuunnittelua toteutetaan.

Palo- ja pelastuslaitos

Tulevassa peruskorjaussuunnittelussa on huomioitava seuraavat asiat:

- Osastoituuihin porrashuoneisiin on lisättävä savunpoistoluukut. Savunpoistoluukut on sijoitettava porrashuoneen ylimpiin kerroksiin. Savunpoistoluukkujen tulee olla avattavissa alimmista kerroksista.
- Toiseen osastoituihin porrashuoneeseen tulee sijoittaa palokunnan kuivanousuputki, mikäli mahdollista.
- Valtuustosalin yläikkunoihin suositellaan sijoitettavaksi savunpoistoluukkuja.

18. INVESTOINTI- JA KÄYTTÖKUSTANNUKSET

Investointikustannusten laskeminen hankesuunnitteluvaiheessa on haastavaa, kun ei ole vielä käytettävissä suunnitelmia ja tarkentavia selvityksiä. Käytettävissä olevien lähtötietojen pohjalta tavoitehinta-arvio on laskettu niin, että siinä on huomioitu mm. uudet poistumistieportaat molempiin päätyihin, uusi invahissi, tilamuutoksia, koneellinen ilmanvaihto sekä muita tarvittavia taloteknisiä korjauksia. Tavoitehinta-arvioksi muodostuu 14 614 000 € (alv 0%), johon pitää huomioida +/- 15%:n vaihteluväli tarveselvitysvaiheen lähtötietojen pohjalta. Laskennallinen korjausaste peruskorjaukselle on 82,6 %.

Tavoitehinnan mukainen vuotuinen poisto 730 700 €/v (20 v tasapoistoin).

Kaupungintalolle on tehty vuosittain investointeja, viimeisen 10 vuoden (2013-2023) aikana investointien kokonaismäärä on ollut 1,673 milj.€. Korjaukset ovat olleet teknisiä sisäilmaolosuhteiden parantamiseen liittyviä korjauksia ja yleensä em. korjauksen yhteydessä tehtyjä tilamuutoksia. Korjauksilla ei rakennuksen teknistä kuntoluokkaa ole saatu nostettua, vaan on pysytty välttämättömissä korjauksissa rakennuksen käyttökunnossa pitämiseksi.

Kaupungintalon toteutuneet käyttökustannukset v. 2023 olivat 369 487 €. Peruskorjausinvestoinnilla on mahdollista saada kokonaisuutena säästöjä erityisesti kiinteistön vuosikorjauksien osalta. Tilankäytön tehostamisella energian kulutuksen osalta voidaan saada säästöjä työntekijää kohden, vaikka kokonaisenergian kulutus kasvaa. Energian kustannusten osuus vuotuisista käyttökustannuksista on merkittävä: sähkö, lämpö ja vesi 30% (2019-2023 toteuman keskiarvo).

Peruskorjauksen vaikutus vuotuisiin käyttömenoihin ja vuosittaisiin investointitarpeisiin tulee arvioida tarkemmin suunnitteluvaiheessa. Viime vuosina rakennukseen osoitetuista vuotuisista tilamuutos- ja korjauskustannuksista on mahdollista päästä eroon.

liite 3, Tavoitehintaa- arvio

19. RAHOITUS JA AIKATAULU

Hankesuunnitelma valmistuu syyskuun kaupunkirakennelautakuntaan 24.9.2024, jonka jälkeen hankesuunnitelma menee kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Hankesuunnitteluryhmä esittää, että hankkeen suunnittelu käynnistetään vuonna 2025 tarkentavilla tutkimuksilla ja esiselvityksillä. Hanke tulee ottaa huomioon kaupungin tulevien vuosien talousarvion investointiohjelman suunnittelussa.

toimenpide	toteutus	esitys talousarvioon €
suunnittelu	2025 - 2026	1 000 000
väistötilojen valmistelu	1 - 2 vuotta	käyttötalous
peruskorjaus	2 – 3 vuotta	13 614 000

Rakentaminen edellyttää toiminnan siirtymistä väistötiloihin 2-3 vuoden ajaksi. Väistötilakustannukset huomioidaan kyseisten vuosien käyttötalousu suunnittelussa.

20. OSALLISTUJAT

Päivi Ala-Vannesluoma, tekninen johtaja
 Leila Hietala, kaupunginarkkitehti
 Hanna Hannula, turvallisuuspäällikkö
 Vesa Minkkinen, toimitilainsinööri
 Tero Huusko, toimitilapäällikkö
 Ismo Kirves, sisäilma-asiantuntija
 Patricia Broas, kaavoituspäällikkö
 Ville Suni, rakennuttajapäällikkö
 Jori Pihl, LVI -valvoja
 Miikka Jokinen, sähköinsinööri
 Jali Soininen, sähkövalvoja

Maiju Ala-Jääski, puhtauspalvelupäällikkö
Sirpa Aalto, huoltopäällikkö

21. LIITELUETTELO

liite 1, Palotekninen selvitys
liite 2, Palvelumuotoilu
liite 3, Tavoitehinta-arvio

KAUPUNGINOSA/KYLÄ	KORTTELI/TILA14	TONTTI/RN:O	VIRANOMAISEN ARKISTOINTIMERKINTÖJÄ
RAKENNUKSEN NUMERO/RAKENNUSTUNNUS			
RAKENNUSTOIMENPIDE Muutos		PIIRUSTUSLAJI PALOTURVALLISUUS	JUOKSEVA N:O -
RAKENNUSKOHTeen NIMI JA OSOITE Kotkan Kaupungintalo		PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ PALOTEKNINEN SELVITYS V 2.0	MITTAKAAVAT
KK-Palokonsultti Oy Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO ☎ 044 755 0108 ✉ etunimi.sukunimi@kk-palokonsultti.com		 PALO	SUUNNITTELUALA JA PIIRUSTUKSEN NUMERO MUUTOS C
PÄIVÄMÄÄRÄ 12.01.2022	SUUNNITTELIJAN NIMI Kalervo Korpela	KOULUTUS DI, Palo- ja turvallisuustekniikka	SUUNNITTELIJAN ALLEKIRJOITUS <i>Kalervo Korpela</i>

Sisällysluettelo

1	YLEISTÄ.....	3
2	KOHTEEN TIEDOT.....	3
2.1	KOHTEEN PERUSTIEDOT	3
2.2	OSASTOINNIN NYKYISET VAATIMUKSET	3
2.3	OSASTOINNIN NYKYTILANNE	4
2.4	POISTUMISTURVALLISUUDEN NYKYISET VAATIMUKSET	4
2.5	POISTUMISTURVALLISUUDEN NYKYTILANNE	5
3	JOHTOPÄÄTELMÄT	6
3.1	YLEISPERIAATTEET PALOTEKNISEN SUUNNITTELUN POHJALLE.....	6
3.2	RATKAISUEHDOTUS	7
3.2.1	Ratkaisuehdotus A	8
3.2.2	Ratkaisuehdotus B	8
4	YHTEENVETO	9
	LÄHTEET.....	10
	LIITTEET	10

1 Yleistä

Tämä on Kotkan kaupungintalon palotekninen selvitys. Suunnitelma perustuu rakennuksesta vuonna 2019 laadittuihin päivitettyihin arkkitehtipiirustuksiin, sekä kohdekäynnillä 3.10.2022 tehtyihin havaintoihin rakennuksen tilasta. Asemapiirros kohteesta on laadittu 25.05.2007.

Selvityksen tarkoituksena on selvittää nykyisen rakennuksen paloteknisten ratkaisuiden (Poistumisturvallisuus, palo-osastointi, savunpoiston järjestelyt) tila ja selvittää voimassa oleviin määräyksiin perustuen vaihtoehtoja poistumisturvallisuuden parantamiseksi. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että kohde rakennus on olemassa oleva rakennus, joka pääasiallinen käyttötarkoitus on toimistorakennus.

2 Kohteen tiedot

2.1 Kohteen perustiedot

Kohderakennus on paloteknisesti 7-kerroksinen ullakollinen rakennus, joka on rakennettu vuonna 1934. Kohde on Kotkan kaupungin kaupungintalo. Kohteen tilat ovat pääsääntöisesti toimistotiloja, jonka takia kohteen asetuksen mukainen käyttötarkoitus on työpaikkatila. Tämän lisäksi kohteessa on kokoontumistilat kaupungin hallituksen kokouksia varten, arkistotiloja, rakennuksen huoltamiseen liittyviä teknisiä tiloja sekä työpaikkaruokala. Kohteessa on yksi porraskäytävä, joka on samaa palo-osastoa kerrosten kanssa. Kohde on varustettu automaattisella paloilmoitinlaitteella. Kohteen paloluokaksi arvioidaan P1. Arviointi perustuu siihen, että arkistotilojen käyttötavan mukainen palokuormaryhmä on $> 1200 \text{ MJ/m}^2$. Nykysäädösten mukaan, yli 2 kerroksiseen mutta alle 8 kerroksiseen P2 -paloluokan rakennukseen ei saa sijoittaa kyseisen palokuormaryhmän tiloja, jonka lisäksi rakennus tulisi olla varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla. Lisäksi olemassa olevat kantavat ja osastoivat välipohjarakeet täyttävät pääosin likimain P1 paloluokan rakennusten vaatimukset. Kohde on tavoitettavissa pelastuslaitoksen kalustolla Keskuskadun ja Kustaankadun puolelta, sekä huoltotietä pitkin Keskuskatua vastakkaiselta puolelta.

2.2 Osastoinnin nykyiset vaatimukset

P1 -paloluokan rakennuksen eri kerroksien, kellarin ja ullakon on muodostettava omat palo-osastot.

- Porrashuonetta ei osastoida kerroksittain
- Myös muu palo-osasto voi käsittää useampia kerroksia. Tällöin tulee huomioida palon ja savun leviämisen mahdollisuudet, sekä niihin liittyen poistumisen, pelastamisen ja savunhallinnan ja sammuttamisen mahdollisuudet.
- Monikerroksisen osaston eri kerrokset kuuluvat omiin poistumisalueihin. Tällöin tulee järjestää pääsy osastoituihin uloskäytäviin.

Palo-osaston kokoa on rajoitettava siten, että osastossa syttyvä palo ei aiheuta kohtuuttoman suurta vahinkoa (Pinta-ala osastointi).

- Työpaikkatilat ja kokoontumistilat: maksimi osaston koko 2400 m^2
- Asunnot: Asunnoittain
- Kellarit: 800 m^2

Käyttötarkoitukseltaan tai palokuormaltaan oleellisesti toisistaan poikkeavat tilat on osastoitava erilleen toisista (Käyttötapa osastointi).

Ullakot ja yläpohjan ontelot jaettava 400 m² osiin (EI15).

2.3 Osastoinnin nykytilanne

Kerrososastointi

Varsinaista kerrososastointia kohteessa ei ole, sillä kohteessa oleva porraskäytävä on sama palo-osasto kerroksen tilojen kanssa.

Välipohjarakenteet kohteessa on toteutettu kaksoislaattarakenteina, jossa kahden 60 mm betonilaatan väliin jää 300 mm eristekerros. Eristeenä kerrosten välillä on käytetty pääasissa sahanpurua. Kellarin sekä ullakon välipohjissa on käytetty koksikuonaa, jonka oletetaan täyttävän osastointivaatimus. (OY INSINÖÖRI STUDIO, 2018)

Pinta-ala osastointi

- Kellari on jaettu neljään palo-osastoon (Toimisto, Huoltotila 1, Huoltotila 2 ja entinen asunto). Edellä mainitut tilat alle 300 m² tiloja.
- Koska kerrokset 1–6 on yhteistä palo-osastoa, niiden osastoko on erittäin suuri (n. 4000 m²)
- Ullakolla on yksittäisiä osastoituja tiloja, mutta 400 m² osiin jako ei toteudu.

Käyttötapaosastointi

Kohdekäynnillä havaittiin, joidenkin tilojen olevan osastoituja. Kellarikerros muodostui neljästä erillisestä palo-osastosta ja huonekohtaisista käyttötapa osastoinneista. Suurempia kokonaisuuksia, joita oli osastoitu, olivat kellarikerroksessa olevat toimistotilat, kaksi erillistä rakennuksen huoltoon liittyvää tilaa, sekä entinen vahtimestarin asunto.

Yksittäisiä palo-osastoituja tiloja

- Toimisto-osan perällä oleva varastotila
- Huoltotilassa olevat kaksi mappivarastoa
- Huoltotilassa oleva sähköpääkeskus

Kerrokset 1–6 muodostavat avonaisen porraskäytävän takia yhtenäisen palo-osaston. Erilleen osastoituja tiloja kerroksissa ovat ensimmäisen kerroksen arkisto, toisen kerroksen serverihuone, sekä sähkötilat kerroksittain.

2.4 Poistumisturvallisuuden nykyiset vaatimukset

Paloturvallisuusasetuksessa on annettu selkeät raja-arvot poistumisturvallisuuteen liittyen kulkureittien enimmäispituuksista, poistumisteiden lukumääristä sekä poistumisteiden leveyksistä. Automaattisen paloilmoitinlaitteen ansiosta poistumismatka voi olla pidempi niissä tiloissa, joissa poistumisteitä on useampi kuin yksi.

Asetuksen mukaiset kulkureittien maksimi etäisyydet:

- Tiloissa, joissa vain yksi uloskäytävä: 30 m (Etäisyys voidaan ylittää maantasokerroksessa 20 % jos tiloissa varatie)

- Muut tilat 50–60 m (Etäisyys lasketaan tilan korkeuden perusteella siten, että 50 m on laskettu 3 m korkealle tilalle ja 60 m on 10 m korkealle tilalle.

Uloskäytävien lukumäärä:

- Yleensä 2 poistumistietä
- asunto, alle 300 m²:n työpaikkatila 1 + varatie

Poistumistieleveys:

- Uloskäytävän on oltava 1200 mm leveä ja 2100 mm korkea
- Entinen asunto: yksi 900 mm uloskäytävä riittää
- Jos henkilömäärä ylittää 120 henkeä, vähimmäisleveyteen (1200 mm) lisätään 400 mm jokaista seuraavaa 60 henkilöä kohden.
- Henkilömäärät on arvioitu Paloturvallisuus asetuksen perustelumuiistiossa annettujen arvojen mukaan.

Poistumisalue	Kerros (p/m ²)	Pinta-alat (m ²)	Ihmismäärä
Kellari - Toimisto	0,1	266	27
Kellari – Huolto1	0,03	198	6
Kellari - Asunto	0,1	66	4
Kellari – Huolto2	0,03	219	7
Kerros 1	0,1	710	71
Kerros 2	0,1	748	75
Kerros 3	0,1	723,5	72
Kerros 4	0,1	737	74
Kerros 5	0,1 ja 0,4 (Valtuustosali)	580 + 165	124
Kerros 6	0,1 ja 0,4 (Valtuustosali)	565 + 62	78
Ullakko	0,03	685,5	21

2.5 Poistumisturvallisuuden nykytilanne

Poistumisturvallisuusteen liittyen Paloturvallisuusasetus antaa kolme erilaista arvoa. Kulkureittien enimmäispituus, uloskäytävien vähimmäislukumäärä sekä uloskäytävien leveys. Koska porrashuone on suuri avoin tila, joka on yhteydessä kaikkiin kerroksiin, poistumismatkat joudutaan laskemaan kerroksen tasolta aina ulko-oveen asti, minkä takia poistumismatkat ovat erittäin pitkiä. Lisäksi poistumismatkan laskennassa tulee ottaa huomioon kulkureitillä olevat tasoerot ja umpiperät. Portaissa poistumismatka lasketaan nelinkertaisena ja umpiperässä kaksinkertaisena.

Poistumismahdollisuudet poistumisalueittain:

Poistumisalue	Olemassa olevat poistumistiet	Poistumistieleveys (mm)	Kulkureitin pituus
Kellari - Toimisto	2	1800 + 1300	48 m
Kellari - Huolto1	1	1000	90 m
Kellari – Asunto	1 (v)	1000	24 m
Kellari – Huolto2	1	1000	66 m
Kerros 1	2	5 x 2000 + 2 x 1300	72 m
Kerros 2	1	2200	Useita kerroksia
Kerros 3	1	2200	Useita kerroksia
Kerros 4	1	2200	Useita kerroksia
Kerros 5	1	2200	Useita kerroksia
Kerros 6	1	2200	Useita kerroksia
Ullakko	1	1200	Useita kerroksia

3 Johtopäätelmät

3.1 Yleisperiaatteet paloteknisen suunnittelun pohjalle

Rakennuksen muutostyön yhteydessä on tärkeää muistaa, että rakennus on olemassa oleva vanha rakennus, jolle on aikanaan myönnetty rakennuslupa, perustuen sen aikaisiin säädöksiin. Remontin yhteydessä rakennuksen käyttötapa ei muutu, joten kohteen käyttötavasta aiheutuva riski pysyy ennallaan. Tämän perusteella voidaan hyväksyä ratkaisuja, jotka merkittävästi edistävät kohteen turvallisuutta, mutta eivät aivan täytä nykyisen asetuksen asettamia ehtoja. Tällä hetkellä, rakennuksessa on useita puutteita osastoinnissa, poistumisturvallisuudessa sekä savunpoiston järjestelyissä.

Osastointeihin liittyvillä parannuskeinoilla pyritään siihen, että tulipalon sattuessa savu ei pääsisi leviämään vapaasti rakennuksessa ja kulkureitit säilyisivät kulkukelpoisina mahdollisimman pitkään. Tällä hetkellä, rakennus muodostaa yhden osaston, joka kattaa kaikki 6 kerrosta. Rakennuksessa on joitain käyttötavan perusteella osastoituja tiloja ja ullakko ja kellari on osastoitu erilleen muusta rakennuksesta. Pinta-alaan perustuva osastointi toteutuu kellarissa, mutta kerroksien muodostaessa yhtenäisen palo-osaston, ei kerrossosastointi toimi rakennuksen muissa tiloissa. Myöskään ullakkoa ei ole jaettu 400 m² osiin. Osa kellaritilojen käyttötapaan perustuvista osastoista on varustettu sen aikaisilla osastoivilla ovilla, mutta nämä eivät täytä nykyaikaisia vaatimuksia palovien tiiveydestä. Osastointia suunniteltaessa, tulisi kiinnittää huomiota siihen, että uudet osastoinnit tukevat poistumisturvallisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että osastoinneilla pyritään estämään savun leviämistä niin, ettei palo yhdessä kerroksessa estä poistumista kaikista kerroksista ja että kulkureitit pysyvät kulkukelpoisina mahdollisimman kauan.

Suurimmat haasteet rakennuksessa liittyvät sen poistumisturvallisuuteen. Ongelma on, että rakennuksen ylemmistä kerroksista on vain yksi poistumistie, joka sekin on avoin porras. Tällöin, on suuri riski, että tulipalosta johtuva savu estää poistumisen portaan kautta, jolloin ihmiset jäävät jumiin kerrokseen. Erityistä haastetta aiheuttaa 5-kerroksen valtuustosali, jossa riskit suurista henkilövahingoista kasvavat. Tämän lisäksi, kellarissa on tiloja, jotka muodostavat pitkiä sokkeloisia alueita, jotka päätyvät pussiperään, josta ainoa ulospääsy on samasta ovesta, josta tilaan on menty sisään. Poistumisturvallisuutta parannettaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että rakennuksen poistumismahdollisuuksia lisätään, jotta voidaan varmistua siitä, ettei ihmisiä jää jumiin rakennuksen sisään tulipalotilanteessa. Poistumisreittien määrää suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota valtuustosaliiin, koska poistumisturvallisuuden kannalta kyseessä on rakennuksen riskialttein tila suuren ihmismäärän takia.

Savunpoiston järjestäminen kohteeseen on mahdollista olemassa olevista ovista ja ikkunoista. Jotta savu voidaan poistaa tehokkaasti, on huomioitava, että savunpoistoon käytettävät luukut ovat helposti avattavissa. Mikäli savunpoistoon käytettäviä luukkuja on jouduttu sijoittamaan niin korkealle, ettei niitä voida helposti avata kyseisen tilan lattian tasolta, on kyseiseen luukun järjestettävä sähköinen avaus, jotta se voidaan avata helposti.

3.2 Ratkaisuehdotus

Tässä luvussa esitellään kaksi ratkaisuvaihtoehtoa, joita voidaan käyttää arkkitehtikilpailussa suunnitelmien pohjana. Molemmissa ratkaisumalleissa kellari, ensimmäinen kerros ja ullakko on pidetty samanlaisina ja suurimmat erot käsittelevät kerroksia 2–6, joissa mahdolliset ratkaisuehdotukset vaihtelevat arkkitehtikilpailussa tehtävien valintojen mukaan.

Kellarikerros on sama molemmissa ratkaisuehdotuksissa. Kellarikerros muodostuu 4 erilaisesta tilasta, joita ovat keskuskadun päädyssä oleva toimistotila, tämän vieressä oleva huoltotila (Huolto1), sekä entisestä vahtimestarin asunnosta ja kylmästä huoltotilasta (Huolto2). Kellaritilassa tarvittavat muutokset koskevat toimisto-osan viereistä huoltotilaa (Huolto1). Huoltotilassa on mappivarastoja ja puhelinhuone, jotka muodostavat omat palo-osastonsa. Näissä tiloissa olevat vanhat palo-ovet on tiivistettävä palonkestävin eristein, jotta tilan palo-osastoinnin eristävyys vaatimus täyttyy. Tämän lisäksi on tilaan saatava varatie. Varatien ehdotettu toteutus on mappivaraston yläosassa olevasta ikkunasta (kuva 1). Ikkuna on varustettava helposti avattavalla kiintopainikkeella ja vaadittavat porrasratkaisut on lisättävä portaan eteen, jotta siitä kulkeminen on mahdollista. Tilan savutuuletus voidaan toteuttaa tilan yläosassa olevista ikkunoista, sillä ne ovat helposti rikottavissa katutasolta. Korvausilma tilaan voidaan ottaa käyntioven kautta.

Kuva 1: Ehdotettu poistumistie ja savunpoistoikkuna kellarissa.

Ensimmäisessä kerroksessa tila jaetaan kolmeen osaan siten, että Keskuskadun puoli muodostaa oman siipensä ja rakennuksen vastainen puoli omansa ja porrasaula muodostaa oman palo-osaston. Savutuuletus rakennuksen vastakkaisissa siivissä voidaan hoitaa toimistoista käsin helposti avattavien ikkunoiden kautta. Keskuskadun puoleisessa päädyssä poistumistietä on riittävästi, mutta rakennuksen toisessa siivessä ei vaihtoehtoista poistumistietä ole. Keskuskatua vastaisen siiven toimistoista on järjestettävä varatie mahdollisuus, jotta rakennuksesta voidaan poistua turvallisesti joko pääovien kautta tai toimistojen ikkunoista pelastautumalla. Ensimmäisessä kerroksessa oleva arkisto muodostaa oman palo-osastonsa.

Ullakolla erityishuomiota tulee kiinnittää savunpoiston järjestelyyn. Ullakon savunpoistoon voidaan hyödyntää ullakon katossa olevia kahta kattoikkunaa. Tilan korkeuden takia on pidettävä huoli, että

kattoikkunat ovat helposti avattavissa. Kellarin oven viereen porraskäytävän puolelle on järjestettävä sähköinen avaus, jotta savunpoisto voidaan käynnistää helposti. Korvausilma kellariin otetaan kellarin porraskäytävän kautta.

3.2.1 Ratkaisuehdotus A

Ratkaisuehdotus A:ssa rakennus osastoidaan siten, että rakennuksen Keskuskadun pääty ja sitä vastainen pääty muodostavat omat siipensä ja väliin jäävä porrasaula muodostaa oman osastonsa. Tällöin molemmat päädyt muodostavat oman alle 300 m² osastonsa, josta vähäisen (alle 60 henkilöä) henkilömäärän takia riittää yksi poistumistie ja varatie. Varatiemahdollisuus tulee järjestää Kustaankadun puolen toimistojen ikkunoista, josta pelastautuminen tapahtuu pelastuslaitoksen kalustoa hyödyntäen. Lisäksi toimisten ovet, jotka johtavat suoraan porrasaulaan on varustettava ovipumpuilla. Viidennessä kerroksessa sijaitsevan valtuustosalin arvioitu henkilömäärä on 120 henkilöä, jolloin varatie ei tule tässä tilanteessa kysymykseen. Ratkaisuehdotus A:ssa ehdotetaan, että valtuustosaliin järjestetään toinen poistumistie ulkoista sääsuojattua porrasta hyödyntäen. Ulkoinen porras voi toimia myös vaihtoehtoisena hätäpoistumistienä valtuustosalin puolella myös muissa kerroksissa.

Savunpoisto voidaan toteuttaa pääsääntöisesti tilassa olevien helposti avattavien ikkunoiden kautta. Toimistojen ikkunat tulee varustaa avauslaitteilla, jotta ne voidaan tulipalotilanteessa avata ripeästi savunpoistoa varten, tai jotta ikkunat ovat helposti avattavissa varatiekäyttöä varten. Valtuustosalin korkeuden takia, tilan yläosaan on asennettava savunpoistoikkunat, joihin tulee järjestää sähköinen avaus valtuustosalin lattiatasolta. Savunpoistoon käytettävien ikkunoiden tai luukkujen pinta-ala tulee olla 2 % tilan kokonaispinta-alasta, jotta savu voidaan poistaa tilasta tehokkaasti.

Tämän ratkaisun vahvuutena on, että savun leviämistä rakennuksen sisällä on saatu rajoitettua huomattavasti, kun rakennuksen molemmat päädyt ja porrasaula muodostavat omat palo-osastonsa. Lisäksi poistumisturvallisuus on parantunut huomattavasti, kun rakennuksen kriittisistä tiloista voidaan poistua käyttäen kahta toisistaan riippumatonta poistumistietä.

3.2.2 Ratkaisuehdotus B (Päivitetty versio)

Ratkaisuehdotus A:n haasteena on, että porrasaulasta muodostuu suuri yhtenäinen uloskäytävätila. Paloturvallisuusasetuksen asettamat vaatimukset uloskäytävälle ovat varsin tiukat, ja tämä johtaisi kaiken ylimääräisen irtaimiston poistamiseen rakennuksen aulatiloista, mikä ei ole toivottavaa rakennuksen käyttötarkoitus ja historia huomioiden.

Ratkaisuehdotus B:ssä rakennuksen savunpoiston toteutus voitaisiin toteuttaa samalla tavalla kuin vaihtoehto A:ssa, jossa savunpoisto toteutetaan olemassa olevista ovista ja ikkunoista. Tätä tarkoitusta varten on varmistuttava siitä, että toimistojen ikkunat on varustettu kiintopainikkeilla, jotta ne ovat helposti avattavissa. Korkeissa tiloissa tilan yläosiin on järjestettävä savunpoistoikkunat, joihin on järjestetty lattiatasolta sähköinen avaus. Ratkaisuehdotus B:ssä savun leviämisen estäminen hoidetaan siten, että rakennuksen jokainen kerros jaetaan ratkaisuehdotus A:n tavoin kolmeen lohkoksi: Oikeasiipi, porrasaula ja vasensiipi. Tässä ratkaisussa kuitenkin riittää, että lohkot ovat vain savutiiviitä. Tällöin porrasaula ei muodosta omaa virallista poistumistietä, koska sitä ei eroteta muusta rakennuksesta virallisilla palo-osastoilla, eikä sieltä välttämättä tarvitse poistaa ylimääräistä kalustusta. Rakennuksen jako kolmeen savutiiviiseen lohkoon voi aiheuttaa rakennuksen ilmanvaihdon ongelmia. Ongelma kuitenkin voidaan ratkaista siten, että savutiiviissä

rakenteessa olevat ikkunat on paloilmoitin ohjattuja siten, että automaattisen paloilmoittimen antaessa hälytyksen, savutiiviit ikkunat sulkeutuisivat automaattisesti. Toimistojen ovet, jotka ovat suorassa yhteydessä rakennuksen keskellä olevaan porrasaulaan on syytä varustaa ovipumpuilla ja varmistettava ovien savutiiveys. Poistumisreittien parannus tapahtuisi lisäämällä kohteeseen kaksi porrasta. Toinen porras sijoitettaisiin valtuustosalin pätyyn ja toinen joko ulkoisena- tai sisäisenä portaana talon vastakkaiseen pätyyn. Koska nämä portaot toimivat rakennuksen virallisina uloskäytävinä, ne tulisi osastoida erilleen rakennuksesta. Varatienä tässä ratkaisussa voitaisiin hyödyntää porrasaulassa olevaa porrasta.

Tämän ratkaisun etuna olisi se, että rakennuksen molemmista päistä voitaisiin poistua virallista uloskäytävää pitkin, mikä lyhentää poistumismatkaa rakennuksesta huomattavasti, koska ihmisten katsotaan saavuttaneen turvallisen tilan saavuttaessaan rakennuksen uloskäytävän. Savun leviäminen rakennuksessa on kontrolloitu palo-osastointien sijaan savutiiviillä rakenteilla jokaisessa kerroksessa, mikä osaltaan mahdollistaa sen, että varapoistumistienä toimiva porrasaula säilyy todennäköisemmin kulkukelpoisena, siinä tilanteessa, mikäli palo saa alkunsa jostain rakennuksen toimistotiloista.

4 Yhteenveto

Tämä asiakirja on selvitys Kotkan Kaupungintalon paloteknisistä ratkaisuista. Asiakirjan tarkoituksena on selvittää Kotkan Kaupungintalossa olemassa olevat poistumistiejärjestelyt, palo-osastoinnit sekä savunpoistomahdollisuudet ja niiden pohjalta laatia reunaehdot paloteknisten järjestelmien parantamiselle arkkitehtikilpailua varten. Selvityksessä verrataan rakennuksessa toteutuvia poistumistieratkaisujen, palo-osastointien ja savunpoistonmahdollisuuksien riittävyyttä nykyisen lainsäädännön näkökulmasta. Oleellista on kuitenkin muistaa, että rakennus on vanha olemassa oleva rakennus, jolloin oleellista on saada aikaan merkittävää parannusta edellä esitettyihin asioihin, asetusten täydellisen täyttämisen sijaan.

Selvityksessä keskeisenä havaintona todettiin, että rakennuksen kerrokset ovat yhtä suurta palo-osastoa, ja niistä on vain yksi poistumistie. Poistumisturvallisuuden näkökulmasta, tämä on haaste, koska tulipalotilanteessa on suuri vaara siihen, että ainut poistumistie tukkeutuu savun vaikutuksesta. Lisäksi savu pääsee vapaasti leviämään rakennuksessa, vähäisen osastoinnin takia. Tästä syystä suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että miten savun leviämistä rakennuksessa voitaisiin rajoittaa osastointien avulla ja miten tiloihin voitaisiin järjestää vaihtoehtoisia poistumisteitä tai varateitä, joita voidaan käyttää pelastautumiseen rakennuksesta tulipalon sattuessa. Erityishuomiota kiinnitettiin viidennessä kerroksessa olevaan valtuustosaliin, johon kokoontuu useasti suuri määrä ihmisiä ja heidän poistumisturvallisuuteensa.

Savunpoiston osalta kiinnitettiin huomiota siihen, mitä kautta savu voidaan poistaa rakennuksesta. Savunpoistolle asetettiin vaatimukseksi, että savunpoistoon käytettävät ovet, ikkunat ja luukut kerroksissa on oltava helposti avattavissa ilman apuvälineitä.

Espoossa 12.01.2021

KK-Palokonsultti Oy

Kalervo Korpela

Kalervo Korpela

DI, palo- ja turvallisuustekniikka

Timo Rantamäki

Timo Rantamäki

MSc, Fire Safety Engineering

Lähteet

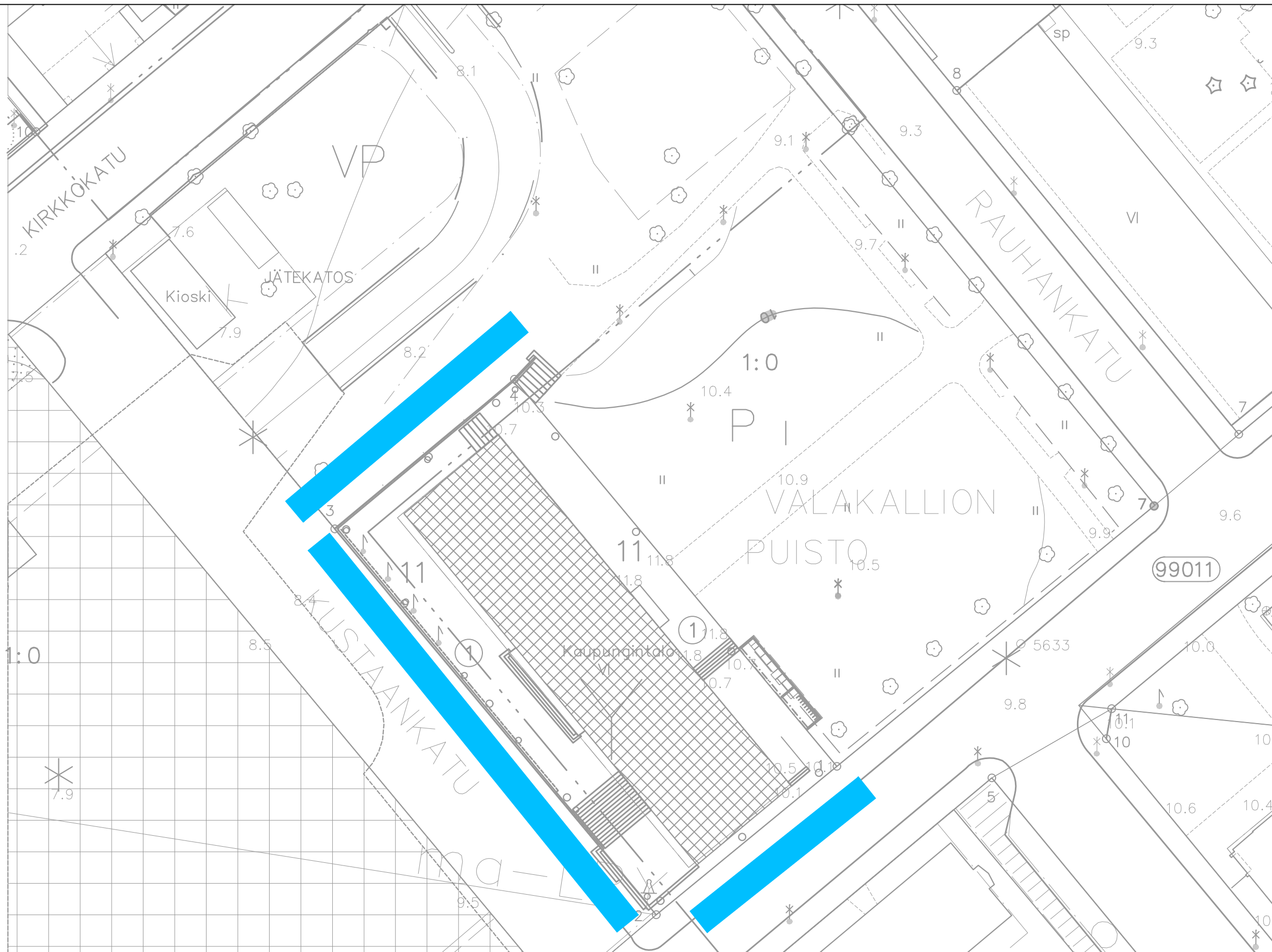
OY INSINÖÖRI STUDIO, 2018. *TUTKIMUSRAPORTTI Sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus, Kotkan Kaupungintalo*. Tornatorintie 3, PL 25. Kotka. 13.11.2018.

Liitteet

Liite 1: Ratkaisuehdotus A kuvat

Liite 2: Ratkaisuehdotus B kuvat (Päivitetty)

Puolet joihin pääsy
pelastuslaitoksen
kalustolla

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

26.10.2022

1:500

A3

Asemakuva

Suunnittelija: KK

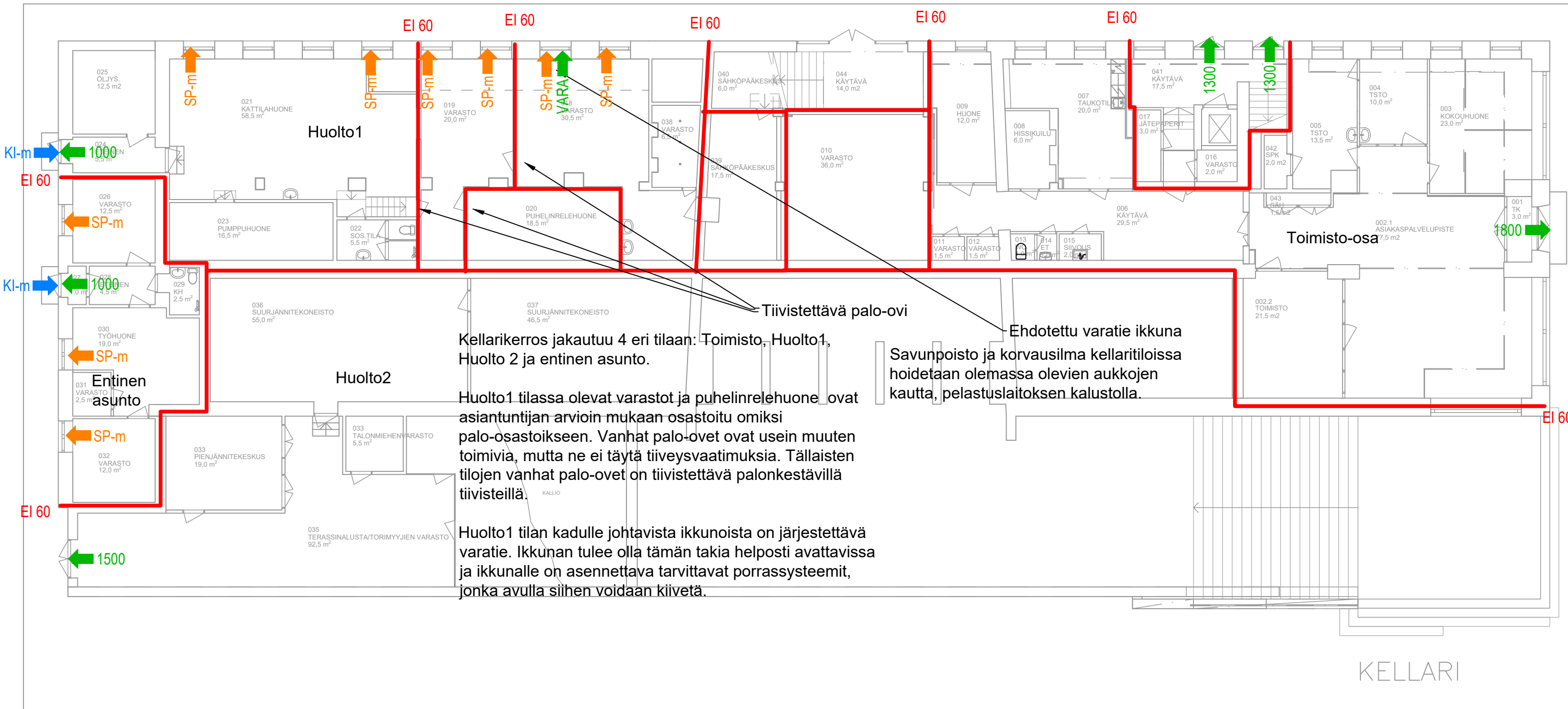
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Kalle Korpela

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

EI 60

Osastointiluokka

KI-m

Korvausilma manuaalinen

SP-m 1 m²

Savunpoisto manuaalinen

VARA

Varatie

1200

Poistuminen + minimileveys

SL

Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus

Palotekninen suunnitelma

Kotkan Kaupungintalo

26.10.20221:160A3

Kellari

Suunnittelija: KK
Piirtäjä: TR

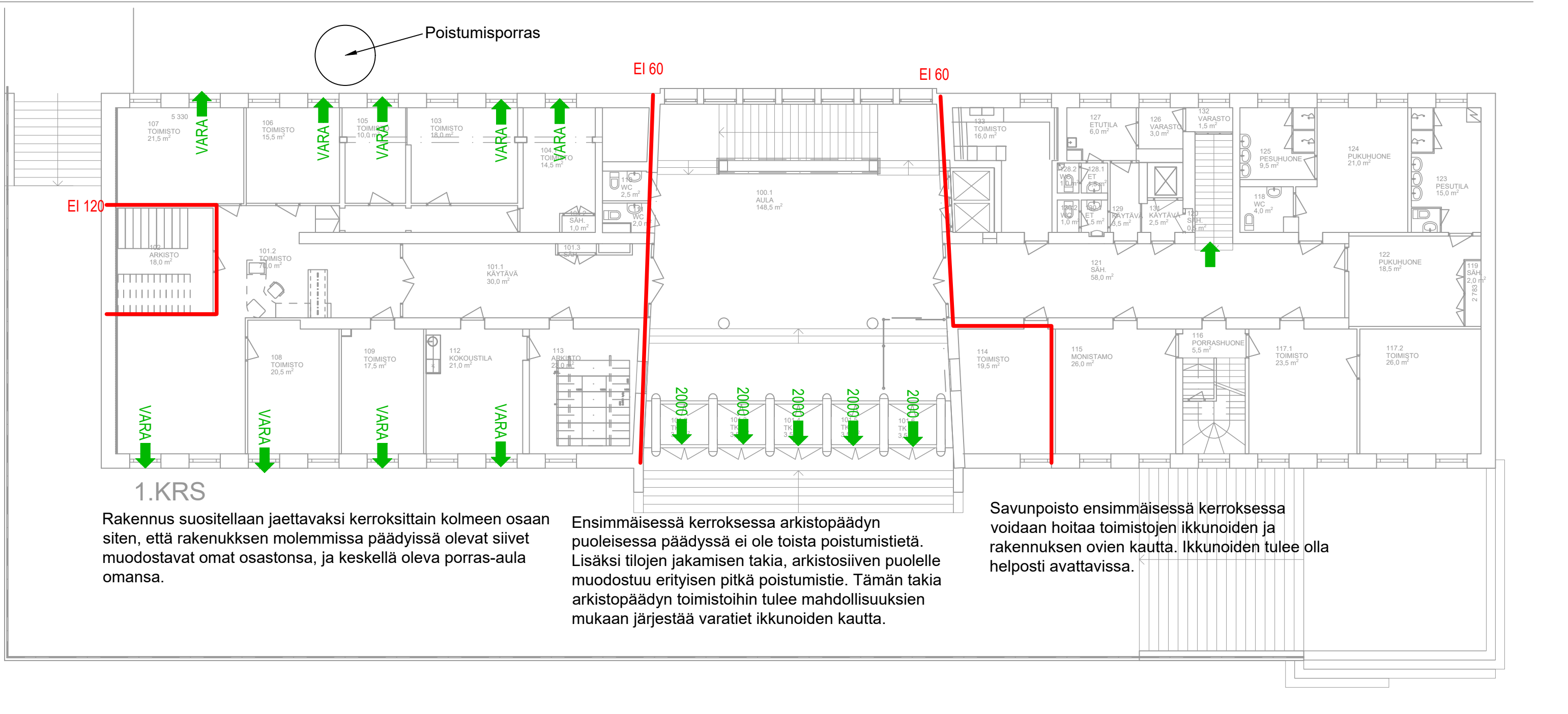
Tarkastaja: KK
Kaapo Kangas

KK-PALOKONSULTTI OY

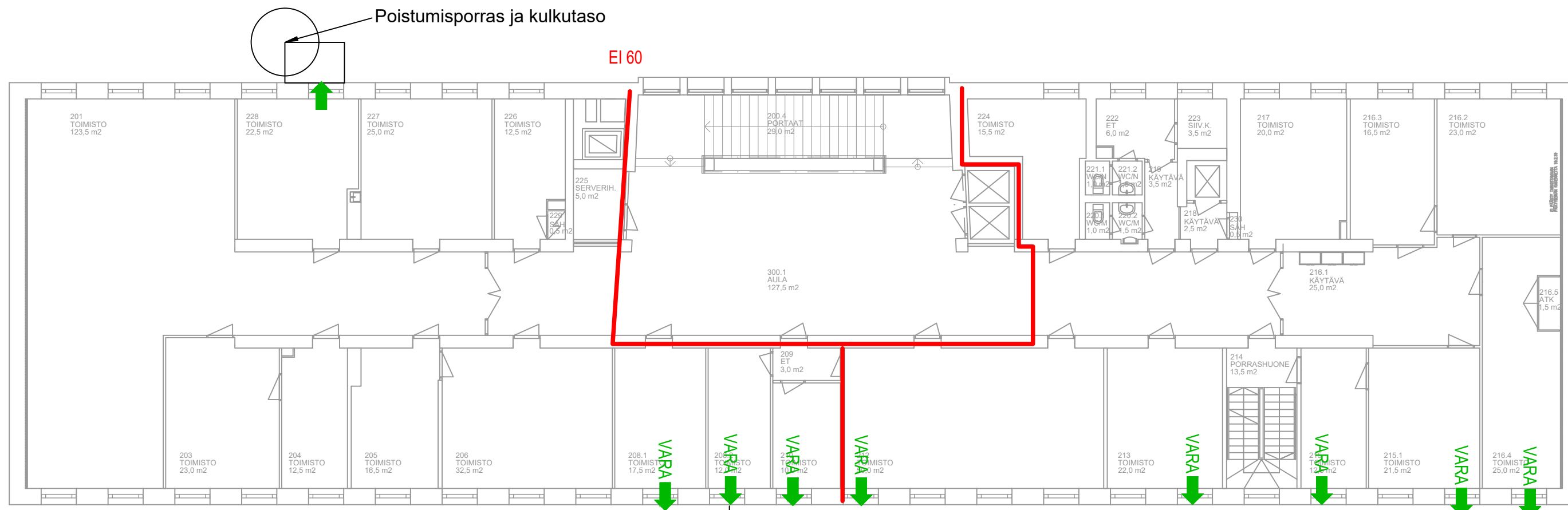
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO

www.kk-palokonsultti.com

LIITE: Kaupunginhallitus 07.10.2024 / 295

EI 60 Osastointiluokka Palo-osaston raja VARA ➡ Varatie 1200 ➡ Poistuminen + minimileveys			PALOTEKNINEN SUUNNITELMA Kotkan Kaupungintalo 26.10.2022 1:160 A3			1-kerros Suunnittelija: KK Piirtäjä: TR		Tarkastaja: KK <i>Kaapo Kangas</i>	KK-PALOKONSULTTI OY Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO www.kk-palokonsultti.com
---	--	--	--	--	--	---	--	---	---

2.KRS Savunpoisto toisessa kerroksessa voidaan hoitaa toimistojen ikkunoiden ja rakennuksen ovien kautta. Ikkunoiden tulee olla helposti avattavissa.

Toimistoista, jotka johtuvat suoraan porras-aulaan on vain yksi poistumistie, minkä takia, näihin tiloihin on järjestettävä varatie toimiston ikkunan kautta ja pelastautuminen tapahtuu palokunnan avustuksella. Lisäksi suoraan porrassalaan yhteydessä olevat toimistot on varustettava ovipumpuilla.

- EI 60 Osastointiluokka
- Palo-osaston raja
- VARA → Varatie
- 1200 → Poistuminen + minimileveys

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

26.10.2022

1:160

A3

2-kerros

Suunnittelija: KK

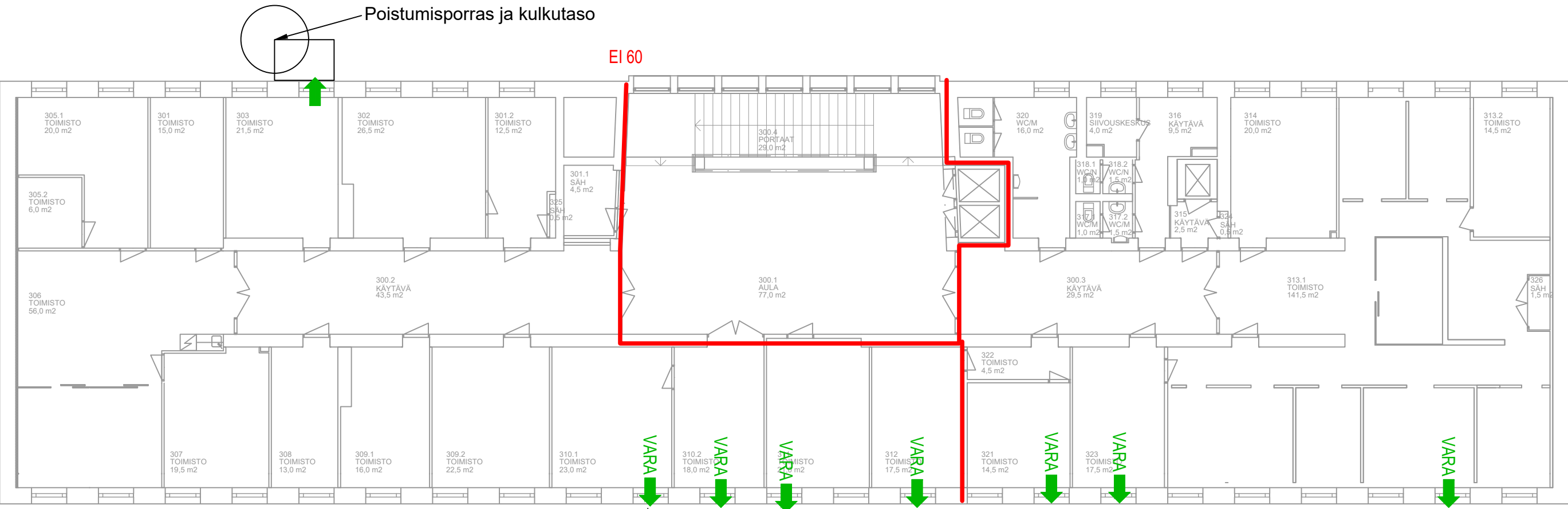
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Katja Kangas

ovien kautta. Ikkunoiden tulee olla helposti avattavissa.

Savunpoisto kolmannessa kerroksessa voidaan hoitaa toimistojen ikkunoiden ja rakennuksen ovien kautta. Ikkunoiden tulee olla helposti avattavissa.

Kolmannessa kerroksessa kustaan kadun puolen toimistojen ikkunoista on järjestettävä varatie pelastuslaitoksen avustuksella.

Suorassa yhteydessä porrasaulaan olevien toimistojen ovet on varustettava ovipumpuilla.

- EI 60 Osastointiluokka
- Palo-osaston raja
- VARA Varatie
- 1200 Poistuminen + minimileveys

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

26.10.2022 1:160 A3

3-kerros

Suunnittelija: KK
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK
Kaapo Kangas

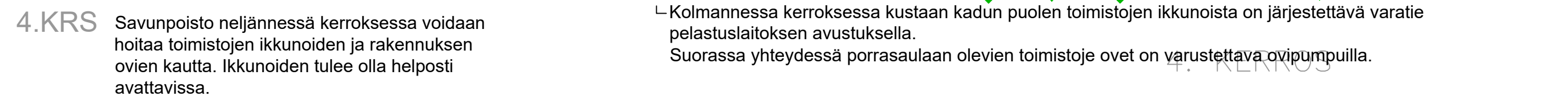

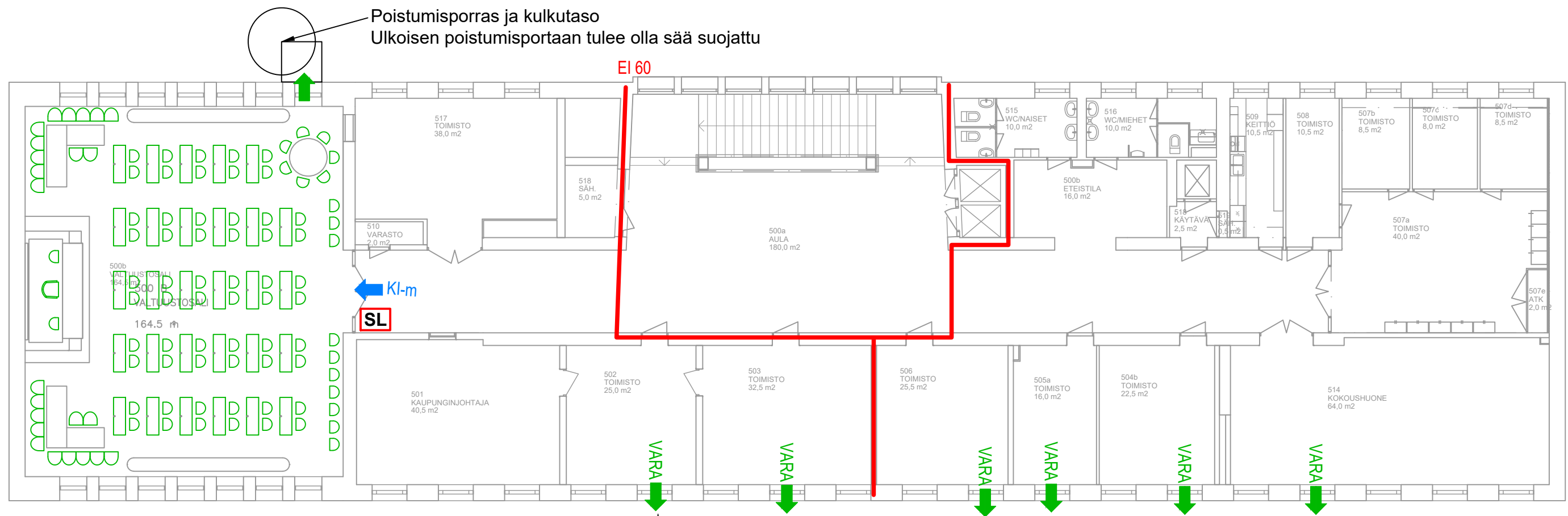
KK
PALOKONSULTTI

KK-PALOKONSULTTI OY

Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO

www.kk-palokonsultti.com

Savunpoisto viidennessä kerroksessa voidaan järjestää helpostiavattavien ikkunoiden ja luukkujen kautta. Valtuustosalin savunpoistomahdollisuus tulee järjestää tilan ylä-osaan. Koska tila on korkea on luukuille järjestettävä sähköinen avaus, jotta ne ovat helposti avattavissa.

Kustaankadun puolen toimistoihin on lisättävä varatiemahdollisuus. Pelastautuminen pelastuslaitoksen kalustolla. Toimistojen oviin, joista on suora yhteys porrasaulaan on asennettava suljinlaitteet.

5 KERROS

EI 60 Osastointiluokka

KI-m Korvausilma manuaalinen

Palo-osaston raja

SP-m 1 m² Savunpoisto manuaalinen

VARA Varatie

SP-ikkuna 1 m² Savunpoistoikkuna

1200 Poistuminen + minimileveys

SL Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

26.10.2022

1:160

A3

5-kerros

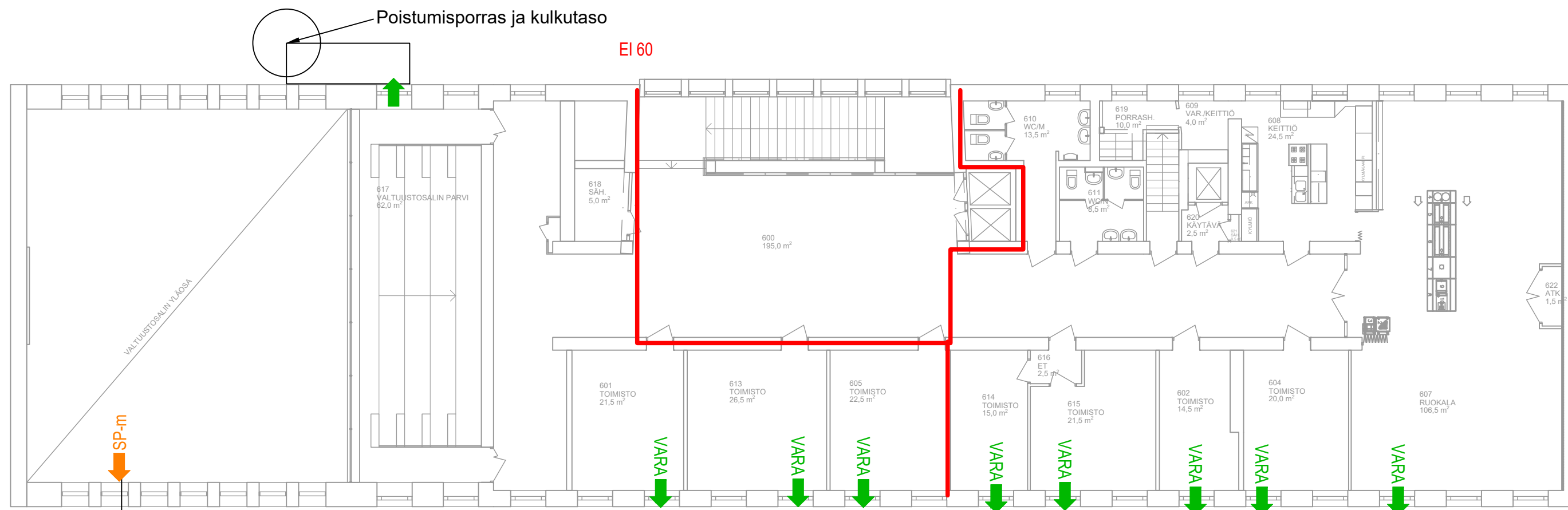
Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Katariina Kangas

Savunpoisto järjestetään tilan yläosissa olevista helpostiavattavista ikkunoista. Tilan korkeuden takia, savunpoistoluukuille järjestettävä sähköinen avaus tilan sisäänkäynnin tasolta. Korvausilma tilaan voidaan ottaa kerroksen puolelta.

Kustaankadun puolen toimistoihin on lisättävä varatiemahdollisuus. Pelastautuminen pelastuslaitoksen kalustolla. Toimistojen oviin, joista on suora yhteys porrasaulaan on asennettava suljinlaitteet.

6. KERROS

EI 60 Osastointiluokka

KI-m Korvausilma manuaalinen

Palo-osaston raja

SP-m 1 m² Savunpoisto manuaalinen

VARA Varatie

SP-ikkuna 1 m² Savunpoistoikkuna

1200 Poistuminen + minimileveys

SL Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

26.10.2022

1:160

A3

6-kerros

Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Kaupo Kangas

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

Ullakon savunpoisto toteutetaan ullakon katossa olevien kupuikkunoiden kautta. Jotta kupuikkunat ovat helpostiavattavia, on niihin asennettava sähköinen avausjärjestelmä, joka voidaan avata porraskäytävän puolelta ullakon oven läheisyydestä.

EI 60

EI 60

EI 60

EI 60

SP-ikkuna 2,9 m²

SP-ikkuna 2,9 m²

ULLAKKO

EI 60

Osastointiluokka

KI-m

Korvausilma manuaalinen

VARA

Varatie

SP-m 1 m²

Savunpoisto manuaalinen

SP-ikkuna 1 m²

Savunpoistoikkuna

SL

Sähköisesti avattavan
savunpoistoikkunan avus

1200

Poistuminen + minimileveys

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

26.10.2022

1:150

A3

Ullakko

Suunnittelija: KK

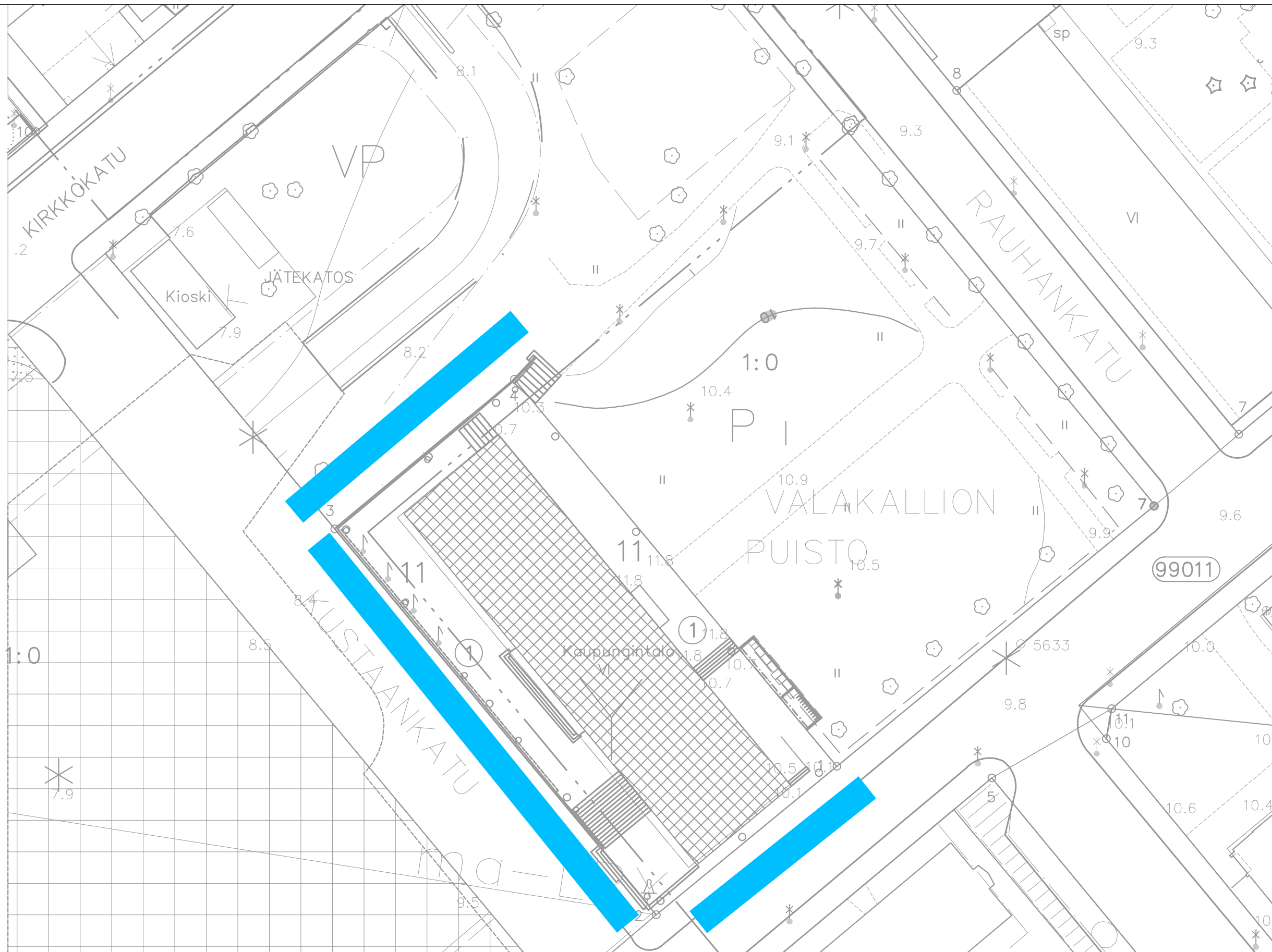
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Katso Kuvaa

KK
PALOKONSULTTI

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantienkatu 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

Puolet joihin pääsy
pelastuslaitoksen
kalustolla

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:500

A3

Asemakuva

Suunnittelija: KK

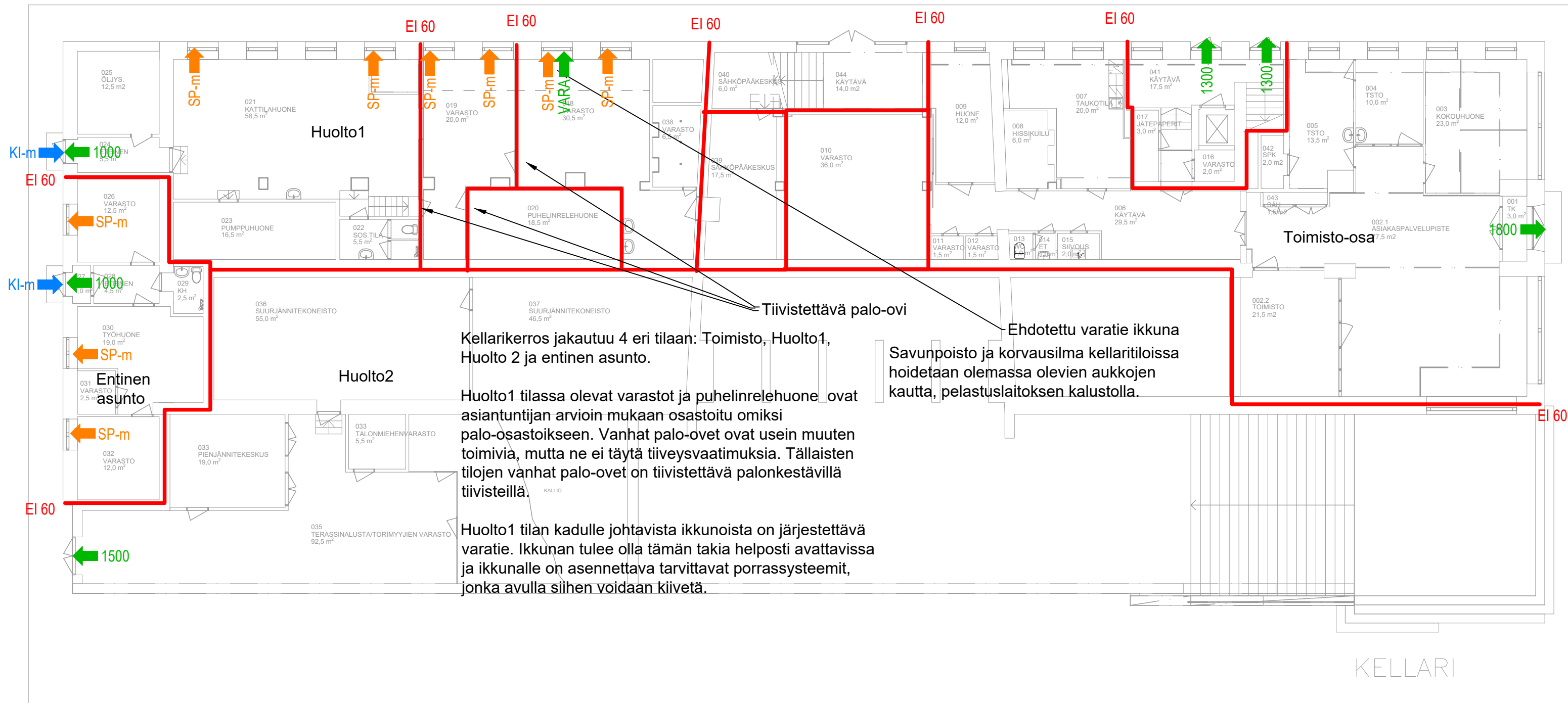
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Kalle Korpela

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

Kellarikerros jakautuu 4 eri tilaan: Toimisto, Huolto1, Huolto 2 ja entinen asunto.

Huolto1 tilassa olevat varastot ja puhelinrelehuone ovat asiantuntijan arvioin mukaan osastoitu omiksi palo-osastoikseen. Vanhat palo-ovet ovat usein muuten toimivia, mutta ne ei täytä tiiveysvaatimuksia. Tällaisten tilojen vanhat palo-ovet on tiivistettävä palonkestävillä tiivisteillä.

Huolto1 tilan kadulle johtavista ikkunoista on järjestettävä varatie. Ikkunan tulee olla tämän takia helposti avattavissa ja ikkunalle on asennettava tarvittavat porrassysteemit, jonka avulla siihen voidaan kiivetä.

Ehdotettu varatie ikkuna
Savunpoisto ja korvausilma kellaritiloissa hoidetaan olemassa olevien aukkojen kautta, pelastuslaitoksen kalustolla.

EI 60	Osastointiluokka	KI-m	Korvausilma manuaalinen	---	Savutiivin alueen raja
—	Palo-osaston raja	SP-m 1 m ²	Savunpoisto manuaalinen		
VARA	Varatie	SP-ikkuna 1 m ²	Savunpoistoikkuna		
1200	Poistuminen + minimileveys	SL	Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus		

LIITE: Kaupunginhallitus 07.10.2024 / 295

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:160

A3

Kellari

Suunnittelija: KK

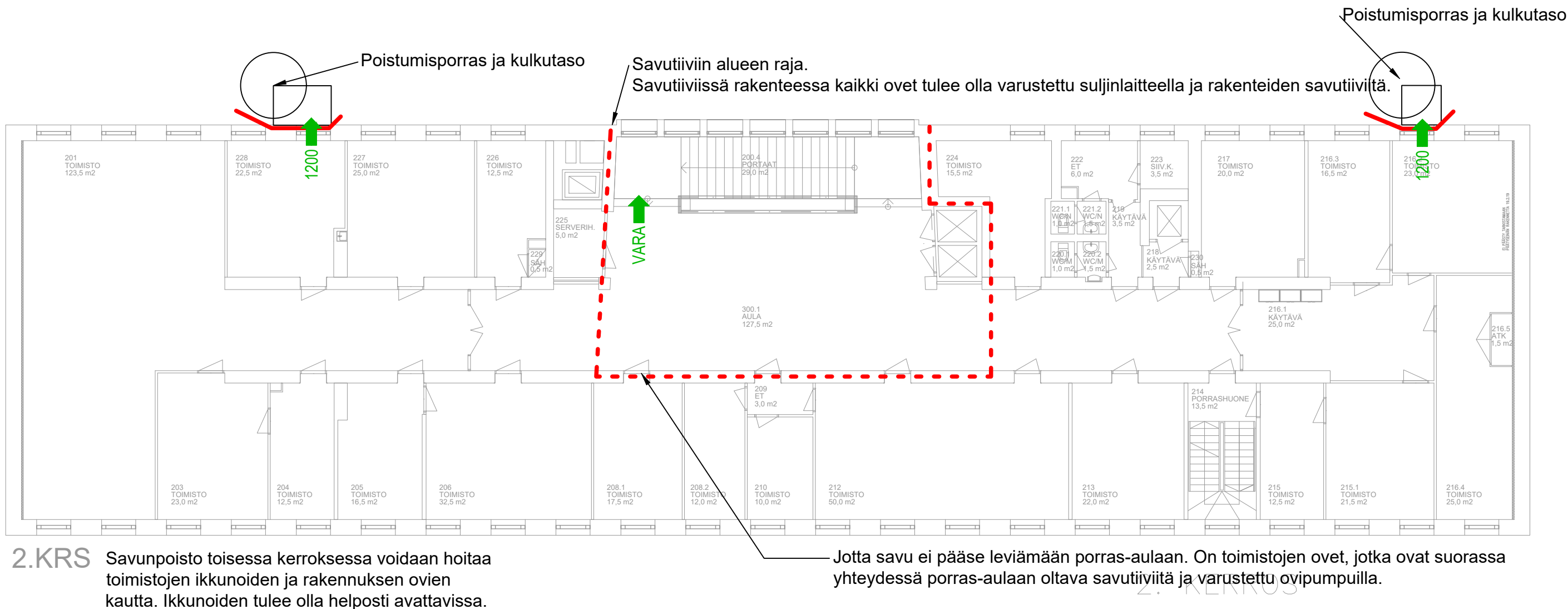
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Kalle Korpela

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantienkatu 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

- EI 60 Osastointiluokka
- Palo-osaston raja
- VARA Varatie
- 1200 Poistuminen + minimileveys

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:160

A3

2-kerros

Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

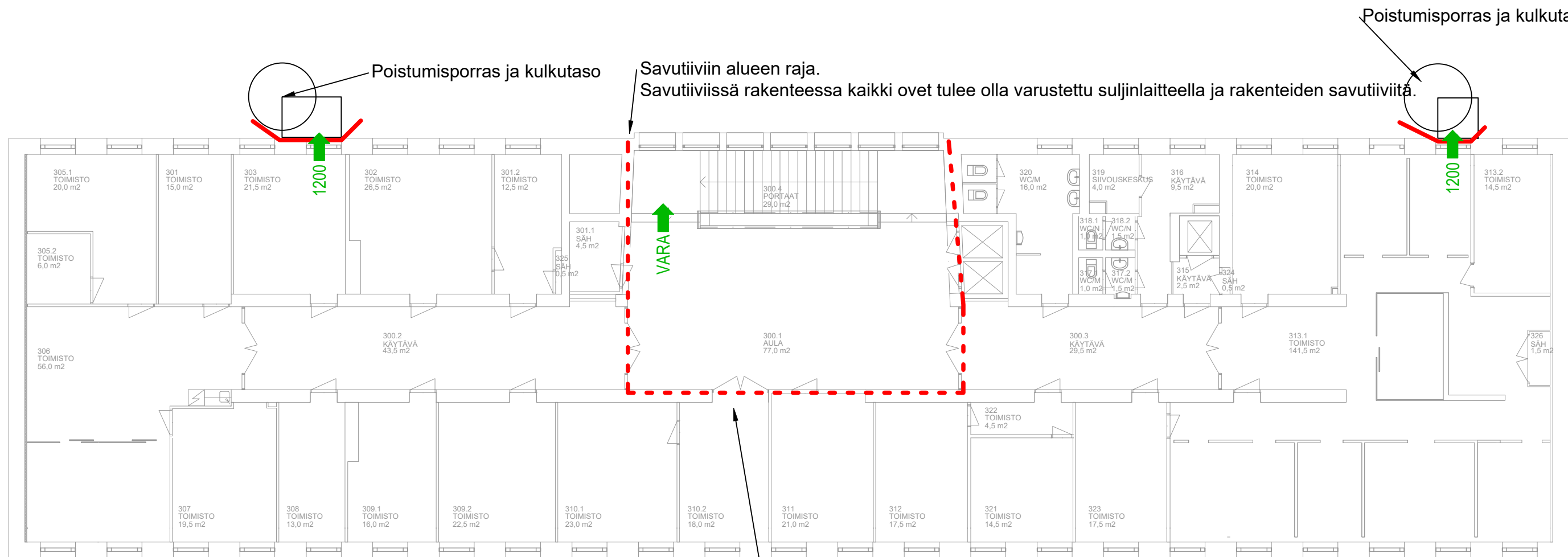
Tarkastaja: KK

Kaupo Kangas

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

ovien kautta. Ikkunoiden tulee olla helposti avattavissa.

3.KRS

Savunpoisto kolmannessa kerroksessa voidaan hoitaa toimistojen ikkunoiden ja rakennuksen ovien kautta. Ikkunoiden tulee olla helposti avattavissa.

Jotta savu ei pääse leviämään porras-aulaan. On toimistojen ovet, jotka ovat suorassa yhteydessä porras-aulaan oltava savutiiviitä ja varustettu ovipumpuilla.

3. KERROS

- EI 60 Osastointiluokka
- Palo-osaston raja
- VARA Varatie
- 1200 Poistuminen + minimileveys

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023 1:160 A3

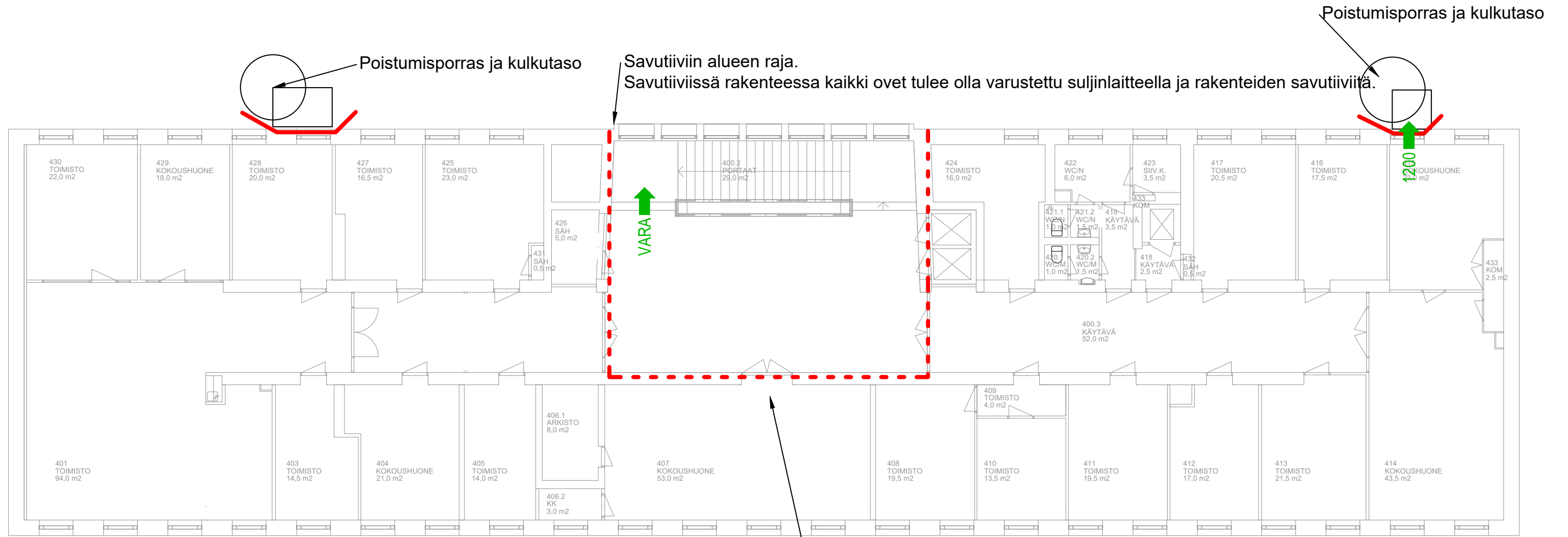
3-kerros

Suunnittelija: KK
Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK
Katja Kangas

KK
PALOKONSULTTI

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

4.KRS Savunpoisto neljännessä kerroksessa voidaan hoitaa toimistojen ikkunoiden ja rakennuksen ovien kautta. Ikkunoiden tulee olla helposti avattavissa.

Jotta savu ei pääse leviämään porras-aulaan. On tilojen ovet, jotka ovat suorassa yhteydessä porras-aulaan oltava savutiiviitä ja varustettu ovipumpuilla.

4. KERROS

- EI 60 Osastointiluokka
- Palo-osaston raja
- VARA → Varatie
- 1200 → Poistuminen + minimileveys

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:160

A3

4-kerros

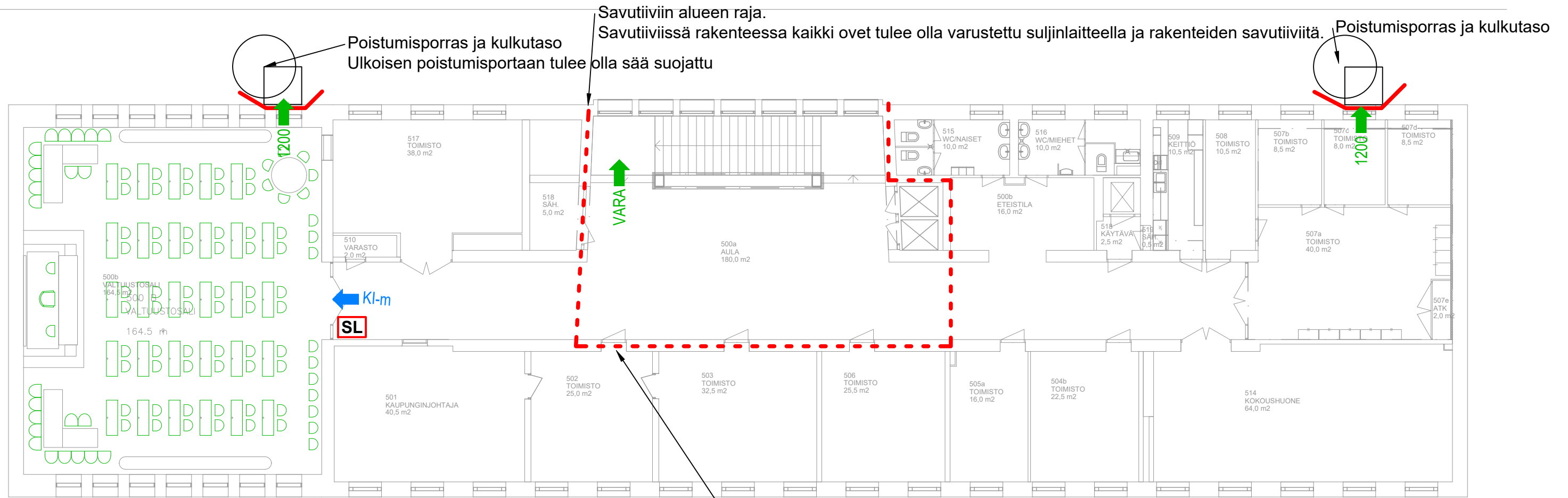
Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Kaupo Kangas

Savunpoisto viidennessä kerroksessa voidaan järjestää helpostiavattavien ikkunoiden ja luukkujen kautta. Valtuustosalin savunpoistomahdollisuus tulee järjestää tilan ylä-osaan. Koska tila on korkea on luukuille järjestettävä sähköinen avaus, jotta ne ovat helposti avattavissa.

Jotta savu ei pääse leviämään porras-aulaan. On toimistojen ovet, jotka ovat suorassa yhteydessä porras-aulaan oltava savutiiviitä ja varustettu ovipumpuilla.

5. KERROS

Poistumisporras ja kulkutaso

EI 60	Osastointiluokka	KI-m	Korvausilma manuaalinen	- - - - -	Savutiivin alueen raja
—	Palo-osaston raja	SP-m 1 m ²	Savunpoisto manuaalinen		
VARA	Varatie	SP-ikkuna 1 m ²	Savunpoistoikkuna		
1200	Poistuminen + minimileveys	SL	Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus		

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:160

A3

5-kerros

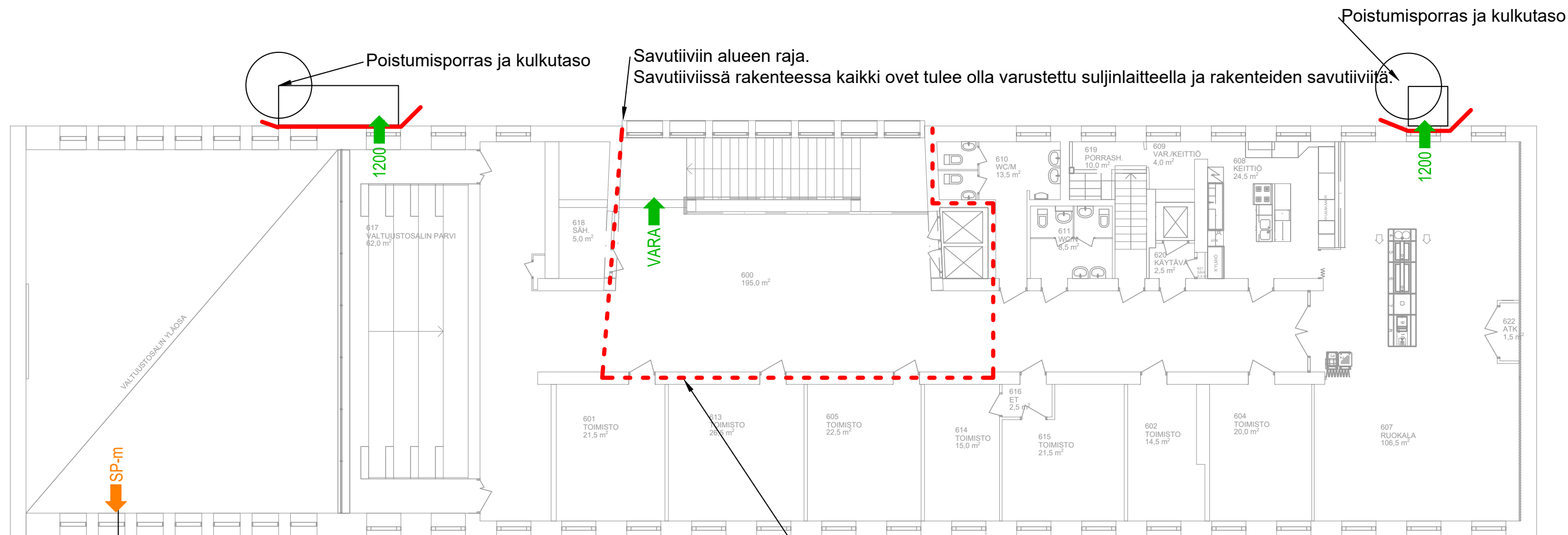
Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Kabuwa Kangas

Savunpoisto järjestetään tilan yläosissa olevista helpostiavattavista ikkunoista. Tilan korkeuden takia, savunpoistoluukuille järjestettävä sähköinen avaus tilan sisäänkäynnin tasolta. Korvausilma tilaan voidaan ottaa kerroksen puolelta.

Jotta savu ei pääse leviämään porras-aulaan. On toimistojen ovet, jotka ovat suorassa yhteydessä porras-aulaan oltava savutiiviitä ja varustettu ovipumpuilla.

6. KERROS

EI 60	Osastointiluokka	KI-m	Korvausilma manuaalinen	- - - - -	Savutiivin alueen raja
	Palo-osaston raja	SP-m 1 m ²	Savunpoisto manuaalinen		
VARA	Varatie	SP-ikkuna 1 m ²	Savunpoistoikkuna		
1200	Poistuminen + minimileveys	SL	Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus		

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:160

A3

6-kerros

Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

KK
PALOKONSULTTI

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantilankuja 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

Ullakon savunpoisto toteutetaan ullakon katossa olevien kupuikkunoiden kautta. Jotta kupuikkunat ovat helpostiavattavia, on niihin asennettava sähköinen avausjärjestelmä, joka voidaan avata porraskäytävän puolelta ullakon oven läheisyydestä.

EI 60

EI 60

EI 60

EI 60

SP-ikkuna 2,9 m²

SP-ikkuna 2,9 m²

ULLAKKO

EI 60

Osastointiluokka

KI-m

Korvausilma manuaalinen

Savutiivin alueen raja

Palo-osaston raja

SP-m 1 m²

Savunpoisto manuaalinen

VARA

Varatie

SP-ikkuna 1 m²

Savunpoistoikkuna

1200

Poistuminen + minimileveys

SL

Sähköisesti avattavan savunpoistoikkunan avus

PALOTEKNINEN SUUNNITELMA

Kotkan Kaupungintalo

12.01.2023

1:150

A3

Ullakko

Suunnittelija: KK

Piirtäjä: TR

Tarkastaja: KK

Katso Kuvaa

KK
PALOKONSULTTI

KK-PALOKONSULTTI OY
Piispantienkatu 4, 02240 ESPOO
www.kk-palokonsultti.com

liite 2

MONUMENTISTA KAUPUNKILAISTEN YHTEISEKSI TALOKSI

Konseptiesityksen tiivistelmä,
Kotkan kaupungintalo
31.1.2024

KOTKAN KAUPUNGINTALON PROJEKTISSA tarkasteltiin kaupungintalon tiloja ja niiden käyttöä kokonaisuutena. Tähän esitykseen on koottu projektissa kerätty ymmärrys ja yhteiskehittävin metodein luotu konseptiehdotus.

Projekti lähti liikkeelle tarpeesta hyödyntää kaupungintalon tiloja entistä paremmin yleistyneen hybridityön myötä. Etätyön lisääntymisen myötä tyhjiillään kumisevat työhuoneet ja ainoana kohtaamisen paikkana olevat taukotilat eivät houkuttelleet toimistolle. Etäisyys toimipisteiden ja kerrosten välillä oli kasvanut suureksi ja kaupungintalossa toimittiin siiloissa. Tiloissa ei juurikaan ollut muuntojoustavuutta ja suuret huoneet eivät olleet kustannustehokkain ratkaisu.

Rune & Berg Design ja Kotkan kaupungintalon projektiryhmä lähtivät yhteistuumiin tutkimaan keinoja sujuvoittaa asiakasvirtoja ja luoda parempaa työarkea eri yksiköille. Konseptissa pyrittiin lisäämään tilojen käyttöä yhdistämällä useammat yksiköt saman katon alle.

PROJEKTIN TAVOITTEENA OLI **SUJUVOITTA AASIKA SVIRTOJA JA** **LUODA PAREMPAA TYÖARKEA.**

Projekti toteutettiin yhteistyössä käyttäjien kanssa. Yhteiskehittävien metodien avulla oivallettiin tarve luoda entistä avoimempi kaupungintalo, taata turvallisuus ja työrauha sekä määrittää entistä monipuolisemmat tilatyypit uudenlaisen työkuultuurin tueksi.

Lopputulmana syntyi konseptiehdotus, joka on esitelty raportin sivuilla 35 – 61. Konseptin keskeisimpiä muutoksia ovat katutasokerroksen avaaminen kaupunkilaisille ja ylempien kerrosten pyhittäminen työskentelyyn, allokoitit asiakaspuvelupisteet, ravintolan siirtäminen katutasoon sekä entistä monipuolisemmat tilatyypit ja niiden sijoittelu helposti kaikkien yksiköiden saataville.

Ehdotettu toimintasuunnitelma jatkolle on avattu raportin sivuilla 95 – 100, sisältäen myös poistumisteiden suunnittelun.

KAUPUNGINTALOSSA KAIVATAAN MUUTOSTA

Kaupungintalo ei ole

KOLKKO
TILOJEN OMISTAMINEN
YKSIPUOLINEN
SIILOUTUNUT
RUTIININOMAINEN
ARVAAMATON
VANHENTUNUT

Kaupungintalo on

VIIHTYISÄ
TILATEHOKAS
JOUSTAVA
VUOROVAIKUTTEINEN
INSPIROIVA
TURVALLINEN
YLLÄPIDETTY

KONSEPTIN OHJURIT: MONUMENTISTA YHTEISEKSI TALOKSI

1

AVOIMEMPI KAUPUNGINTALO tuo kaupunkilaisia lähemmäs virkahenkilöitä

Kaupungintalo osana kaupunkikuvaa,
katutasokerroksen uusi rooli

Sujuva asiointi, palveluiden
sijoittuminen

Eri käyttäjäryhmien huomiointi,
esteettömyys

2

TURVALLISUUS JA TYÖRAUHA takaavat paremman työarjen

Kulkureittien ja kulkuoikeuksien
tarkastelu/rajaaminen

Eri kerrosten vyöhykkeistys

Asiakastilojen sijoittumisen ja
niiden käytänteiden selkeytys

3

MONIMUOTOISEMMAT TILAT edistävät uudenlaista työkulttuuria

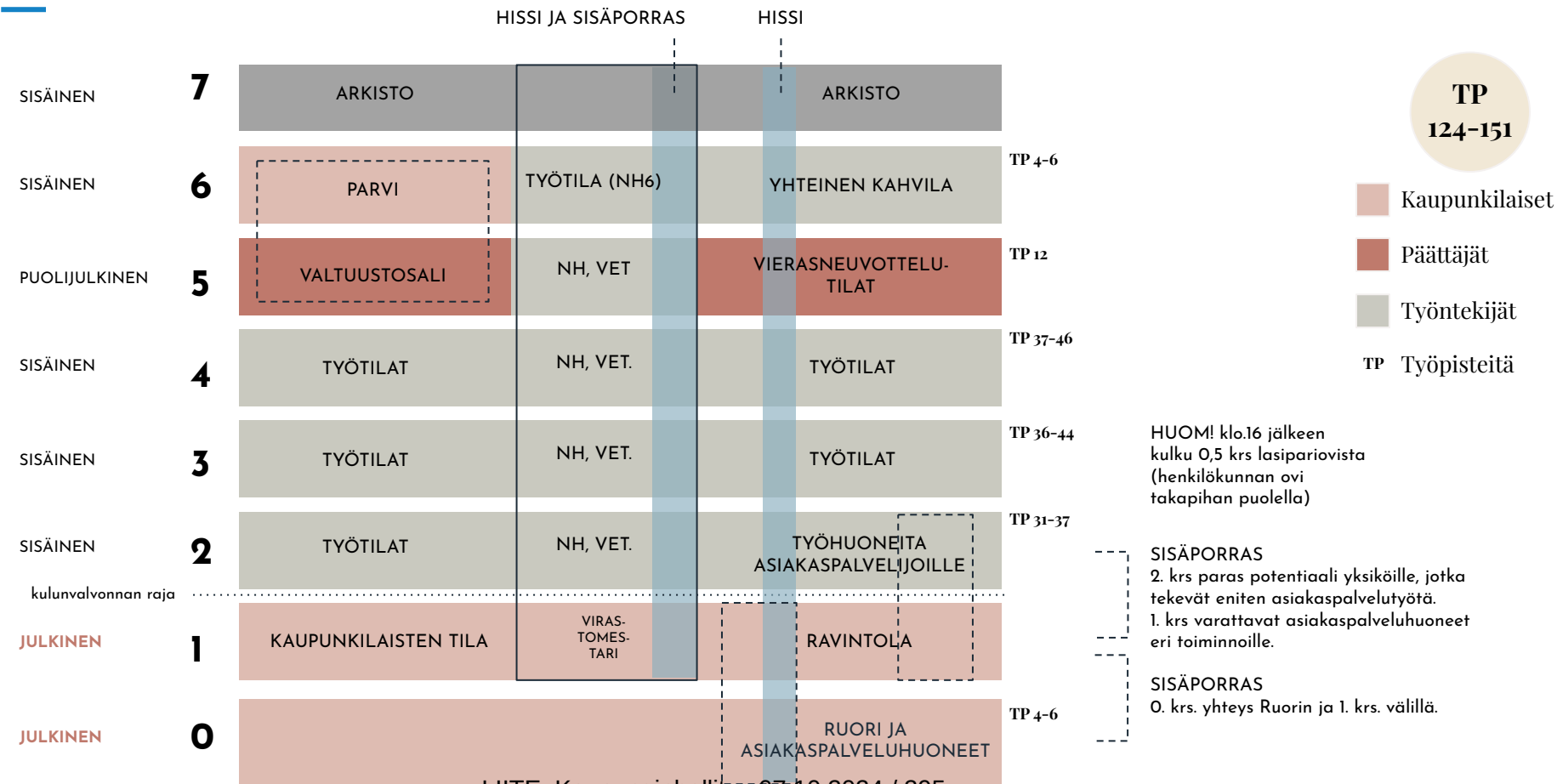
Työtilojen tehostaminen ja
yhteiskäyttöisyys

Vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden
lisääminen, pois silloista

Käytännöt, lupa tehdä työtä
toisin kuin ennen

KONSEPTI KERROKSITTAIN

KAKSI AKTIIVISTA PALVELUKERROSTA JA 1.KRS.SSA ISO RAVINTOLA

KOTKAN KAUPUNGINTALO - TILAOHJELMA

JULKINEN VYÖHYKE 0. - 1. KRS

Kaikkien käyttäjäryhmien tilaa, vapaa pääsy 0.-1. kerroksiin

Ruori ja asiakaspalvelu-huoneet

Ravintola
30-70 hengelle

Virastomestarin tilat

Kaupunkilaisten tila
(vuorovaikutteinen tila työntekijöiden ja kaupunkilaisten käyttöön, taidetila)

Vierasneuvottelutilat

Digitila
(valokuvaus, videointi)

PUOLIJULKINEN VYÖHYKE 5. KRS

Päättäjien pääsy valvotusti 6. kerrokseen

Valtuustosali ja parvi

Vieras-neuvottelutilat
päättäjille

Vetäytymistilat
1-2 hlöä / tp

TUKITILAT

Arkistotilat 7. krs

Sosiaalitilat

Keskitetty kopiointi /säilytys postitus / tukitila

YKSITYINEN VYÖHYKE 2. - 6. KRS

Pääsy vain kaupungintalon työntekijöillä

YHTEISTYÖ

YHTEINEN KAHVILA
50-70 henkilölle

6-8 työpistettä

Toimii ensisijaisesti tauko- ja kohtaamispaikkana, täällä on laadukkaita kahvikoneita ja ei puhuta työstä.

Hieman erillään myös rauhallinen työlounge.

Varattavissa myös isompiin tiimikokouksiin.

(alue sisältää rennon työskentelyn sekä tukitilat WC:t, naulakot, aloneukkarin 4-6 hengelle)

Kerroslounget ja kahvipisteet

Eri kokoiset neuvottelutilat
20-30 hlöä
14-16 hlöä
8-14 hlöä
2-8 hlöä

Osa perinteisiä, osa rennommin kalustettuja. Varustellaan hybridikokouksiin sopiviksi.

YKSILÖTYÖ

Hiljainen tila

Rauhallisen yksilötyön alue, jossa hyvä akustiikka ja dB luokka neuvottelutilan tasoa

6-8 hlöä / tp

Vetäytymistilat
1-2 hlöä / tp (10m2)

Avoin työpistealue
12-18 hlöä / tp
(ryhmittäin vapaa sijoittuminen, iso ruutu ja yhteistyön mahdollisuus)

Työhuoneet 1-4hlöä
120-145 hlöä / tp
(osastoittain jaettu)

+
lemmikki-
alue

HYVINVOINTI

Virkistämistila / aktiivinen tila

Lepotila
1 hlö

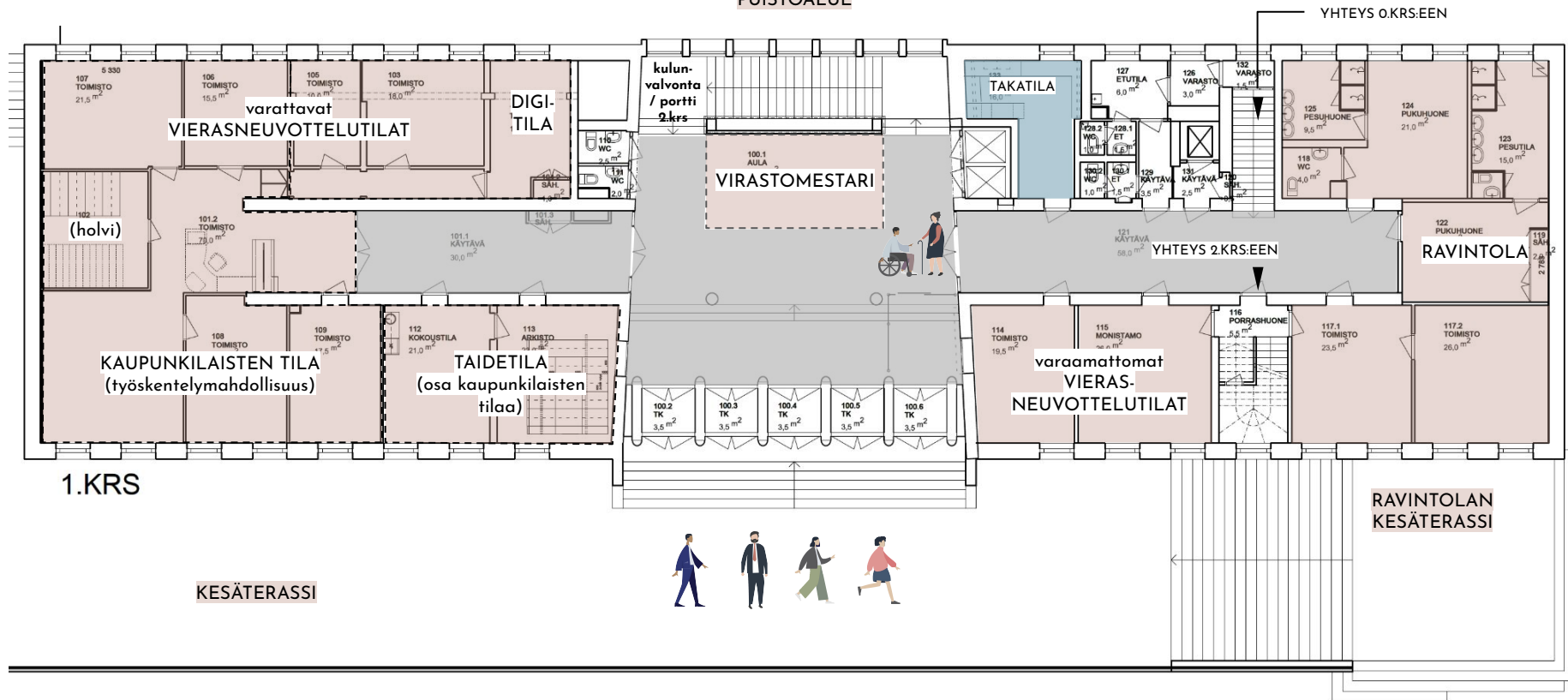
Kuntosali ja pyöräsäilytys

YHTEYS 1.KRS:EEN

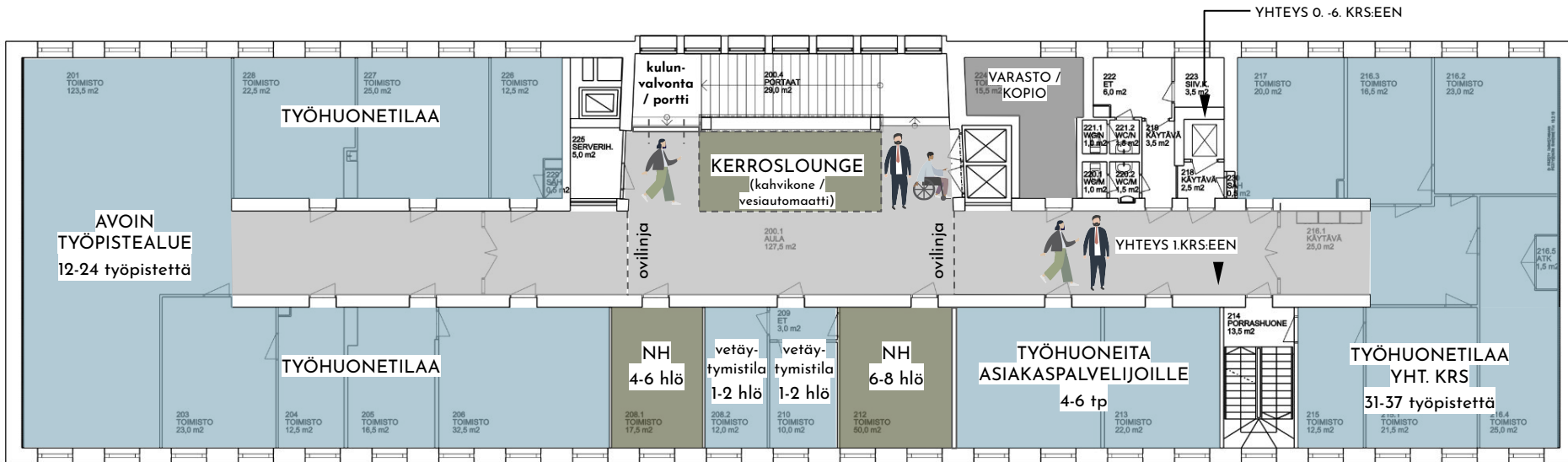

KELLARI

1. KERROS - ESIMERKKIPOHJA AKTIIVISESTA JULKISESTA KERROKSESTA

2. KERROS - ESIMERKKI TOIMISTOKERROKSEN TILATYYPPIEN JAKAUTUMISESTA

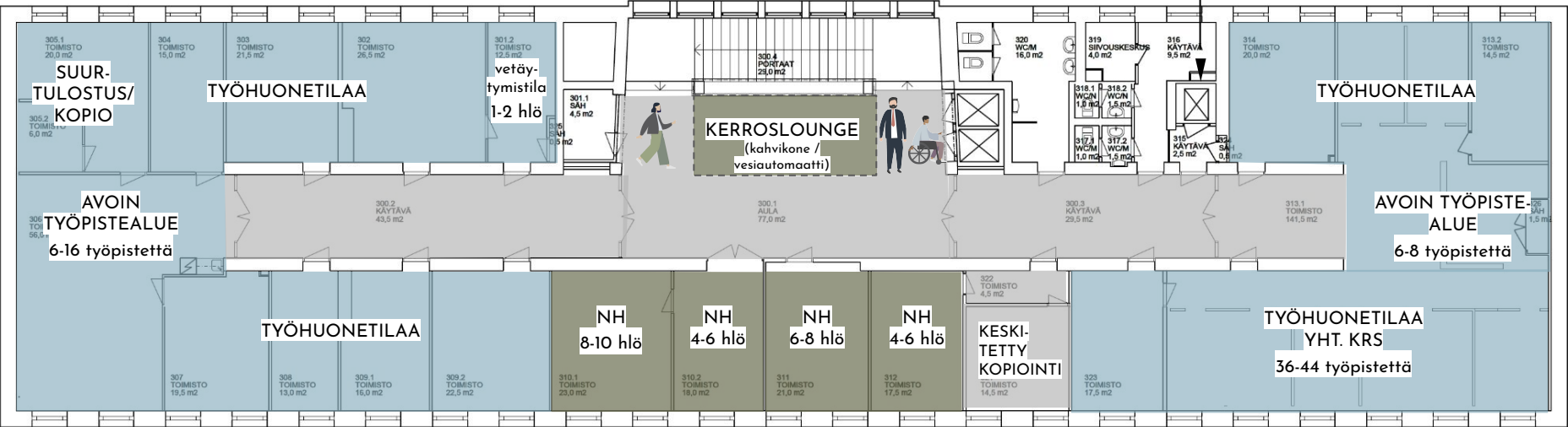

2. KERROS

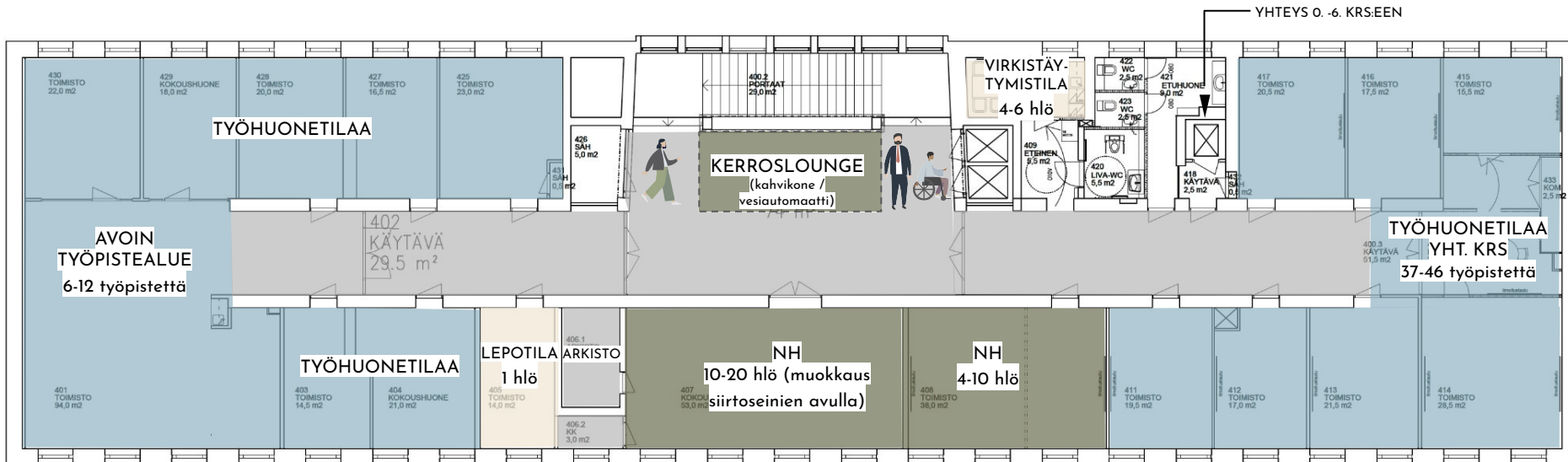
3. KERROS - ESIMERKKI TOIMISTOKERROKSEN TILATYYPPIEN JAKAUTUMISESTA

YHTEYS O. -6. KRS.EEN

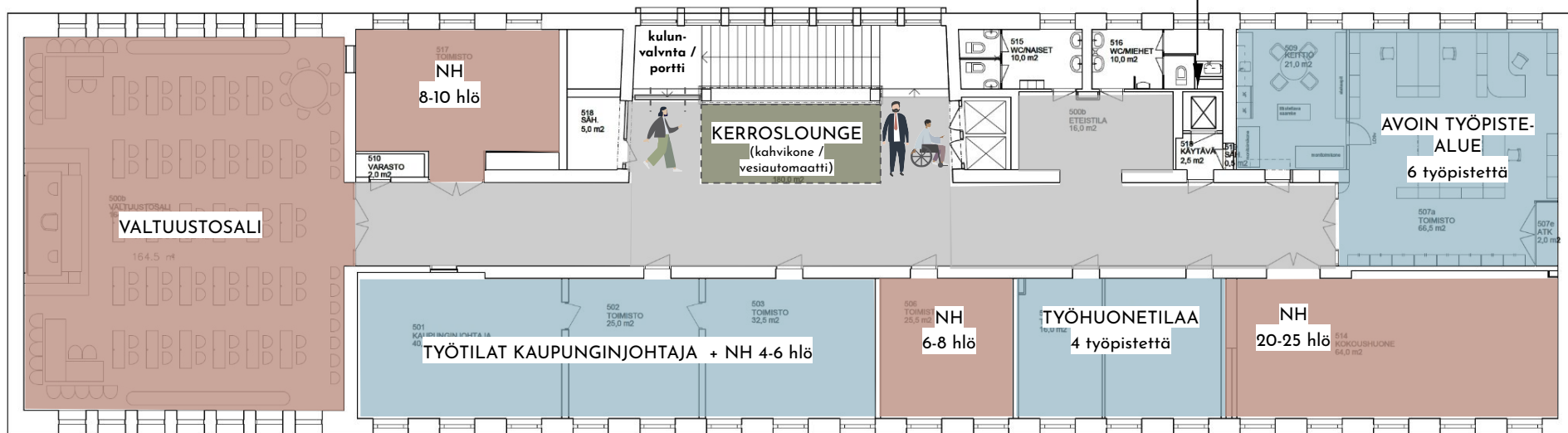
4. KERROS - ESIMERKKI TOIMISTOKERROKSEN TILATYYPPIEN JAKAUTUMISESTA

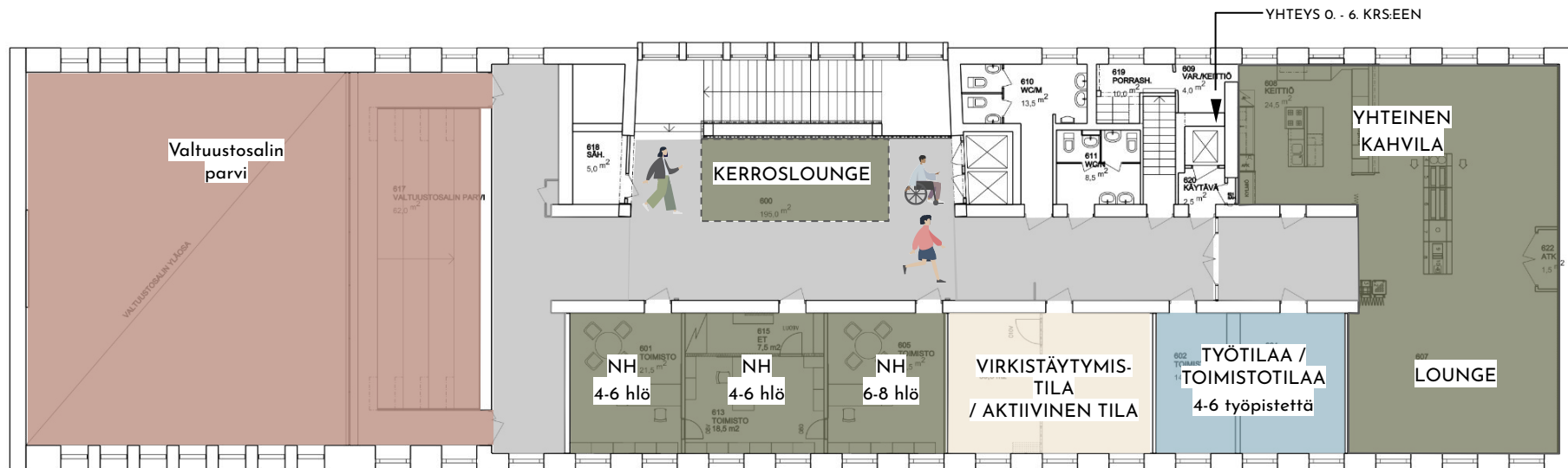

5. KERROS - ESIMERKKI TOIMISTOKERROKSEN TILATYYPPIEN JAKAUTUMISESTA

YHTEYS O. -6. KRS.EEN

© RUNE & BERG DESIGN 13

RUNE & BERG DESIGN

YHTEYSTIEDOT

RUNE & BERG DESIGN

Töölönkatu 38 A
00260 Helsinki

www.rbdesign.fi

YHTEYSHENKIÖ

JENNY SOLDAN

050 467 9406
jenny.soldan@rbdesign.fi

info@rbdesign.fi

Hanke:
1124 1 Kotkan kaupungintalo

Kotka

Vaihe: tarveselvitys
Paikkakunta: Kotka
Haahtela-ind.: 97,0 / 1.2024
Hintataso: 96,2 / 4.2024
Laajuus: 5 878 m2, 6 676 brm2, 25 237 rm3
Hankekoko: 7 185 brm2
Jakaja: 5 878 m2
Korjausaste: 82,6%

PERUSTAMISKUSTANNUKSET, KORJAUS - YHTEENVETO

Talo 80 -nimikkeistö	€	€/m2	%
B1 Rakennuttajan kustannukset	1 508 000	257	10,3
B2 Rakennustekniset työt	7 409 000	1 261	50,7
B3 LVI-työt	2 046 000	348	14,0
B4 Sähkötyöt	1 802 000	307	12,3
B5 Erillishankinnat			
B1...B5 Rakennuskustannukset yhteensä	12 765 000	2 172	87,4
Muut kustannukset			
Tontti			
Toimintavarustus			
Toiminnan ylläpito			
Rahoitus			
Hankevaraukset	1 848 000	314	12,6
Muut kustannukset	1 848 000	314	12,6
PERUSTAMISKUSTANNUKSET	14 614 000	2 486	100,0
Arvonlisävero 24% (ei sis. tontin hankintaa ja hankerahoitusta)	3 507 000	597	
PERUSTAMISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	18 121 000	3 083	

Hanke:
1124 1 Kotkan kaupungintalo

Kotka

Vaihe: tarveselvitys
Paikkakunta: Kotka
Haahtela-ind.: 97,0 / 1.2024
Hintataso: 96,2 / 4.2024
Laajuus: 5 878 m², 6 676 brm², 25 237 rm³
Hankekoko: 7 185 brm²
Jakaja: 5 878 m²
Korjausaste: 82,6%

HANKETEKIJÄT

Aluetyöt

Tontti pinta-ala	7 487 m ²	Sadevesiviemäröinti	514 m ² /kaiv	%
Liikennealue, kestopäällyste	5 094 m ²	Ulkovarusteet	23 626 €	%
Liikennealue, sora	m ²	Ulkopuoliset rakenteet	178 363 €	40 %
Liikennealue, vaativa	m ²	Autokatokset	ap	%
Pensasistutukset	1 119 m ²	Lämmityspistorasiat	kpl	%
Nurmikot	440 m ²	Ulkovalaistus	€	%
Piha-alue yhteensä	6 653 m ²			%

Maa- ja pohjarakenteet

Esirakenteet	€	%	Rakennuksen perustaminen	
			Kantavan alapohjan osuus	%
			Paalutussyvyys	jm
Rakennuksen lisäkustannukset	€	%		
	€	%		
	€	%		
	€	%		
	€	%		

Hissit

Asuntohissit	kpl	%	Kerrosuku	0 krs
Henkilöhissit	3 kpl	100 %	Kerrosuku	8 krs
			Henkilöluku	8 kpl
			Nopeus m/s	2 m/s
Tavarahissit	kpl	%	Kerrosuku	krs
			Kuorma	kg

Talokoko

Keskim. kerrosuku	8 krs
Keskim. kerroskoko	900 m ²
Hankekoko	7 185 brm ²

Tietotekniikka

Dataverkko	55 760 €	100 %	Kulunvalvonta	33 897 €	100 %
Rikosilmoitus	23 391 €	100 %	Paloilmoitus	136 435 €	100 %
Videovalvonta	17 183 €	100 %	AV-järjestelmä	€	%

Tilalaitteet

€	%
€	%
€	%

Muut erillislisät

Välipohjat	1 400 000 €	100 %	korjaus / uusiminen
Vesikattorakenteet	450 000 €		uusiminen ja suojaus
Perusmuuri,-pilarit ja	100 000 €		alapohjan korjaukset
Ulkoseinät	190 000 €		rappauskorjauksia
	€		
	€	%	
	€		
	€		
	€		
	€	%	
	€		
	€		

Vaipan korjaus

Ulkoseinän rakenne	3409 m²	€/yks	Räystäät	141 jm	€/yks
Ulkoseinän pinnoite	3409 m²	€/yks	Vesikatto ja yläp. rakenne	835 m²	€/yks
Ikkunat	878 m²	755 €/yks	Ulkotasot, parvekkeet	0 m²	€/yks

Rakennuttaminen

Rakennuttamistehtävät	€	+ 4,4 %	Suunnitelu- ja hallintotehtävät	
Suunnitelutehtävät	€	+ 7,1 %		€
				€
				€

Tontti

Tonttitehtävät	€	
Liittyminen	€	+ 1,0 %
Maa-alueen kehittäminen	€	

Tilavarustus

Irtaimisto	€
Irtaimisto	€
Irtaimisto	€
Toiminnan kojeet	€
Toiminnan kojeet	€

Rahoitus ja markkinointi

Väliaikainen toiminta	€
Käyttöönotto	€
Rahoitus	€
Markkinointi	€

Varaukset

Hankevaraukset	520 000 €		Kustannusnousuvaraus 4 %
Hankevaraukset	1 039 000 €	100 %	Riskivaraus, lisätyövaraus 8 %

D/5028/00.01.02.02/2023

296 § Sisäisen tarkastuksen ehdottamien toimenpiteiden sisällyttäminen päätöksenteko- ja avustusten myöntämisen prosessien ohjeistuksiin ja sääntöihin sekä toimintaan

Kh 7.10.2024 § 296

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Tiivistelmä: Kaupunginhallitukselle annetaan väliraportti liittyen sisäisen tarkastuksen ehdottamien toimenpiteiden sisällyttämiseksi päätöksenteko- ja avustusten myöntämisen prosesseihin, ohjeistuksiin ja sääntöihin sekä toimintaan.

Esittelyteksti: Kaupunginhallitus päätti 17.6.2024 § 218 antaa kansliapäällikön ja hallintoyksikön tehtäväksi sisällyttää sisäisen tarkastuksen ehdottamat toimenpiteet päätöksenteko- ja avustusten myöntämisen prosessien ohjeistuksiin ja sääntöihin sekä toimintaan.

Väliraporttina kaupunginhallitukselle annetaan tiedot suoritetuista toimenpiteistä ja asiakokonaisuuden jatkotyöstämisestä.

Työ on aloitettu kartoittamalla asiaa vastuualueille ja toimintayksiköille osoitetulla kyselyllä. Kysely sisälsi seuraavat kysymykset:

- millaisia avustuslajeja eri toimialat myöntävät. Kartoitukseen on sisällytetty myös avustuksenkaltaiset toimintamuodot, kuten esimerkiksi tilojen käyttöoikeuksia sekä käyttöoikeus- ja yhteistyösopimuksia, joihin sisältyy tilojen/alueiden käyttöoikeus;
- onko avustuslajeille kirjallisesti määritelty myöntämiskriteerit, ovatko kriteerit selkeät ja sellaiset, että kaikki avustuksen hakijat tulee kohdeltua tasavertaisesti;
- miten avustukset / avustuksenkaltaiset toiminnot kuulutetaan/ilmoitetaan yleisesti haettavaksi;
- miten avustusten yleisohjeessa olevat ohjeet soveltuvat ja ovat noudatettavissa eri avustuslajien osalta;
- onko avustuspäätöksen sisällölle laadittu vastuualueella mallia tai kirjallisesti määritelty päätöksen sisältöä;
- miten myönnettyjä avustuksia ja niiden käyttöä valvotaan;
- miltä osin avustuksia myönnetään viranhaltijapäätöksillä;
- onko avustushakemusten ja päätösten kirjaaminen ja arkistointi ajan tasalla;
- mitä näkemyksiä ja toiveita avustuksiin ja niihin liittyvistä prosesseista vastuualueilla ja toimintayksiköillä on.

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden vastaukset on toimitettu kansliapäällikölle ja niistä on tehty alustava yhteenveto. Seuraavaksi yhteenvetoa on tarkoitus tarkentaa ja jäsenellä tarkemmin, jotta tietojen perusteella voidaan ryhtyä tarkempiin toimenpiteisiin avustusprosessien ja ohjeistusten tarkentamiseksi. Alustavan yhteenvedon perusteella ei ole todettu akuutteja toimenpiteitä vaativia seikkoja samalla kun on havaittu

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

tarpeelliseksi tarkemmin selvittää miltä osin avustusten myöntämiskriteereitä on tarpeen lisätä ja selkeyttää. Asian työstämistä jatketaan syksyn aikana siten, että avustusten yleisohjeessa mainitut vuosittain myönnettävien avustusten kriteerit ja avustuksiin liittyvät prosessit tarkennetaan ensin. Tämän jälkeen työn alle otetaan kriteerit ja prosessit liittyen muihin avustuksiin ja avustuksenkaltaisiin sopimuksiin.

Yllä mainittu kehittämistyö linkitetään samalla soveltuvien osien kaupungin muihin päätöksentekoprosesseihin, jotta toimintatavat ja ohjeistukset ovat kokonaisuutena yhteneväiset.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä väliraportin tiedoksi. Asiakokonaisuuden jatkotyöstämisen etenemisestä tulee raportoida kaupunginhallitukselle huhtikuun 2025 loppuun mennessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: asian valmistelijat

Ei oikaisuvaatimusohjetta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

D/5028/00.01.02.02/2023

297 § Rankin ja Kirkonmaan vesihuoltoavustuksiin liittyvä selvitys, Kotkan Saariston Ystävät ry.

Kh 7.10.2024 § 297

Valmistelijat: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222
Juristi Tanja Lecklin, puh. 040 486 5766

Esittelyteksti: Kaupunginhallitus päätti 17.6.2024 § 218 sisäisen tarkastuksen selvityksen jatkotoimenpiteenä antaa kansliapäällikölle tehtäväksi vastata tarkastuksen kohteena olevan avustuksen myöntämiseen sekä sen maksuunpanoon liittyvien ja muiden tarvittavien selvitysten hankkimisesta Kotkan Saariston Ystävät Ry:ltä. Saadun selvityksen perusteella päätetään avustuksen mahdollisesta takaisinperinnästä sekä arvioidaan, onko asiassa tarvetta tehdä tutkintapyyntö poliisille.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti Kotkan Saariston Ystävät Ry:ltä on pyydetty selvitystä vesihuoltoavustuksen hakemiseen ja avustuksen käyttöön liittyen. Yhdistystä pyydettiin vastaamaan selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin sekä liittämään annettavaan selvitykseen eriteltyt liitteet. Kotkan Saariston Ystävät ry:lle lähetetty selvityspyyntö sekä yhdistyksen antama vastaus liitteinen ovat tämän pykälän liitteinä.

Kotkan Saariston Ystävät ry on avustushakemuksessaan sekä Rankin että Kirkonmaan osalta tuonut esiin, että Saariston ystävät on mahdollistanut osmoosilaitteiston rakentamisen Rankkiin ja Kirkonmaahan turvaten veden saannin saariin. Kummassakin hakemuksessa todetaan, että laitteisto on nyt valmis ja vettä saadaan asunto-osakeyhtiön, liiketoiminnan ja mökkiläisten tarpeisiin.

Tämä käsitys veden tuottamisvalmiudesta on osoittautunut virheelliseksi ja yhdistys on itse kertonut siltä syksyllä 2024 pyydytyssä selvityksessään, että laitteiston asennus on valmistunut vasta kesällä ja tällä hetkellä veden laatu on pesuvettä. Selvityksen perusteella jää epäselväksi, onko asennetuksi kuvatulla laitteistolla tällä hetkellä mahdollista toimittaa talousvettä asiakkaalle.

Edellä esitetty huomioiden kaupunki katsoo yhdistyksen erehdyttäneen kaupunkia avustusta hakiessaan. Kaupungilla on hakemuksessa esitetty tieto huomioiden ollut perusteltu syy olettaa, että hakemuksessa mainittu laitteisto on hankittu ja laitteistosta saatava vesi olisi merivedestä tuotettua juomavettä, koska sen tarkoitus, kuten myös avustuksen myöntämistä koskevasta päätöksestä ilmenee, on ollut korvata esimerkiksi Kirkonmaalla Kymen veden vesiputkella toimitettu vesi. Edelleen kaupungilla on ollut hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella perusteltu syy tulkita, että veden tuottaminen on tarkoittanut veden jakelua saarella ja valmiutta siihen, että juomakelpoista vettä saadaan liittyvän asiakkaan hanasta.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Viranhaltijapäätöksessä, jolla avustusta on päätetty myöntää, todetaan, että mikäli hankkeen kustannus on vähemmän kuin myönnettävän avustuksen maksimimäärä (50 000 euroa), niin avustus ei voi olla suurempi kuin itse investointi. Kotkan Saariston Ystävät ry on avustushakemuksissaan ilmoittanut, että yhdistyksen toteuttamat kalvopuhdistuslaitteistojen kulut ovat Rankissa 64 430,45 euroa (sis. alv 24 %) ja Kirkonmaassa 66 666,76 euroa. Viranhaltijapäätöksessä ei ole ollut erillistä ehtoa mahdollisen ylijäävän avustuksen takaisin perinnästä. Kyseisen ehdon puuttumisesta ei kuitenkaan voi aiheutua kaupungille oikeuden menetystä, sillä hakemuksissa on erehdytetty kaupunkia kertomalla, että ilmoitetut laitteistot ovat valmiit ja että vettä saadaan käyttäjien tarpeisiin.

Yhdistys on kertonut siltä syksyllä 2024 pyydytyssä selvityksessään, että Rankin laitteiston avustushakemuksessa ilmoitetuista kuluista on selvityksen antamisen ajankohtana toteutunut 54 781,65 euroa ja kuluista maksamatta on edelleen 6 011,99 euroa. Kirkonmaan laitteiston osalta yhdistys kertoo, että avustushakemuksessa ilmoitetuista kuluista on selvityksen antamisen ajankohtana toteutunut 38 066,96 euroa, maksamatta olevien kulujen määrän ollessa 9 146,66, jolloin avustushakemuksessa ilmoitetuista 66 666,76 euron suuruisista kuluista toteutuu 47 213,62 euroa. Avustushakemuksessa ilmoitetuista kuluista 10 000 euroa jää toteuttamatta (kauppa purettu) ja laskusta nro 1299 jää toteuttamatta 9 453,14 €, koska osa toimenpiteistä loppulaskun mukaan on toteutettu asiakkaan toimesta. Kaupungin näkökulmasta huomio kiinnittyy kahteen seikkaan: a) hakemuksessa esitetyistä kuluista toteutuu 47 213,62 euroa, mikä alittaa kaupungin maksaman 50.000 euron tuen 2 786,38 eurolla; ja b) siitä huolimatta, että kaupunki on maksanut Kirkonmaan laitteistolle tukena 50 000 euroa, on laskutetuista 47 213,62 euron kuluista maksamatta 9 146,66 euroa.

Mahdollisen takaisinperinnän arvioimiseksi pyydetään viranhaltijoiden toimesta yhdistykseltä lisäselvityksiä Kirkonmaan hankkeen kuluista ja niiden maksamisesta.

Liitteet: Yhdistykselle esitetty selvityspyyntö ja siihen saatu vastaus.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää

1. todeta Kotkan Saariston Ystävät ry:n avustushakemuksista ja yhdistyksen antamasta selvityksestä ilmeneviin tietoihin perustuen, että kaupunki katsoo yhdistyksen erehdyttäneen kaupunkia avustusta hakiessaan. Kaupungilla on hakemuksessa esitetty tieto huomioiden ollut perusteltu syy olettaa, että hakemuksessa mainittu laitteistosta saatava vesi olisi merivedestä tuotettua juomavettä, koska sen tarkoitus, kuten myös avustuksen myöntämistä kokevasta päätöksestä ilmenee, on ollut korvata esimerkiksi Kirkonmaalla Kymen Vesi Oy:n vesiputkella toimitettu vesi. Edelleen kaupungilla on ollut

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella perusteltu syy tulkita, että veden tuottaminen on tarkoittanut veden jakelua saarella ja valmiutta siihen, että juomavettä saadaan liittyvän asiakkaan hanasta;

2. saattaa Kotkan Saariston Ystävät ry:lle kohdassa 1 todetun kaupungin käsityksen asiassa tiedoksi ja ilmoittaa yhdistykselle, että yhdistyksen tulee saattaa laitteiston tilanne hakemuksessa esitetyn mukaiseen kuntoon siten, että viimeistään 1.5.2025 osmoosilaitteisto tuottaa molemmissa saarissa merivedestä juomakelpoista vettä ja yhdistyksellä tulee viimeistään kyseisenä ajankohtana olla valmius toimittaa tätä vettä liittyville/liittyneille asiakkaille/jäsenille. Mikäli laitteisto ei ole edellytetyssä kunnossa 1.5.2025 mennessä, kaupunki harkitsee virheellisin tiedoin maksetun tuen takaisin perimistä kokonaan tai osittain;
3. pyytää Kotkan Saariston Ystävät ry:ltä lisäselvitystä Kirkonmaan hankkeen kuluista ja niiden maksamisesta.

Asian käsittely:

Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen ja 2. varapuheenjohtaja Olli Kekkonen. Lisäksi puheenvuoroja käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Carina Jäntti, Anne Heikkilä, Johanna Hasu ja Kari Niininen sekä kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen, 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala ja 2. varapuheenjohtaja Jani Paananen. Kaupunginjohtaja Esa Sirviö ja kansliapäällikkö Kristina Lönnfors vastasivat esitettyihin kysymyksiin.

Esittelijä muutti päätösehdotuksen kohdan 3 seuraavaan muotoon:

” 3. pyytää Kotkan Saariston Ystävät ry:ltä 18.11.2024 mennessä lisäselvitystä Rankin ja Kirkonmaan hankkeen kuluista ja niiden maksamisesta sekä suunnitelluista jatkotoimenpiteistä aikatauluineen. ”

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. todeta Kotkan Saariston Ystävät ry:n avustushakemuksista ja yhdistyksen antamasta selvityksestä ilmeneviin tietoihin perustuen, että kaupunki katsoo yhdistyksen erehdyttäneen kaupunkia avustusta hakieksaan. Kaupungilla on hakemuksessa esitetty tieto huomioiden ollut perusteltu syy olettaa, että hakemuksessa mainittu laitteistosta saatava vesi olisi merivedestä tuotettua juomavettä, koska sen tarkoitus, kuten myös avustuksen myöntämistä kokevasta päätöksestä ilmenee, on ollut korvata esimerkiksi Kirkonmaalla Kymen Vesi Oy:n vesiputkella toimitettu vesi. Edelleen kaupungilla on ollut hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella perusteltu syy tulkita, että veden tuottaminen on tarkoittanut veden jakelua saarella ja valmiutta siihen, että juomavettä saadaan liittyvän asiakkaan hanasta;
2. saattaa Kotkan Saariston Ystävät ry:lle kohdassa 1 todetun kaupungin käsityksen asiassa tiedoksi ja ilmoittaa yhdistykselle, että yhdistyksen tulee saattaa laitteiston tilanne hakemuksessa esitetyn mukaiseen kuntoon siten, että viimeistään 1.5.2025 osmoosilaitteisto tuottaa molem-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

missa saarissa merivedestä juomakelpoista vettä ja yhdistyksellä tulee viimeistään kyseisenä ajankohtana olla valmius toimittaa tätä vettä liittyville/liittyneille asiakkaille/jäsenille. Mikäli laitteisto ei ole edellytetyssä kunnossa 1.5.2025 mennessä, kaupunki harkitsee virheellisin tiedoin maksetun tuen takaisin perimistä kokonaan tai osittain;

3. pyytää Kotkan Saariston Ystävät ry:ltä 18.11.2024 mennessä lisäselvitystä Rankin ja Kirkonmaan hankkeen kuluista ja niiden maksamisesta sekä suunnitelluista jatkotoimenpiteistä aikatauluineen.

Toimeenpano: Ote: asian valmistelijat

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

2.7.2024

Kotkan Saariston Ystävät Ry
Kymminlinnantie 22
48600 KOTKA

D/5028/00.01.02.02/2023

SELVITYSPYYNTÖ

Kotkan Saariston Ystävät Ry:lle myönnettiin Rankkiin ja Kirkonmaahan vesihuoltoavustukset teknisen johtajan viranhaltijapäätöksellä 21.12.2022 § 125. Myönnettyjen avustusten johdosta kaupunki on teettänyt sisäisen tarkastuksen ja sen seurauksena Kotkan kaupunginhallitus on päätöksellään 17.6.2024 § 218 määrännyt selvitettäväksi, onko yhdistykselle myönnetty avustus käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on haettu ja myönnetty.

Kotkan Saariston Ystävät Ry:n hakemuksissa on todettu, että Saariston ystävät on mahdollistanut osmoosilaitteiston rakentamisen Kirkonmaahan ja Rankkiin turvaten vedensaannin saareen. Laitteisto on hakemuksen mukaan ollut valmis ja vettä on saatu asunto-osakeyhtiön, liiketoiminnan ja mökkiläisten tarpeisiin. Kirkonmaan ja Rankin veden alajaostojen tehtävä on hakemuksen mukaan turvata vedensaanti saariin ja ylläpitää edellytyksiä liiketoiminnalle ja asumiselle saarissa.

Laitteistojen kulut ovat hakemusten mukaan olleet 66.666,76 euroa (Kirkonmaa) ja 64.430,45 euroa (Rankki). Kaupungille on toimitettu kuluista yhteenveto sekä laskut, mutta ei kuitteja laskujen maksamisesta.

Kaupunki kehottaa Kotkan Saariston Ystävät Ry:tä toimittamaan:

1. selvityksen, onko laitteisto ollut hakemuksessa kerrotun mukaisesti asennettu ja toiminnassa silloin kun avustus on myönnetty. Selvityksenä tulee toimittaa esimerkiksi näyttö laitteiston tilaamisesta ja asennuksesta, mahdolliset eri toimijoiden kanssa laaditut toimeksiantosopimukset ja muut asiakirjat, joiden avulla voidaan todentaa, että laitteisto on hankittu.
 - Mikäli laitteisto ei ole ollut asennettu ja toiminnassa, tulee esittää, mitä toimenpiteitä avustuksen myöntämisen jälkeen on tehty laitteiston toimintakuntoon saattamiseksi
 - Selvitys siitä, onko laitteisto tuottanut juomakelpoista vettä hakemuksessa esitetyn mukaisesti liiketoiminnan ja mökkiläisten tarpeisiin silloin, kun hakemukset (Raportti 15.12.2022 Kirkonmaa ja Raportti 13.12.2022 Rankki) avustuksesta on kaupungille toimitettu ja onko toiminta jatkunut tämän mukaisena?
 - Jos laitteisto ei ole tuottanut vettä hakemuksen mukaisesti, mikä tähän on ollut syynä?

2.7.2024

- Jos toiminta ei ole jatkunut hakemuksessa esitetyn mukaisena, mikä tähän on syynä?
- 2. Kuittitason selvityksen siitä, mitä laitteisto on maksanut
- 3. Kuitit ja pankin viralliset tiliotteet yhdistyksen tilistä, jotka osoittavat, mikä taho laitteiston asentamisen on maksanut
- 4. Yhdistyksen tilinpäätös vuosilta 2022 ja 2023, sekä tarkempi tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan laatima selvitys siitä, miten avustus ja laitteiston kulut on käsitelty yhdistyksen kirjanpidossa?

Selvitys on toimitettava Kotkan kaupungin kirjaamoon alla olevin yhteystiedoin:

Postiosoite: PL 205, 48101 Kotka
Käyntiosoite: Kustaankatu 2, 48100 Kotka
Sähköpostiosoite: kirjaamo@kotka.fi
Puhelinnumero: 05 23450

Selvitys on toimitettava Kotkan kaupungin kirjaamoon **12.8.2024 mennessä** uhalla, että asiassa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin riippumatta siitä, onko selvitystä toimitettu.

Edellä mainitun määräpäivän jälkeen kaupunki ryhtyy harkitsemaan toimenpiteitä mahdolliseksi avustuksen takaisin perimiseksi.

Kotkassa 2.7.2024

Tanja Lecklin
Lakimies
Hallintoyksikkö

Saap. 03. 09. 2024

SELVITYS

DNO

22.8.2024

SELVITYS KOTKAN KAUPUNGILLE MYÖNNETYSTÄ AVUSTUKSESTA

1. Hakemuksessa kerrotun mukaan on laitteisto ollut valmis, mutta veden tuottamisessa aiheutui ongelmia, koska talviaikaan ei saatu viimeisiä asennuksia ja kaivuita tehtyä kuin oli kuviteltu.

Laitteisto on tilattu molempiin saariin (liite 1+2). Rankkiin on hankittu myös toinen osmoosilaitteisto, joka jäi uuden valmistuessa vara/lisälaitteeksi. Tämä siksi, koska Rankkiin ei tullut laisinkaan vettä. Kirkonmaahan on kuitenkin koko ajan tullut kaupungin vettä, joten ilman vettä ei ole saarella oltu.

On absurdia ajatella, että laitteisto olisi voinut heti tilatessa tuottaa juomakelpoista vettä. Tämä juomakelpoiseksi saattaminen on pelkästään byrokraattisista syistä pitkä prosessi ja jatkuu edelleen. Kotkan saariston ystävät ry:n on mahdollisuuksien mukaan tarkoitus saattaa molempien saarten vesi juomakelpoiseksi. Ja onkin käynyt alusta asti keskusteluja Kotkan terveystarkastajan kanssa. Yhteisillä ohjeilla molempiin saariin tulee nyt virallisesti pesuvettä. Vesinäytteitä on otettu ja molemmissa saarissa vesi on hyvän laatuista. Sitä ei kuitenkaan vielä voi kutsua juomavedeksi.

Kotkan saariston ystävät ry on ostanut laitteiston asennettuna molempiin saariin ja viimeiset asennukset ovat valmistuneet tänä kesänä. Viivästykseen on ollut syynä toimittajan/maahantuojaan vaikeudet saada osia, puolustusvoimien luvansaanti maanpäällisiin kaivuutöihin sekä merenalaisiin töihin merivesi putkelle kirkonmaassa, sekä laiterikot. Kuten budjetista näkee, on laitteiston rakentaminen maksanut huomattavasti enemmän kuin avustus on ollut ja Kotkan saariston ystävien oli tarkoitus rahoittaa tämä omarahoituksella. Tätä ei kuitenkaan saatu kokonaan kasaan ja säästöjä jouduttiin etsimään, että rahat on saatu riittämään. Tontin osto saatiin neuvoteltua vuokratontiksi sekä aurinkopaneelijärjestelmä peruttiin, jotta merenalaiset työt saatiin tehtyä.

Kotkan kaupungin edustajat, kaupungin johtaja Sirviö sekä Cursor Oy:n toimitusjohtaja Lindström, laitteiston rakentaja/maahantuojanedustaja sekä Kotkan saariston ystävien edustaja ovat käyneet tutustumiskäynnillä 8.8.2023 molemmissa saarissa ja todenneet, että laitteistot ovat valmiit.

2. Liite 3 RANKKI + Liite 4 KIRKONMAA
3. Liite 3 RANKKI + Liite 4 KIRKONMAA
4. Tilinpäätös 2022 ja 2023 (liite 5 ja 6). Toiminantarkastajan erillinen lausunto, liite 7.

D/2527/00.00.00.00/2024

298 § Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit; oikeusministeriön ohje kunnanhallituksille

Kh 7.10.2024 § 298

Valmistelija: Hallintojohtaja Sanna Koskimies, puh. 040 484 3629

Esittelyteksti: Oikeusministeriö on lähestynyt kunnanhallituksia kirjeellä 16.9.2024.

Kirje sisältää tietoa vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin liittyen.

Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2.–8.4.2025.

Liitteenä olevan kirjeen aiheina ovat muun muassa äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaalit ja vaalikoulutus.

Järjestettävänä on ensimmäistä kertaa kahdet samanaikaiset vaalit. Vaalien samanaikaisuuteen liittyy kaupungin näkökulmasta erityispiirteitä, joista muutama huomio:

- Kotkan kaupunki järjestää alueellaan lähes kaikki molempiin vaaleihin liittyvät käytännön järjestelyt.
- Aluevaalilautakunta hoitaa aluevaalien ehdokasasetteluun ja aluevaalien tuloksen vahvistamiseen liittyvät tehtävät.
- Vaalit vaativat erityisjärjestelyjä ääntenlaskennan osalta, koska molempien vaalien ääntenlaskenta ja tarkastuslaskenta tapahtuu kaupungin toimesta.
- Hyvinvointialue korvaa Kotkan kaupungin ylimääräisiä kustannuksia aluevaalien järjestämiseen liittyen. Korvaus maksetaan ennalta sovitun laskentamallin mukaisesti. Muuta korvausta näistä vaaleista ei kaupungille tule.

Liite: Oikeusministeriön kirje 16.9.2024

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee oikeusministeriön kirjeen tiedoksi ja saattaa kirjeen keskusvaalilautakunnan tietoon.

Asian käsittelyä: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Olli Kekkonen sekä kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: Keskusvaalilautakunta

Ei oikaisuvaatimusohjetta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

16.9.2024

VN/17690/2024

Kunnanhallitus (pl. Ahvenanmaan maakunnan kunnat)

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus ym.

Vuonna 2025 toimitetaan samanaikaisesti kahdet yleiset vaalit: aluevaalit ja kuntavaalit. Koska vaalit toimitetaan samanaikaisesti, kutsutaan niitä nimellä **alue- ja kuntavaalit**.

Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2. – 8.4.2025 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 2. – 5.4.2025 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 26.3.2025.

Aluevaaleissa valitaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot ja kuntavaaleissa kuntien valtuustot. Sekä aluevaltuustojen että kuntien valtuustojen toimikausi alkaa 1.6.2025 ja kestää vuoden 2029 toukokuun loppuun.

Helsingin kaupunki ei ole hyvinvointialue eikä kuulu mihinkään hyvinvointialueeseen, joten siellä toimitetaan vain kuntavaalit. Helsingin alueella olevissa yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa ja laitoksissa voivat kuitenkin muiden kuntien äänioikeutetut äänestää myös aluevaaleissa.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa [oikeusministeriön vaalisivuilla](#).

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

1 Sovellettava lainsäädäntö

Aluevaalien toimittamisessa noudatetaan hyvinvointialueesta annettua lakia (611/2021) ja vaalilakia (714/1998). Kuntavaalien toimittamisessa noudatetaan kuntalakia (410/2015) ja vaalilakia.

Vuonna 2024 toimitettujen presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien jälkeen vaalilakiin ei ole tehty muutoksia.

Ajantasainen vaalilaki löytyy [Finlex-palvelusta](#).

2 Hyvinvointialuejako ja kuntajako

Aluevaaleissa vaalipiirinä on hyvinvointialue. Hyvinvointialuejaosta ja sen muuttamisesta säädetään hyvinvointialue- ja maakuntajakolaissa (614/2021). Hyvinvointialueita on tällä hetkellä 21. Jos hyvinvointialueen muutoksen voimaantuloa edeltävänä vuonna toimitetaan aluevaalit, valtioneuvoston päätös hyvinvointialueen muuttamisesta on tehtävä vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ja vaalit on toimitettava muutoksen kohteena olevilla hyvinvointialueilla uusien hyvinvointialueiden mukaisesti. Toistaiseksi tällaisia hyvinvointialuejakomuutoksia, jotka siis tulisivat voimaan 1.1.2026, ei ole tiedossa.

Kuntavaaleissa vaalipiirinä on kunta. Kuntajaosta ja sen muuttamisesta säädetään kuntarakennelaissa (1698/2009). Kuntia on 1.1.2025 lukien Manner-Suomessa 292. Jos kuntajaon muutoksen voimaantuloa edeltävänä vuonna toimitetaan kuntavaalit, valtioneuvoston päätös kuntajaon muuttamisesta on tehtävä vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ja vaalit on toimitettava uutta kuntajakoa noudattaen. Toistaiseksi tällaisia kuntajaon muutoksia, jotka siis tulisivat voimaan 1.1.2026, ei ole tiedossa.

3 Kunnan valtuuston koko

Kuntavaaleissa valittavien valtuustojen koot määräytyvät kuntalain 16 §:n mukaisesti. Pykälän 1 momentissa säädetään valtuuston vähimmäiskoosta, joka perustuu väestötietojärjestelmässä 30.11.2024 päivän päättyessä olevaan kunnan asukaslukuun. Pykälän 2 momentin mukaan valtuusto voi kuitenkin päättää vähimmäiskokoaan suuremmasta valittavien valtuutettujen määrästä.

Kunnan on ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä eli siis viimeistään 31.12.2024

- päätös valittavien valtuutettujen 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua lukumäärää suuremmasta lukumäärästä tai
- aiemman päätöksen muuttamisesta.

Kunnan on huolehdittava, että ilmoitus tehdään sanotussa määräajassa. Vapaamuotoiset ilmoitukset tulee tehdä sähköpostitse osoitteeseen vaalit@gov.fi. Mikäli kunta on jo ennen tämän kirjeen laatimista ehtinyt tehdä ilmoituksen kirjeellä tai sähköpostilla oikeusministeriön virastosähköpostiin, ilmoitukset otetaan luonnollisesti sellaisenaan huomioon.

Ilmoitusta oikeusministeriölle ei tehdä, jos kunta teki vuoden 2017 tai vuoden 2021 kuntavaaleja varten päätöksen vähimmäismäärää suuremmasta valtuutettujen määrästä, ilmoitti sen oikeusministeriölle kuntalain aikataulun mukaisesti ja aikoo nyt jatkaa samalla valtuutettujen lukumäärällä vuoden 2025 kuntavaaleissa.

4 Vaaliviranomaisten työnjako

Työnjako eri vaaliviranomaisten välillä alue- ja kuntavaaleissa on pääpiirteittäin seuraava:

Aluevaalilautakunta:

- Aluevaalien ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja sen jakelu alueen kuntien keskusvaalilautakunnille,
- Aluevaalien tuloksen vahvistaminen.

Kunnan vaaliviranomaiset:

Kunnan keskusvaalilautakunta:

- Kuntavaalien ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen,
- Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt,
- Molemmista vaaleista tiedottaminen kunnassa,

- Molempien vaalien ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus vaalilain 63 ja 66 g §:n mukaisesti,
- Molempien vaalien ennakkoäänten laskenta ja molempien vaalien vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta,
- Aluevaaleissa annettujen äänestyslippujen mukaan laskettujen äänimäärien ilmoittaminen aluevaalilautakunnalle,
- Kuntavaalien tuloksen vahvistaminen.

Ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat, kotiaänestyksen vaalitoimitsijat sekä vaalitoimikunnat:

- Molempien vaalien ennakkoäänestyksen toimittaminen.

Vaalilautakunnat:

- Molempien vaalien vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Vaalipiirilautakunnilla ei ole alue- ja kuntavaaleissa mitään tehtäviä.

5 Vaalien samanaikainen toimittaminen

Tämän kirjeen liitteessä 1 esitetään pääasiallisia linjauksia siitä, mitä kuntien tulee ottaa huomioon, kun toimitetaan kahdet vaalit samanaikaisesti. Tarkempia ohjeita annetaan myöhemmin oikeusministeriön vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa.

6 Äänestyspaikat alue- ja kuntavaaleissa

6.1 Yleistä

Perustuslain 14 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla **kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.**

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan myös vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Äänestyspaikkojen valinnassa tulee ottaa huomioon myös varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin¹.

6.2 Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ennakkoäänestyspaikat ovat samat aluevaaleissa ja kuntavaaleissa.

Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 2 (kohta 1) mainitut näkökohdat.

¹ Ks. Suomen Kuntaliiton suositus 21.12.2023 varautumisesta ja turvallisuudesta äänestyspaikoilla, joka sisältää ohjeita toiminnasta ylivormaisen esteen tapahtuessa.

6.3 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolle sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2025 ja joka perustuu kuntien elokuun 2024 loppuun mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Vaalipäivän äänestyspaikat ovat samat aluevaaleissa ja kuntavaaleissa.

Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäessään kuntien on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 2 (kohta 2) mainitut näkökohdat.

Viime vuosina kunnat ovat vähentäneet merkittävästi äänestysalueidensa määrää. Tämä on siten merkinnyt tuntuvaa heikennystä äänioikeutettujen mahdollisuuksiin äänestää vaalipäivänä. Oikeusministeriö suosittelee, että jatkossa nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää seuraaviin vaaleihin. Todettakoon myös tässä yhteydessä, että mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö vaalipäivän äänestyksessä (ks. tämän kirjeen s.13) ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

6.4 Äänestyspaikkoja koskevien päätösten aikataulu

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikkoja koskevat tiedot voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 24.1.2025 klo 12 mennessä.

7 Äänestyspaikkatietojen ja muiden tietojen merkitseminen vaalitietojärjestelmään

7.1 Äänestyspaikkatietojen merkitseminen

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmä, merkitään Digi- ja väestötietoviraston määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan

- yleisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat; ja
- vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite sekä
- muut Digi- ja väestötietoviraston määräämät tiedot.

Digi- ja väestötietovirasto antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään myöhemmin syksyllä lähetettävässä kirjeessään. Samoin VAT-ohjeessa nro 2b tulee olemaan tarkemmat ohjeet tietojen ilmoittamisesta. Näihin ohjeisiin on huolellisesti tutustuttava ja niitä on tarkoin noudatettava.

7.2 Muiden tietojen merkitseminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että pohjatietojärjestelmään merkitään myös seuraavat tiedot ja että ne tarkistetaan ja kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi:

1) keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot alue- ja kuntavaaleissa. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota seuraaviin yhteystietoihin:

- äänioikeusilmoitukselle (ilmoituskortille) tulostuva kunnan keskusvaalilautakunnan puhelinnumero (ns. yleisöpuhelin) ja
- vaaliluettelon toimitusosoite, jonka tulee olla käyntiosoite (ei PL-osoite);

2) kunnassa valittavien valtuutettujen lukumäärä, joka on joko

- kuntalain 16 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvä valtuutettujen vähimmäislukumäärä tai
- vähimmäislukumäärää suurempi lukumäärä, jonka kunta ilmoitti oikeusministeriölle vuoden 2017 tai vuoden 2021 kuntavaaleihin ja jota kunta ei ole myöhemmin muuttanut tai
- kunnan oikeusministeriölle 31.12.2024 mennessä ilmoittama lukumäärä.

7.3 Tietojen merkitsemisen aikataulu

Kunnan on huolehdittava siitä, että kaikki edellä mainitut tiedot, siis yleisten ennakoäänestyspaikkojen tiedot, vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot ja keskusvaalilautakunnan yhteystiedot (ml. vaaliluettelon toimitusosoite) sekä kunnassa valittavien valtuutettujen lukumäärä merkitään vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään **perjantaihin 24.1.2025 klo 12 mennessä**².

Tietojen tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne (vaaliluettelon toimitusosoitetta lukuun ottamatta) tulostetaan äänioikeutetuille lähetettävälle äänioikeusilmoituksille (ilmoituskorteille) ja niiden liitteelle. **Vastuu tietojen oikeellisuudesta on kunnalla.**

8 Kunnan vaaliviranomaisten kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyyssäännöt alue- ja kuntavaaleissa ovat tiivistetysti seuraavat:

8.1 Kunnan keskusvaalilautakunta

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen, joka on ehdokkaana kuntavaaleissa, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn siitä lukien, kun häntä koskeva ehdokashakemus on annettu lautakunnalle. Sen sijaan jäsentä, joka on ehdokkaana aluevaaleissa, ei ole kielletty osallistumasta keskusvaalilautakunnan työskentelyyn. Puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies aluevaaleissa ja vaaliasiamies kuntavaaleissa eivät saa olla keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä.

Esteellisyys: Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että keskusvaalilautakunnan jäsenenä oleva

² Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivityspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, esimerkiksi nyt alue- ja kuntavaaleissa 24.1.2025, koska jokaiselle äänioikeutetulle lähetettävään äänioikeusilmoitukseen (ilmoituskorttiin) liitetään luettelo äänioikeutetun oman lähialueen yleisistä ennakoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

- aluevaalien ehdokas tai hänen läheisensä, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan aluevaalien ennakkoäänien laskentaan ja tarkastuslaskentaan ja
- kuntavaalien ehdokkaan läheinen, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen puolisoaan koskevan listan osalta, kuntavaalien ennakkoäänien laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

8.2 Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä, esimerkiksi niitä henkilöitä, jotka toimivat ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyys sääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien tai kuntavaalin ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

8.3 Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas eikä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

8.4 Yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsija

Kelpoisuus: Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään aluevaalien tai kuntavaalien ehdokas eikä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

8.5 Vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla

Kelpoisuus: Vaaliavustajana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään aluevaalien tai kuntavaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Kelpoisuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässään voi avustaa joista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

8.6 Aluevaalilautakunnan jäsenen toimimisesta kunnan vaaliviranomaisena

Aluevaalilautakunnan jäsentä tai varajäsentä ei ole kielletty toimimasta jossain kunnan vaaliviranomaisen tehtävässä. Samanaikainen toimiminen aluevaalilautakunnassa ja keskusvaalilautakunnassa lienee kuitenkin käytännössä hankalaa ainakin ehdokasasettelutehtävien osalta, koska niiden aikataulut ovat kummankin viranomaisen osalta samat. Toisaalta aluevaalilautakunnan jäsenet voivat toimia ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina sekä vaalitoimikuntien ja vaalilautakuntien jäseninä, koska aluevaalilautakunnilla ei ole lakisääteisiä kokouksia ehdokasasettelun ja vaalien jälkeisen keskiviikon välillä.

8.7 Muuta vaaliviranomaisten valinnassa huomioitavaa

Kunnan asettamat vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat ja vaalitoimitsijat toimivat vaaliviranomaisina sekä aluevaaleissa että kuntavaaleissa.

Kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen sekä vaalitoimitsijan tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta.

Kaikilla vaalivirkailijoiksi määrätyillä ja erityisesti vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

9 Vaalitietojärjestelmän käyttö

9.1 Yleistä

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa kaikki kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä seuraavasti:

- 1) pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 2) ehdokastietojärjestelmä (kuntavaalit; keskusvaalilautakunta),
- 3) äänioikeustietojärjestelmä (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija, keskusvaalilautakunta ns. ”jälkikirjauksissa”),
- 4) tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta ennakkoäänten laskennassa, alustavassa ääntenlaskennassa ja tarkastuslaskennassa).

Kunnilla on myös mahdollisuus käyttää vaalitietojärjestelmän seuraavia osajärjestelmiä:

- 5) äänioikeustietojärjestelmä vaalipäivän äänestyksessä (”sähköinen vaaliluettelo”; vaalilautakunta),
- 6) tuloslaskentajärjestelmä (”suora tallennus”; vaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa),
- 7) äänioikeustietojärjestelmän mobiiliäänioikeuskysely (vaalitoimikunta, vaalilautakunta),
- 8) sähköinen vaalipöytäkirja (vaalilautakunta).

Vaalitietojärjestelmän käyttöä hallinnoi Oikeusrekisterikeskus (ORK), jossa on järjestelmän vaalituki (vaalituki@om.fi), joka antaa järjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet.

Vaalitietojärjestelmän käyttöpalvelutoimittajana jatkaa Tietoevry Oyj.

Vaalitietojärjestelmän käyttäjähallinta perustuu ns. vahvaan tunnistautumiseen eli jokaisella vaalitietojärjestelmän osajärjestelmää käyttävällä henkilöllä tulee olla käytössään joko sirullinen henkilökortti, verkkopankkitunnukset³ tai matkapuhelimeen liitetty henkilövarmenne (mobiilivarmenne).

Kaikkien osajärjestelmien käyttäminen on pääosin samanlaista kuin aikaisemmissakin vaaleissa.

Vaalitietojärjestelmän tuotantokäyttö aloitetaan maanantaina 13.1.2025, jolloin pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön.

Vaalituki antaa vaalitietojärjestelmän käytöstä tarkempia ohjeita, aikatauluja ja muistutuksia erikseen vaalien valmisteluperiodien aikana.

Kenraaliharjoitukset pidetään seuraavasti:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 18.3.2025 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 20.3.2025.

Seuraavassa kiinnitetään kuntien huomiota vielä niihin osajärjestelmiin, joita kunnat käyttävät vapaaehtoisesti.

9.2 Kuntien vapaaehtoisesti käyttämistä osajärjestelmistä

Äänioikeustietojärjestelmän käyttö vaalipäivänä

Äänioikeustietojärjestelmää ("sähköinen vaaliluettelo") on käytetty vaalipäivän äänestyksessä vuoden 2011 eduskuntavaaleista lukien. Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa sitä käytettiin 213 kunnassa 890 äänestysalueella.

Sähköistä vaaliluetteloä voidaan käyttää paperisen vaaliluettelon sijasta tai sen rinnalla. Jokaisella äänestysalueella on kuitenkin oltava myös paperinen vaaliluettelo.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa sähköisen vaaliluettelon käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan seuraavasti:

- Vuosien 2011–2024 vaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämillä äänestysalueilla. Kunnan on

³ Pankit eivät enää myönnä tiliin sitomattomia verkkopankkitunnuksia (ns. prepaid-tunnuksia).

kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä;

- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki tarvittaessa arvioi käytön edellytyksiä.

Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat itselleen tarvittaessa mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien uusien äänestysalueiden lukumäärää. Kunta voi myös perua tekemänsä ilmoittautumisen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

Korostettakoon vielä, että äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestyksessä on vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa ja myös jatkossa kunnalle täysin vapaaehtoista eli mahdollisuus käyttää paperista vaaliluetteloa tulee jatkossakin säilymään. Näin ollen mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

Laskentajärjestelmän käyttö alustavassa laskennassa suoraan äänestysalueelta

Alustavan laskennan tuloksia on useissa kunnissa tallennettu tuloslaskentajärjestelmään suoraan äänestysalueilta vuodesta 2014 lukien. Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa suora tallennus oli käytössä 179 kunnassa 847 äänestysalueella.

Suoraa tallennusta aiemmin käyttäneet kunnat voivat halutessaan jatkaa samaa menettelyä vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa ilmoittamalla aikeistaan vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä. Myös muut kunnat voivat ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa sanottuun menettelyyn. Tarkoitus on kuitenkin edetä tässä asiassa maltillisesti, joten muut kunnat voivat tulla mukaan näissä vaaleissa enintään yhdellä äänestysalueella. Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat tältäkin osin itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien kuntien ja äänestysalueiden lukumäärää ja kunnalla on myös ilmoittautumisensa perumismahdollisuus.

Menettelyä käytävillä äänestysalueilla tulee kuitenkin olla varajärjestelmänä perinteinen menettely laskentatietojen ilmoittamisesta kunnan ilmoituskeskukselle.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa jatketaan vuonna 2021 käyttöön otettua äänioikeusrekisterin toimintoa, jossa vaalitoimikunnat ja vaalilautakunnat voivat mobiililaitteilla tehdä äänioikeuskyselyitä eli selvittää, mihin kuntaan esimerkiksi laitoksessa äänestävä henkilö on merkitty äänioikeutetuksi. Tällöin ennakkoäänestyksen lähetekirje pystytään osoittamaan aina oikeaan kuntaan.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö on mahdollista kaikille kunnille.

Sähköinen vaalipöytäkirja

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa jatketaan sähköisen vaalipöytäkirjan käyttöä. Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa sitä käytti 464 vaalilautakuntaa 126 kunnassa.

Sähköisen vaalipöytäkirjan käyttö on mahdollista kaikille kunnille. Jos kunta haluaa toiminnon käyttöön, siitä tulee ilmoittaa vaalituella pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä.

10 Vaalimateriaali ja vaaliohjeet

Oikeusministeriö laatii ja painattaa alue- ja kuntavaalien äänestysliput, vaali- ja lähetekuoret, lomakkeet, vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) eri vaaliviranomaisille sekä aluevaalien ehdokaskirjan ja kuntavaalien ehdokaskirjan.

Keskusvaalilautakunnan on tilattava tarvitsemansa vaalimateriaali oikeusministeriön vaalimateriaalin tilausjärjestelmästä, joka avataan keskusvaalilautakuntien käyttöön maanantaina 9.12.2024. Oikeusministeriö lähettää tilausjärjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet erikseen. Tilausjärjestelmän ylläpitäjä ja vaalimateriaalin toimittaja on Grano Oy.

Keskusvaalilautakunnan tulee merkitä tilausjärjestelmään tarvitsemansa vaalimateriaali maanantaihin 13.1.2025 klo 12 mennessä. Materiaalitarpeen mitoituksessa tulee ottaa huomioon se, että nyt toimitetaan samanaikaisesti kahdet vaalit.

Tilausten mukainen vaalimateriaalin perusjakelu keskusvaalilautakunnille suoritetaan 10.2.2025 lukien.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille 14.1.2025 lukien, kuitenkin niin, että VAT-ohjeet nro 1 ja 2b jaetaan kunnille jo 2.12.2024 lukien.

Ehdokaskirjat jaetaan keskusvaalilautakunnille ehdokasasettelun päättymisen 13.3.2025 jälkeen.

Aluevaalilautakunta jakaa laatimansa hyvinvointialueen ehdokaslistojen yhdistelmän oman alueensa keskusvaalilautakunnille erikseen 13.3.2025 jälkeen. Jakelua varten vaalituki lähettää tammikuussa 2025 kuntien keskusvaalilautakunnille erillisen webropolkyselyn, johon kunnat merkitsevät tarvitsemiensa yhdistelmien lukumäärän ja vaalituki välittää näin kerätyt tiedot kootusti aluevaalilautakunnille hyvissä ajoin ennen ehdokasasettelutehtävien alkua.

Uusien vaneristen vaaliurnien tarpeesta ja vanhojen vaaliurnien kierrättämisestä oikeusministeriö lähettää erillisen sähköpostikyselyn marraskuussa 2024. Liitteenä 1 olevasta muistiosta käy ilmi, että kunta voi halutessaan käyttää äänestyspaikoissa kahta urnaa, joista toiseen pudotetaan aluevaalien äänestysliput ja toiseen kuntavaalien äänestysliput. Toisena urnana käytetään pahvista vaaliurnaa, joka tilataan muun vaalimateriaalin yhteydessä tilausjärjestelmän kautta. Vanerisia urnia ei tilata lisää sitä varten, että voitaisiin käyttää kahta vanerista urnaa.

Keskusvaalilautakunnan on myös hyvissä ajoin ennen vaaleja tarkistettava, että äänestyskopit ja vaalileimasimet ovat toimintakuntoisia ja että niitä on riittävästi.

11 Vaalikoulutus

11.1 Oikeusministeriön koulutus

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten tapahtuu verkkokoulutuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien katsottavaksi verkkoon helmikuussa 2025. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suorittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana.

Vaalikoulutuskokonaisuudessa käydään läpi vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa selostettuja asioita:

- kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät,
- ennakkoäänestyksen järjestäminen,

- vaalipäivän äänestyksen järjestäminen,
- vaalitietojärjestelmän käyttö, mm.:
 - ehdokastietojärjestelmä,
 - äänioikeustietojärjestelmä yleisessä ennakkoäänestyspaikassa,
 - äänioikeustietojärjestelmä keskusvaalilautakunnassa ("jälkikirjaukset"),
 - äänioikeustietojärjestelmä ("sähköinen vaaliluettelo"), paikallinen tallennus ja sähköinen vaalipöytäkirja vaalilautakunnassa,
 - tuloslaskentajärjestelmä keskusvaalilautakunnassa (ennakkoäänien laskenta, alustava laskenta ja tarkastuslaskenta).

Tämän lisäksi ministeriö järjestää verkossa kaksikielisiä vaalikoulutusklinikoita, joissa kunnat voivat esittää vaalikoulutuskokonaisuutta sekä vaali- ja VAT-ohjeita koskevia kysymyksiä.

Vaalituki ilmoittaa kunnille vaalikoulutuskokonaisuuden ja koulutuslinikoiden verkkolin-
kit, klinikoiden tarkemmat ajankohdat sekä muut tarvittavat ohjeet erikseen.

11.2 Kunnan oma koulutus

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaaliviranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikkojen ja kotiaänestyksen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävistä. Keskusvaalilautakunta voi käyttää koulutusmateriaalina esimerkiksi oikeusministeriön verkkokoulutusta, vaaliohjeita ja VAT-ohjeita.

Vaalitietojärjestelmän koulutuskanta, jossa voi harjoitella eri osajärjestelmien käyttöä, on kuntien käytettävissä vaalituen myöhemmin ilmoittamina ajankohtina.

12 Alue- ja kuntavaalien kustannuksista

Alue- ja kuntavaalien kustannusten jaosta säädetään vaalilain 188 §:ssä, jonka 3 momentin mukaan kunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisten kustannuksista. Oikeusministeriö ei alue- ja kuntavaaleissa suorita kunnalle valtiollisista vaaleista tuttua kuntakorvausta. Sen sijaan aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle pelkästään aluevaaleista.

Pelkästään aluevaaleista johtuvia lisäkustannuksia voi kunnalle aiheutua esimerkiksi seuraavista tehtävistä:

- Ennakkoäännten laskenta, alustava ääntenlaskenta ja tarkastuslaskenta, jos esimerkiksi laskentahenkilöstöä palkataan erikseen aluevaalien ja erikseen kuntavaalien äänestyslippujen laskentaan;
- Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus, jos esimerkiksi muodostetaan omat valmistavan tarkastustyön ryhmät erikseen aluevaalien lähetekuorten ja erikseen kuntavaalien lähetekuorten tarkastukseen.

Kustannusten syntymistä ”pelkästään aluevaaleista” tulisi lähestyä lähtökohtaisesti siten, että kyseessä on kustannus, jota ei syntyisi, jos kunnassa toimitettaisiin pelkästään kuntavaalit.

Korvaaminen toteutetaan käytännössä siten, että alue- ja kuntavaalien jälkeen kunta toimittaa hyvinvointialueelle vapaamuotoisen laskun pelkästään aluevaaleista aiheutuneista kustannuksista. Valtiovarainministeriö, oikeusministeriö ja Suomen Kuntaliitto ovat 16.8.2024 sopineet suosituksesta, jonka mukaan hyvinvointialueen maksama korvaus olisi 1,4 euroa kutakin kunnan lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin merkittyä äänioikeutettua kohden. Lisäksi Helsingin kaupungilla olisi mahdollisuus laskuttaa kutakin hyvinvointialuetta summalla, joka on 0,10 euroa kutakin Helsingissä ennakoon äänestänyttä hyvinvointialueen äänioikeutettua kohden.

13 Oikeusministeriön ja vaalituen viestintä keskusvaalilautakunnille

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien valmistelun ja toimittamisen aikana oikeusministeriö ja vaalituki tulevat viestimään keskusvaalilautakunnille pääasiassa sähköpostitse. Keskusvaalilautakunnan onkin jo tässä vaiheessa syytä tarkistaa, että sillä on toimiva sähköpostiosoite. Sähköpostiosoitteiden mahdolliset muutokset tulee merkitä pohjatietojärjestelmään. Vuoden 2024 vaalien aikaiset keskusvaalilautakuntien yhteystiedot on koottu vaalit.fi -sivuille.

14 Lisätietoja

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä:

- www.vaalit.fi, vaalit@gov.fi,
- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. 0295 150 128, etunimi.j.sukunimi@gov.fi,

- erityisasiantuntija Laura Nurminen, puh. 0295 150 008,
- erityisasiantuntija Elina Rissanen, puh. 0295 150 248,
- erityisasiantuntija Oula-Antti Labba, puh. 0295 150 056,
- asiantuntija Tuomas Rekola, puh. 0295 150 195,
- suunnittelija Evgenia Klubnitskina, puh. 0295 150 141,
- VAT-asioissa Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) **vaalituki**, puh. 02956 65609, vaalituki@om.fi.

Oikeusministeriön sähköpostit: etunimi.sukunimi@gov.fi.

Lisätietoja äänestysaluejakoon ja äänestyspaikkatietoihin liittyvistä kysymyksistä antaa Digi- ja väestötietovirasto, puh. 02955 535530, sähköposti: vaalit@dvv.fi.

Vaalijohtaja

Arto Jääskeläinen

Erityisasiantuntija

Laura Nurminen

- LIITTEET
- 1) Eräitä näkökohtia vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleista
 - 2) Äänestyspaikkojen määräämisestä ja äänestyksen järjestämisestä
 - 3) Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien aikataulua kootusti

TIEDOKSI: Ulkoministeriö
Digi- ja väestötietovirasto
Suomen Kuntaliitto

LIITE 1: ERÄITÄ NÄKÖKOHTIA VUODEN 2025 ALUE- JA KUNTA- VAALEISTA

Vaalilain (714/1998) 143 a §:n ja 144 §:n mukaisesti toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025 samanaikaisesti aluevaalit ja kuntavaalit eli alue- ja kuntavaalit. Tässä liitteessä esitetään eräitä alustavia näkökohtia siitä, mitä kaksien vaalien samanaikainen toimittaminen käytännössä tarkoittaa lähinnä vaaliviranomaisten näkökulmasta. Tässä esitetään lähinnä vain päälinjoja – oikeusministeriö tulee antamaan yksityiskohtaiset ohjeet myöhemmin vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa.

1. Vaalien aikataulut

Molemmilla vaaleilla on samat aikataulut: Vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025 ja ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa ajanjaksolla 2.– 8.4. ja ulkomailla ajanjaksolla 2.–5.4. Ehdokashakemukset tulee toimittaa vaaliviranomaiselle (aluevaalien hakemukset aluevaalilautakunnalle ja kuntavaalien hakemukset kunnan keskusvaalilautakunnalle) viimeistään tiistaina 4.3. ja ehdokasasettelu vahvistetaan torstaina 13.3. Äänioikeusrekisterin poimintapäivä on perjantai 21.2.

2. Äänestysalueet ja äänestyspaikat

Molemmissa vaaleissa noudatetaan samaa äänestysaluejakoa, josta päättää kunnan valtuusto (8 §).

Molemmilla vaaleilla on samat yleiset ennakkoäänestyspaikat ja laitosaänestyspaikat sekä vaalipäivän äänestyspaikat (9 §). Äänestyspaikkoja ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten. Kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat asettaa kunnanhallitus. Ulkomaan yleiset ennakkoäänestyspaikat asetetaan valtioneuvoston asetuksella.

3. Vaaliviranomaiset

Aluevaalilautakunta, jonka aluevaltuusto asetti vuoden 2022 aluevaalien jälkeen, huolehtii aluevaalien ehdokasasettelutehtävistä (30 - 45 § ja 143 b – 143 k §), mukaan

lukien aluevaalien ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja sen toimittaminen hyvinvointialueen kunnille, sekä aluevaalien tuloksen vahvistamisesta (143 l §).

Kunnan keskusvaalilautakunta, jonka kunnan valtuusto asetti vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen, huolehtii muun muassa

- kuntavaalien ehdokasasettelutehtävistä (30 – 45 § ja 145 – 156 §),
- molempia vaaleja koskien kaikista äänestysjärjestelyistä kunnassa (tiedottaminen, vaalitoimitsijoiden rekrytointi ja kouluttaminen, vaalimateriaalin käsittely, vaalitietojärjestelmän käyttöönotto sekä vaalipäivän äänestyksen, ennakkoäänestyksen ja laitosäänestyksen muu valmistelu),
- vaaliluetteloihin liittyvistä tehtävistä,
- molempien vaalien ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisesta,
- molempien vaalien ennakkoäännten laskennasta ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskennasta sekä
- kuntavaalien tuloksen vahvistamisesta.

Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat asettaa kunnanhallitus, erityisesti huomioiden vaalilain 15 §:n 2 momentin, jonka mukaan kuntavaaleissa vaalilautakunnan/vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Kuntavaaleihin asetetut vaalilautakunnat/vaalitoimikunnat toimivat samalla myös aluevaalien vaalilautakuntina/vaalitoimikuntina. Vaalilautakuntia/vaalitoimikuntia ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

Vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan ja kotiäänestykseen määrää kunnan keskusvaalilautakunta ja ulkomaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan asianomaisen edustuston päällikkö tai hänen nimeämänsä. Kaikki vaalitoimitsijat toimivat vaalitoimitsijoina molemmissa vaaleissa. Vaalitoimitsijoita ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

4. Äänioikeus, äänioikeusrekisteri ja äänioikeusilmoitus

Äänioikeudesta aluevaaleissa säädetään hyvinvointialuelain 28 §:ssä ja äänioikeudesta kuntavaaleissa kuntalain 20 §:ssä. Molemmissa vaaleissa äänioikeutetut ovat samat:

aluevaaleissa äänioikeutetulla on aina äänioikeus myös kuntavaaleissa ja päinvastoin. Helsingin kaupunki muodostaa tästä poikkeuksen: Helsingin kuntavaaleissa äänioikeutetulla ei ole äänioikeutta aluevaaleissa, koska aluevaaleja ei toimiteta Helsingissä.

Alue- ja kuntavaaleihin perustetaan teknisessä mielessä kaksi äänioikeusrekisteriä, mutta käytännössä, esimerkiksi ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoille äänioikeustietojärjestelmä näyttäytyy yhtenä rekisterinä, jossa kullakin äänioikeutetulla on kaksi äänioikeutta, yksi aluevaaleissa ja toinen kuntavaaleissa (pl. helsinkiläiset, joilla on vain kuntavaalien äänioikeus).

Kullekin äänioikeusrekisteriin otetulle lähetetään äänioikeusilmoitus (ilmoituskortti) yhtenä kirjeenä tai, jos ilmoitus toimitetaan Suomi.fi –viesteihin, yhtenä viestinä, jossa mainitaan äänioikeus sekä alue- että kuntavaaleissa. Helsingiläisille äänioikeutetuille lähetettävän äänioikeusilmoituksen kirjekuoressa lukee ”Äänioikeusilmoitus vuoden 2025 kuntavaaleissa”, muille lähetettävässä kirjekuoressa ”Äänioikeusilmoitus vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa”.

5. Vaaliasiakirjat

Aluevaalien äänestyslippu on värillinen (violetti) ja kuntavaalien äänestyslippu (perinteinen) valkoinen.

Vaalikuoret, lähetekuoret ja lähetekirjeet ovat samat molemmissa vaaleissa. Tilanteessa, jossa äänestäjä äänestää ennakkoon molemmissa vaaleissa samalla kertaa, syntyy kaksi eri lähetekuorta (tarkemmin jäljempänä). Vaalikuoresta olevasta ikkunasta todetaan se, kumman vaalin äänestyslippu kuoressa on.

Vaalipöytäkirja (tai sähköinen vaalipöytäkirja) on erikseen aluevaaleille ja erikseen kuntavaaleille. Vaali- ja VAT-ohjeissa on kuitenkin tarkoitus antaa tarkempia ohjeita niiden täyttämisestä esimerkiksi siten, että pöytäkirjan sivut 1, 2 ja 4 täytettäisiin vain yhteen kertaan. Pöytäkirjan liitteenä oleva laskentalomake on kuitenkin joka tapauksessa erillinen aluevaaleille ja erillinen kuntavaaleille.

Kunnan keskusvaalilautakunnan ja ulkoministeriön tulee, tehdessään vaalimateriaalitulauksia oikeusministeriön myöhemmin antamien ohjeiden mukaan, huomioida vaaliasiakirjojen kaksinkertainen tarve verrattuna aikaisempiin vaaleihin.

Aluevaalien ehdokaslistojen yhdistelmä on väriltään violetti ja kuntavaalien ehdokaslistojen yhdistelmä (perinteinen) valkoinen. Myös ennakkoäänestyspaikoille

jaettavia ns. ehdokaskirjoja, joihin on otettu kaikkien hyvinvointialueiden ja kaikkien kuntien ehdokkaat, on kaksi: aluevaalien ehdokaskirja (violetti kansi) ja kuntavaalien ehdokaskirja (valkoinen kansi).

Tuloslaskentalomakkeet laaditaan erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

Vaaliluettelot ovat yhteiset molemmille vaaleille ja kunkin äänioikeutetun kohdalle on merkitty molemmat äänioikeudet, yksi sarake aluevaalien äänioikeuden käytön merkintää varten ja toinen sarake kuntavaalien äänioikeuden käytön merkintää varten.

Oikeusministeriön vaaliohjeet ja VAT-ohjeet ovat lähtökohtaisesti yhteiset molemmille vaaleille, kuitenkin niin, että aluevaalilautakunnan kaikki VAT-tehtävät kootaan yhteen VAT-ohjeeseen.

6. Vaalitietojärjestelmä

Äänioikeustietojärjestelmä on molemmille vaaleille yhteinen ja kunkin äänioikeutetun kohdalle on merkitty kaksi äänioikeutta, yksi aluevaaleja varten ja toinen kuntavaaleja varten.

Ehdokastietojärjestelmä on erikseen aluevaaleja varten ja erikseen kuntavaaleja varten. Aluevaalilautakunta voi käyttää vain aluevaalien ehdokastietojärjestelmää ja kunnan keskusvaalilautakunta vain kuntavaalien ehdokastietojärjestelmää. Yksi henkilö voi olla ehdolla molemmissa vaaleissa ja tietojärjestelmät mahdollistavat tämän.

Tuloslaskentajärjestelmä on erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten. Aluevaalien tuloslaskentajärjestelmää käyttävät sekä kunnan vaaliviranomaiset (äänien laskenta) että aluevaalilautakunta (tuloksen vahvistaminen kuntien laskemien äänimäärien perusteella). Kuntavaalien tuloslaskentajärjestelmää käyttävät vain kunnan vaaliviranomaiset.

7. Ehdokastiedot

Ennakkoäänestyspaikan ja vaalipäivän äänestyspaikan jokaiseen äänestyskoppiin sijoitetaan lähtökohtaisesti molempien vaalien ehdokaslistojen yhdistelmät. Aluevaalien violetti yhdistelmä sijoitetaan lähtökohtaisesti äänestyskopin keskeltä vasemmalle sivustalle ja kuntavaalien valkoinen yhdistelmä keskeltä oikealle sivustalle. Aluevaalien yhdistelmän vasen reuna ja kuntavaalien yhdistelmän oikea reuna sijoittunevat monissa tapauksissa äänestyskopin sivuseinän yli. Jos kuntavaalien yhdistelmä on

huomattavasti pienempi kuin aluevaalien yhdistelmä, yhdistelmät voidaan asettaa koppiin luon-nollisesti myös muutoin kuin keskeltä alkaen, mutta kuitenkin siten, että aluevaalien yh-distelmä on aina vasemmalla ja kuntavaalien oikealla. Helsingin äänestyskoppeihin sijoitetaan vain kuntavaalien yhdistelmä

Äänestyskopit valmistuttaa kunta, eikä niiden mallista ole muuta sääntelyä tai ohjeistusta kuin että niiden tulee turvata vaalisalaisuuden säilyminen. Kunnalla on näin ollen harkintansa mukaan mahdollisuus valmistuttaa nykyistä tilavampia äänestyskoppeja, jos näyttää siltä, että nykyisten koppien tila kahdelle yhdistelmälle ei ole riittävä. Lisäksi on huomattava, että vaalilaissa ei ole sääntelyä siitä, että ehdokaslistojen yhdistelmän tulisi olla ennakkoäänestyspaikassa nimenomaan äänestyskopissa. Vaalilain 57 §:n 3 momentissa todetaan vain, että äänestäjälle on varattava tilaisuus tutustua yhdistelmään tai ehdokasrekisteriin tai sen tulosteeseen (ehdokaskirjaan). Perinne on kuitenkin ollut, että ennakkoäänestyspaikan äänestyskoppiin sijoitetaan yhdistelmä, joka esimerkiksi aluevaaleissa on sen hyvinvointialueen yhdistelmä, jonka alueella ennakkoäänestyspaikka on. Sen sijaan vaalilain 70 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ehdokaslistojen yhdistelmä on sijoitettava vaalipäivän äänestyksessä äänestyskoppiin.

Toisaalta, mikäli kunta niin hyväksi katsoo, ei liene estettä sellaisellekaan menettelylle, jossa äänestyspaikassa käytetään kahta (vierekkäin olevaa) äänestyskoppia siten, että yhdessä on pelkästään aluevaalien ehdokaslistojen yhdistelmä ja toisessa pelkästään kuntavaalien yhdistelmä. Mikäli näin toimitaan, on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota äänestäjien neuvontaan.

Ehdokaslistojen yhdistelmät laaditaan siten, että kuntavaalien valkoisessa yhdistelmässä ehdokasnumerot aloitetaan numerosta 2. Aluevaalien violetin yhdistelmän osalta tarkoitus on, että numerointi aloitettaisiin jostain selvästi suuremmasta numerosta, esimerkiksi numerosta 2002. Siten kuntavaaliehdokkaiden numerot olisivat (muualla kuin Helsingissä) yksi-, kaksi- tai kolminumeroisia ja aluevaaliehdokkaiden numerot nelinumeroisia. Tätä tarkennetaan myöhemmin vaaliohjeissa.

Perinteiseen tapaan ennakkoäänestyspaikkoihin jaetaan ja niissä nähtävillä pidetään molempien vaalien ns. ehdokaskirjat, joissa on lueteltu hyvinvointialueittain ja kunnittain koko maan ehdokkaat.

8. Äänestäminen

Äänestäjä voi käyttää molemmat äänioikeutensa samalla äänestyskerralla tai erikseen eri kerroilla, esimerkiksi niin, että hän äänestää ennakoon kuntavaaleissa ja vaalipäivänä aluevaaleissa.

Jos äänestäjä äänestää samalla kertaa molemmissa vaaleissa, ennakkoäänestyksessä toimitaan lähtökohtaisesti seuraavasti:

- Vaalitoimitsija tarkistaa äänestäjän henkilöllisyyden ja tarjoaa hänelle kahta äänestyslippua (violettia ja valkoista). Helsingissä tarjotaan lähtökohtaisesti vain valkoista lippua, mutta vaalitoimitsijan on varauduttava antamaan äänestäjän pyynnöstä myös violetti lippu.
- Äänestäjä ottaa molemmat äänestysliput, menee äänestyskoppiin, täyttää liput ja siirtyy ennakkoäänestyksen rekisteröintiin.
- Vaalitoimitsija leimaa molemmat äänestysliput ja antaa äänestäjälle kaksi vaalikuorta ja kehottaa äänestäjää sulkemaan kumpaisenkin lipun eri vaalikuoriin.
- Vaalitoimitsija merkitsee äänioikeustietojärjestelmään molemmat äänioikeudet käytetyiksi ja tulostaa kaksi lähetekirjettä, yhden aluevaaleja ja toisen kuntavaaleja varten ja pyytää äänestäjää allekirjoittamaan molemmat.
- Vaalitoimitsija, allekirjoitettuaan itse molemmat lähetekirjeet, sulkee aluevaalien lähetekirjeen ja vaalikuoren, jossa on violetti äänestyslippu, yhteen lähetekuoreen ja kuntavaalien lähetekirjeen ja vaalikuoren, jossa on valkoinen äänestyslippu, toiseen lähetekuoreen. Ennakkoäänestyksestä muodostuu siis kaksi eri lähetekuorta.

Vaikka Helsingissä ei toimitetakaan aluevaaleja, voivat muiden kuntien äänioikeutetut kuitenkin äänestää aluevaaleissa Helsingissä olevissa yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa ja laitoksissa.

Vastaavasti vaalipäivän äänestyksessä toimitaan seuraavasti:

- Vaalivirkailija tarkistaa äänestäjän henkilöllisyyden, etsii nimen vaaliluettelosta, varmistaa, että äänestäjällä on käyttämättä molemmat äänioikeudet, tekee äänioikeuden käytön merkinnät molempiin sarakkeisiin ja tarjoaa hänelle kahta äänestyslippua (violettia ja valkoista).

- Äänestäjä ottaa molemmat, menee äänestyskoppiin, täyttää äänestysliput ja palaa vaaliurnalle.
- Vaalivirkailija leimaa molemmat äänestysliput.
- Vaalilautakunta voi käyttää valintansa mukaan joko yhtä tai kahta vaaliurnaa. Joko molemmat liput pudotetaan samaan urnaan tai kummallekin lipulle on oma urnansa. Laskennassa äänestysliput erottuvat joka tapauksessa värin perusteella.

Siltä varalta, että kunta haluaa käyttää kahta vaaliurnaa, oikeusministeriö valmistuttaa pahvisia, kokoontaitettavia ja violetin värisiä vaaliurnia kuntien käyttöön. Näitä urnia tilataan muun vaalimateriaalitilausten yhteydessä ja niitä on tarkoitus käyttää vain alue- ja kuntavaaleissa nykyisen vanerisen vaaliurnan rinnalla.

Laitos-, laiva- ja kotiaänestykset toimitetaan vastaavasti eli niin, että jos äänestäjä äänestää niissä molemmissa vaaleissa, toimituksen tuloksena syntyy kaksi eri lähetekuorta.

Kirjeäänestysasiakirjat tilaavalle lähetetään aina molempien vaalien asiakirjat ohjeistuksella, että hänenkin tulee, jos äänestää molemmissa, muodostaa kaksi eri lähetekuorta.

9. Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus

Keskusvaalilautakunnalle saapuneen lähetekuoren yläikkunasta näkyvään kuittausmerkintään on liitetty koodi AV-2025 tai KV-2025, jonka avulla keskusvaalilautakunta pystyy halutessaan lajittelemaan lähetekuoret vaalien mukaan jo niitä avaamatta.

Muutoin tarkastus toimitetaan pääpiirteissään kuten muissakin vaaleissa. Eri väriset liput sisältävät hyväksyttävät vaalikuoret pidetään omina kokonaisuuksinaan sekä ennen laskentaa että laskennassa.

10. Ääntenlaskenta

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii molempien vaalien äänestyslippujen laskennasta. Ennakkoäänten laskenta voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan klo 10. Vaalikuorten tekninen aukaiseminen voidaan suorittaa ennen laskentakokouksen alkua, mutta ei kuitenkaan aikaisemmin kuin saman aamun aikana.

Tavoitteena on, että molempien vaalien äänestysliput saataisiin lasketuksi siten, että ennakköäänestyksen tulos on tallennettu tuloslaskentajärjestelmään klo 20 mennessä. Tämä edellyttää luonnollisesti sitä, että ennakköäännten laskentaan varataan riittävät henkilöresurssit ja tilat. Mikäli äänestyslippujen samanaikainen laskenta ei ole mahdollinen, esimerkiksi, jos laskentahenkilöstöä ei ole riittävästi saatavilla tai sopivaa laskentatila ei löydy, keskusvaalilautakunta laskee ja tallentaa ensin aluevaalien liput ja sen jälkeen kuntavaalien liput. Tämä järjestys siksi, että on tärkeää, ettei aluevaalien tulos jää vajaaksi jonkun tai joidenkin kuntien osalta. On huomattava, että klo 20 on vain tavoiteaika- ja ennakköäännten laskentaa voi tarvittaessa hyvin jatkaa myös klo 20:n jälkeen.

Vaalilautakunnat suorittavat alustavan äänenlaskennan vaalipäivän iltana vastaavasti. Ensisijaisesti tavoitteena on äänestyslippujen samanaikainen laskenta ja tallennus, mutta vaalilautakunta voi myös päättää laskea ja tallentaa ensin aluevaalien liput ja sen jälkeen kuntavaalien liput. Vaalipäivänä äänestäneiden lukumäärät molempien vaalien osalta tulisi yhdellä kertaa ilmoittaa kunnan ilmoituskeskukselle (keskusvaalilautakunnalle) tai tallentaa suoraan laskentajärjestelmään.

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalipäivän äänten tarkastuslaskennasta vastaavasti maanantaina, viimeistään klo 12 alkaen. Tarkastuslaskennassa ei ole väliä sillä, laskeetaanko molempien vaalien äänestysliput samanaikaisesti vai ei ja jos ei, kummassa järjestyksessä ne lasketaan.

Tarkastuslaskennan jälkeen keskiviikkona keskusvaalilautakunta vahvistaa laskentajärjestelmässä sekä aluevaalien äänimäärät että kuntavaalien äänimäärät. Aluevaalien äänimäärien pohjalta aluevaalilautakunta vahvistaa aluevaalien tuloksen. Kuntavaalien tuloksen vahvistaa keskusvaalilautakunta.

LIITE 2: Äänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä

1 Yleiset ennakkoäänestyspaikat

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien ja laitosaänestyksessä äänestävien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Ennakkoäänestyspaikkojen riittävä määrä voi edesauttaa sitä, että äänestäjät hajaantuvat tasaisemmin eri paikkoihin eikä suuria ruuhkia pääse syntymään.

Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet.

Ennakkoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulevat sinne mieluusti.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- ja kauppakeskusten aulailoista,
- oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja yhteispalvelupisteistä sekä

- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbusseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

Vuosien 2021 - 2024 vaaleissa oli joissakin kunnissa järjestetty ennakkoäänestyspaikka ulkotiloihin esimerkiksi telttaan, konttiin tai drive-in -pisteelle, jolloin paikka saattoi periaatteessa sijaita missä tahansa, kunhan sillä oli osoite, jonka perusteella äänestäjät löytävät paikan. Ulkoäänestyspaikoissakin tulee kuitenkin tarkasti huolehtia siitä, että niiden järjestelyt ovat täysin vaalilain mukaisia. Erityisesti on huolehdittava siitä, että vaalisalaisuus säilyy.

Yleistä ennakkoäänestyspaikkaa ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, johon kaikilla äänioikeutetuilla ei ole pääsyä. Tällaisia paikkoja saattavat olla esimerkiksi varuskunta-alueet.

Ennakkoäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikkumisesteisten henkilöiden ennakkoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan heidän käyttämilleen kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakkoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä henkilö pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä henkilöitä varten tulee olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalue varustettuna suojuksella, joka turvaa äänestäjän vaalisalaisuuden. Aiemmissa vaaleissa esteettömyydessä mahdollisesti havaitut puutteet tulee korjata.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakkoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakkoäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta ennakkoäänestyspaikassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi joissakin ennakkoäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakkoäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen

johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakkoäänestys otetaan asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakkoäänestyspaikkaan eikä sen sisäänkäyntiin.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tärkeä näkökulma on myös turvallisuus: äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijoiden tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.

Ennakkoäänestystilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä. Ennakkoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, lähetekirje laaditaan ja allekirjoitetaan, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tuleekin huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Paloturvallisuus

Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson päivänä. Tällaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki esimerkiksi yhtenä tai kahtena ennakkoäänestysajanjakson päivänä.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka kannattaa pitää avoinna kello 20 saakka.

Viimeisimmissä vaaleissa on monissa maaseutukunnissa pyritty turvaamaan äänestysmahdollisuuksia perustamalla kirkonkylän lisäksi myös pienempiin kyliin yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat avoinna lyhyehkön ajan liikkuvan ennakkoäänestyspaikan tavoin.

Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman erityistä syytä saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Jos muutoksia kuitenkin tehdään, niistä on riittävästi ja tehokkaasti tiedotettava.

Tehokas tiedotus ja opastus

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julkaisemalla tiedot kunnan kotisivuilla, kunnan käyttämällä sosiaalisen median alustoilla, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, sanomalehtijutuilla, koteihin

jaettavilla tiedotteilla jne. Paikallisille tiedotusvälineille tulisi lähettää luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista.

Edellisten vaalien tapaan äänioikeutetuille lähetettäviin äänioikeusilmoituksiin (ilmoituskortti) liitetään äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman lähialueensa yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi ja näkyvästi esimerkiksi kadunvarsitauluihin ja viitoituksiin ja siten, että äänestäjä löytää myös itse rakennuksesta oikean sisäänkäynnin ja ennakkoäänestystilan.

Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakennetaan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoihin, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoihin vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin. Kunnan sisäinen tiedottaminen liikkuvan ennakkoäänestyspaikan pysähdyspaikoista on tärkeää siksi, että äänestäjille lähetettävän äänioikeusilmoituksen liitteessä niitä ei erikseen mainita.

2 Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikkoja määritessään kunnan tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Äänestyspaikan tulee pääsääntöisesti olla äänestysalueella, mutta erityisistä syistä se voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa;
- Eduskunnan oikeusasiamies katsoi ratkaisussaan 3.3.1999 (dnro 2009/4/96), että vaalipäivän äänestyspaikkana käytettävän huoneiston sopivuutta harkittaessa tulisi yhtenä näkökohtana ottaa huomioon myös huoneiston aatteellinen luonne ja käyttötarkoitus. Kansalaisten yhdenvertaisuuden ja julkisen vallan puolueettomuuden näkökulmasta tulisi olla pyrkimyksenä, että vaalihuoneistot ovat aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman neutraaleja. Eduskunnan

apulaisoikeusasiamies puolestaan totesi ratkaisussaan 30.10.2013 (dnro 4607/4/12), että demokratian asianmukainen toteutuminen edellyttää, että äänestäjät voivat vaalipäivänä käyttää äänioikeuttaan mahdollisimman puolueettomassa tilassa. Merkittävää painoarvoa ei kuitenkaan tulisi antaa sille seikalle, mikä taho omistaa äänestystilan. Merkittävämpänä perusteena on pidettävä tilan sopivuutta arvioitaessa sen käyttötarkoitusta ja varustelua;

- Varsinaisen äänestyshuoneen lisäksi äänestyspaikassa tulee olla odotustilaa. Jollei erillistä odotushuonetta ole käytettävissä, on erityinen paikka äänestyshuoneen vieressä sopivalla tavalla erotettava niin, että äänestäjät voivat siitä suoraan siirtyä äänestyshuoneeseen. Tämä paikka on voitava sulkea siten, että pääsy sinne estetään muilta kuin niiltä äänestäjiltä, jotka ovat saapuneet ennen kello 20;
- Äänestyspaikan esteettömyyden, järjestyksenpidon, opastuksen sekä muiden näkökohtien osalta viitataan siihen, mitä edellä ennakköäänestyspaikkojen osalta todetaan.

LIITE 3: Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien aikataulua kootusti

Marraskuu 2024	
30.11.	Valtuuston vähimmäiskoko määräytyy väestötietojärjestelmässä olevan kunnan asukasluvun mukaisesti.
Joulukuu 2024	
2.12. lukien	VAT-ohjeet 1 ja 2b lähetetään kunnille
9.12.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön
20.12. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle tarvittavien vaneristen vaaliurnien määrästä
31.12. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle valittavien valtuutettujen vähimmäismäärää suuremmasta määrästä tai ilmoitus aiemman ilmoituksen muuttamisesta
Tammikuu 2025	
13.1. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa tilauksensa vaalimateriaalin tilausjärjestelmään
13.1.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä avataan
13.1.	Pohjatietojärjestelmä avataan kuntien käyttöön
14.1. lukien	Loput VAT-ohjeet ja vaaliohjeet lähetetään kunnille
24.1. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa ennakoöäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
Helmikuu 2025	
3.2.	Verkkokoulutus kunnan vaaliviranomaisille avautuu katsottavaksi
10.2. lukien	Vaalimateriaalilaukset toimitetaan kunnille
21.2. klo 24	Äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
24.2. viimeistään	Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokashakemusten jättämisestä ja valittavien valtuutettujen lukumäärästä kuuluttaminen)
24.2. viimeistään	Oikeusministeriön ilmoitus keskusvaalilautakunnalle puolerekisteriin merkityistä puolueista ja niiden nimenkirjoittajista
Maaliskuu 2025	
4.3. ennen klo 16	Kuntavaalien ehdokashakemukset viimeistään jätettävä keskusvaalilautakunnalle

10.3.	Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokashakemusten tarkastus)
13.3. viimeistään klo 16	Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokasasettelun vahvistaminen ja ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen)
18.3.	Kenraaliharjoitus (ennakkoäänestys)
20.3.	Kenraaliharjoitus (laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)
20.3. viimeistään	DVV:n lähetettävä äänioikeusilmoitukset äänioikeutetuille
Huhtikuu 2025	
1.4. klo 12	Äänioikeusrekisteri lainvoimainen
1.4. ennen klo 16	Kotiäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
2.4.	Ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
5.4.	Ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
8.4.	Ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
11.4. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus)
13.4. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
13.4. aikaisintaan klo 10 lukien	Keskusvaalilautakunnan kokous (aluevaalien ja kuntavaalien ennakkoäänten laskenta)
13.4. klo 20	Vaalilautakunnat aloittavat vaalipäivän äänten alustavan laskennan
14.4. viimeistään klo 12 lukien	Keskusvaalilautakunnan kokous (aluevaalien ja kuntavaalien vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta)
16.4. viimeistään klo 18 lukien	Keskusvaalilautakunnan kokous (aluevaalien äänimäärien ilmoittaminen aluevaalilautakunnalle sekä kuntavaalien tuloksen vahvistaminen)
Kesäkuu 2025	
1.6.	Aluevaltuustojen ja kuntien valtuustojen toimikaudet alkavat

VN/17690/2024-OM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

D/3329/00.05.04/2024**299 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi**

Kara 24.9.2024 § 124

Valmistelija: Kaavoituspäälikkö Patricia Broas, puh 040 647 1539

Tiivistelmä: Vasemmistoliiton valtuustoryhmä (Joona Mielonen) on 12.10.2020 tehnyt valtuustoaloitteen, jonka mukaan Kotkan kaupunki huomioisi ja muistaisi Pentti Tiusasen elämäntyötä.

Esittelyteksti: Tiusasen työ näkyy Kotkassa varsinkin rakennuskulttuurin ja suojelun saralla. Tiusasen työtä esitetään valtuustoaloitteessa muistettavaksi esim. nimeämällä metsä tai puisto hänen mukaansa tai kiinnittämällä muistotaulu Vanhan paloaseman tai Höyrypanimon seinään.

Puistoja on perinteisesti nimetty merkittävien henkilöiden mukaan. Kaavoituksessa on vireillä sellaisia asemakaavoja, joissa kaavan myötä muodostuu uutta puistoaluetta. Esimerkiksi asemakaavan muutoksessa ak 0618 Ruukinkadun ympäristö, joka pitää sisällään mm. vanhan puretun poliisilaitoksen tontin, on kaavan valmistelun myötä noussut esiin tarve alueen osan säilyttämiselle luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Alue on tarkoitus määrittää kaavassa puistoksi.

Kaavoitus esittää, että tarkastellaan vireillä olevien kaavojen puistoalueita ja sopivan puistoalueen nimeämistä Pentti Tiusasen mukaan. Mikäli sopivaa puistoaluetta ei löydy valmisteilla olevista asemakaavoista voidaan sopivaa aluetta hakea ennestään nimeämättömistä puistoista tai vastaavista kohteista.

Liitteet: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite 12.10.2020

Esittelijä: Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi.

Asian käsittely: Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen esitteli asian ja täydensi esittelytekstiä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 7.10.2024 § 299

Liite: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite 12.10.2020

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

- Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö
- Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi.
- Asian käsittely: Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen esitti, että asia jätetään pöydälle.
- Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala kannatti Virtasen tekemää esitystä.
- Todettiin, että kaupunginhallitus on yksimielinen asian jättämisestä pöydälle.
- Päätös: Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Valtuustoaloite: Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi

Vasemmistoliiton pitkäaikainen valtuutettu ja kansanedustaja Pentti Tiusanen menehtyi äkillisesti 8.12. 2018. Tiusanen teki pitkän uran kansanedustajana, ja mm. ympäristövaliokunnan puheenjohtajana. Kansanedustajan hän toimi vuodesta 1994 alkaen aina vuoteen 2011 asti. Valtuutettuna hän toimi kuolemaansa asti vuodesta 1980 alkaen.

Pentti Tiusanen teki konkreettista työtä varsinkin viime aikoina edistetyn itäisen rantaradan puolesta. Hän oli perustamassa kansalaisliikettä rantaradan vuoksi ja järjesti aktiivisesti tilaisuuksia sekä teki muuta vaikuttamistyötä sen edistämiseksi.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Kotkan kaupunki huomioisi ja muistaisi Pentti Tiusasen elämäntyötä.

Tiusasen poliittinen työ näkyy Kotkassa varsinkin rakennuskulttuurin ja ympäristön suojelun saralla. Tiusasen muistaminen voisi liittyä jotenkin hänelle tärkeisiin teemoihin. Näin ollen voisi olla perusteltua nimetä esimerkiksi metsä tai puisto hänen mukaansa. Hänen työtään voisi myös muistaa kiinnittämällä muistotaulu esim. Vanhan paloaseman tai Höyrypanimon seinällä, joiden säilymisessä Tiusasella oli suuri rooli. Valmistelun osana on myös kartoitettava muut erilaiset tavat Pentti Tiusasen muistamiseksi.

Esitän, että kaupunginhallitus käynnistää valmistelun Pentti Tiusasen elämäntyön muistamiseksi.

Kotkassa 12.10.2020

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

D/1811/00.01.02.01/2024

300 § Vastaus valtuustoaloitteeseen, eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen

Ympla 26.9.2024 § 102

Valmistelija: Kestävän kehityksen asiantuntija Roosa Rosenqvist puh 040 585 5770

Esittelyteksti: Kaupunginvaltuutettu Joona Mielonen on jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittamista Kotkan kaupungin hankinnoissa vuoteen 2030 mennessä vuoden 2024 tasosta. Valtuustoaloitteessa on tuotu esiin eläinperäisen ruoantuotannon ongelmia, kuten mm. ilmastopäästöt, luontokato, eläinten hyvinvointi ja vesistöjen rehevöityminen. Valtuustoaloitteessa vedotaan Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman mukaiseen tavoitteeseen vähentää Kotkan alueen kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi aloitteessa on kiinnitetty huomiota suomalaisten liialliseen punaisen lihan syöntiin sekä kasvispainotteisemman ruokavalion terveyshyötyihin.

Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelmassa esitetty päästövähennystavoite on Suomen hiilineutraalisuutta tavoittelevien kuntien, eli Hinku-verkoston, periaatteiden mukainen. Tavoite koskee suoria päästöjä, eli Kotkan kaupungin maantieteellisten rajojen sisällä syntyviä päästöjä. Vuonna 2022 Kotkan alueen suurimmat päästösektorit olivat tieliikenne (29 % päästöistä) ja kaukolämpö (13 %). Maatalouden osuus oli vain 2 %. Eläinperäisten tuotteiden kulutuksen aiheuttamat päästöt lukeutuvat pääosin epäsuoriin päästöihin, sillä Kotkassa on hyvin vähän maataloutta. Epäsuoriin päästöihin kuuluvat muualla valmistettavien, mutta Kotkassa käytettävien tuotteiden ja palveluiden aiheuttamat päästöt. Vaikka -80 % päästövähennystavoite koskeekin vain suoria päästöjä, Kotkan kaupunki pyrkii vähentämään myös kaupungin epäsuoria päästöjä.

Kaikki Kotkan kaupungin merkittävän kokoluokan elintarvikehankinnat tulevat Kymijoen Ravintopalvelut Oy:ltä, josta Kotkan kaupunki omistaa 66,5 %. Kymijoen Ravintopalvelut tuottaa ravintopalveluita mm. Kotkan kaupungin kouluille, päiväkodeille ja henkilöstöravintoloille. Tällä hetkellä näiden kohteiden ruokalistojen pääruoista 49 % on kasvisruokia ja 18 % vegaanisia. Henkilöstöravintoloissa ja kouluissa pääruoista yli puolet on kasvisruokia. Päiväkodeissa erilaisten pääruokien määrä on noin puolet pienempi kuin kouluissa tai henkilöstöravintoloissa, ja kasvisruokien osuus kaikista ruoista on 20 %. Tämä johtuu siitä, että toisin kuin henkilöstöravintoloissa ja kouluissa, päiväkodeissa ei ole päivittäin tarjolla useita pääruokavaihtoehtoja. Päiväkodeissa on kuitenkin viikoittain kasvisruokapäivä.

Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelma 2021–2030 sisältää Kymijoen Ravintopalveluiden vastuualueen toimenpiteitä osiossa 5. Ruoka ja ruokajärjestelmä. Ilmasto-ohjelmaan on laadittu päivitys, jonka luonnos on tällä hetkellä lausuntokierroksella. Päivityksessä Kymijoen Ravintopalveluiden vastuulla olevia toimenpiteitä on tarkennettu tämän

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä, ja toimenpiteisiin on lisätty mittarit ja tavoitteet. Kaksi näistä toimenpiteistä liittyy eläinperäisten tuotteiden kulutukseen, ja nämä toimenpiteet sisältöineen on esitetty liitteessä 2. Nyt lisättyjen mittarien ja tavoitteiden avulla on mahdollista seurata tavoitteiden saavuttamista entistä paremmin ja myös pitkällä aikavälillä.

Valtuustoaloitteessa esitetään eläinperäisten tuotteiden puolittamista vuoden 2024 tasosta. Tämä tarkoittaisi sitä, että tähän mennessä toteutetut toimet eläinperäisten tuotteiden kulutuksen vähentämiseksi jäisivät huomiotta. Kymijoen Ravintopalvelut on jo toteuttanut erilaisia toimenpiteitä eläinperäisen ruoan kulutuksen vähentämiseksi, joihin lukeutuvat mm. kasvisruoan sijoittaminen ensimmäiseksi ruokalistoissa ja tarjoilulinjastoissa ja ilmastoystävällisten lounaiden Vihreä lehti -merkin käyttöönotto. Kymijoen Ravintopalvelut on julkaissut Sitoumus2050-palvelussa sitoumuksen tarjota kerran viikossa molempina pääruokina kasvisruokaa oppilas- ja opiskelijaravintoloissa vuoteen 2026 mennessä. Tavoite etenee suunnitellussa aikataulussa. Henkilöstöravintoloiden osalta tutkitaan pääruokien kasvisruokavaihtoehtojen muuttamista vegaaniseksi.

Kuten Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman tavoitteessa vähentää kasvihuonekaasupäästöjä -80 % vuoden 2007 tasosta, myös tässä tapauksessa olisi sopivampaa huomioida jo toteutetut toimenpiteet ja verrata eläinperäisten tuotteiden kulutusta selvästi aiempaan, esimerkiksi vuoden 2007 tasoon. Vuonna 2007 Kymijoen Ravintopalveluiden tarjonnassa kasvisruokien osuus koulu- ja päiväkotipääruoista oli 13 % ja vegaanisten 0 %, henkilöstöruokailussa taas 40 % ja 8 %. Tämä tarkoittaa sitä, että vuonna 2024 kasvisruokien osuus on noussut päiväkotiruokailussa 7 % ja vegaaniruokien osuus 8 % vuodesta 2007. Koulujen osalta nousu on 45 % ja 28 % ja henkilöstöruokailun osalta 15 % ja 5 %.

Kymijoen Ravintopalveluiden tarjonnan suunnittelua ohjaavat ensisijaisesti ravitsemussuositukset. Kaikkia markkinoilla olevia kasviperäisiä tuotteita ei voida hyödyntää eläinperäisten tuotteiden korvaajina. Esimerkiksi kasviperäiset vaihtoehdot juustolle ovat käytännössä pelkkää rasvaa, eivätkä ne siten ole ravitsemussuosituksen mukaisia. Liian suuren ja äkillisen muutoksen riskinä on myös ruokalistojen muuttuminen yksitoikkoisiksi, sillä kasviperäisten raaka-aineiden ja reseptien määrä on toistaiseksi rajallinen. Lisäksi asiakkaiden ruokailutottumukset vaikuttavat merkittävästi siihen, kuinka paljon kasviperäistä ruokaa voidaan tarjota. Erityisesti kouluissa ja päiväkodeissa on vaarana, että ruoka jätetään kokonaan syömättä, jos se ei maistu. Oppilaiden ja päiväkotilasten hyvinvoinnin kannalta riittävä ravinto ja energiansaanti on ensisijaisen tärkeää. Jos ruokaa ei syödä, ravitsemussuositukset eivät täyty, ja lisäksi syömättä jätetystä ruoasta syntyy ruokahävikkiä. Siksi Kymijoen Ravintopalvelut pyrkii lisäämään kasvipohjaisten tuotteiden käyttöä määrätietoisesti, mutta maltillisesti ja vähitellen.

Kotkan kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa valtuustoaloitteessa mainittuihin esimerkkeihin päiväkotilasten ja suomalaisten miesten syömän punaisen lihan määristä ovat rajalliset, sillä merkittävä osa ruoasta

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

syödään kotona. Kotona opitut ruokailutottumukset muovaavat ihmisten asenteita, makutottumuksia ja valintoja. Suurimmat esteet kasvispainotteisempaan ruokavalioon siirtymiselle ovatkin kulttuurisia, eivätkä esimerkiksi taloudellisia. Kymijoen Ravintopalveluille tehdyn opinnäytetyön (Stålberg 2023) mukaan pääruoissa kasviperäiset vaihtoehdot eivät ole eläinperäisiä vaihtoehtoja kalliimpia, vaan joissakin tapauksissa ne voivat olla jopa edullisempia. Sen sijaan lisukkeiden ja välipalojen osalta pelkästään kasviperäisiin tuotteisiin siirtyminen aiheuttaisi lisäkustannuksia. Kyseisessä opinnäytetyössä tutkittiin potilaiden kokopäiväisiä ruokalistoja, ja tutkimuksessa havaittiin, että vegaaninen ruokalista oli materiaalikustannuksiltaan noin 17 % tavallista ruokalistaa kalliimpi. Suurin osa Kymijoen Ravintopalveluiden Kotkan kaupungille tuottamista ravintopalveluista ei kuitenkaan sisällä kokopäiväisiä ruokalistoja, sillä potilaiden ruokailusta vastaa nykyään hyvinvointialue.

Edellä mainittujen syiden perusteella valtuustoaloitteessa esitetty eläinperäisten tuotteiden puolittaminen vuoteen 2030 mennessä vuoden 2024 tasosta olisi erittäin haastavaa, ja sen toteuttaminen vähentäisi erityisesti oppilaiden ja päiväkotilasten syömistä merkittävästi. Syömisestä vähentyminen aiheuttaisi negatiivisia terveysvaikutuksia ja lisäksi ruokahävikkiä. Valtuustoaloitteen toteuttaminen aiheuttaisi todennäköisesti myös hieman lisäkustannuksia. Kotkan kaupunki tekee jatkuvaa yhteistyötä Kymijoen Ravintopalveluiden kanssa eläinperäisten tuotteiden kulutuksen vähentämiseksi, mutta kestävä muutoksen aikaansaamiseksi eläinperäisten tuotteiden korvaamista kasviperäisillä tulee edistää maltillisesti ja suunnitelmallisesti.

Liitteet: 1. Valtuustoaloite
2. Kasvis- ja vegaaniruokaan liittyvä sivu ilmasto-ohjelman päivityksen luonnoksesta

Esittelijä: Ympäristöterveyspäällikkö Tuomas Hiltunen

Ehdotus: Ympäristölautakunta päättää esittää vastauksenaan valtuustoaloitteeseen edellä esitetyn selvityksen ja antaa sen edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 7.10.2024 § 300

Liitteet: 1. Valtuustoaloite
2. Kasvis- ja vegaaniruokaan liittyvä sivu ilmasto-ohjelman päivityksen luonnoksesta

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle ympäristölautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti kaupunginhallituksen jäsen Antti Hyyryläinen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

KV: Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

VALTUUSTOALOITE: Eläinperäisten tuotteiden kulutuksen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä

Ilmastokriisi ja luontokato ovat suurimpia uhkia ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Kotkan kaupungin tavoitteena on ilmasto-ohjelman mukaisesti vähentää päästöjä alueellaan 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Yksi merkittävimmistä ilmastopäästöjen aiheuttajista on ruoantuotanto. Ilmastopäästöjen lisäksi ruoantuotannolla on vaikutuksia luontokatoon, eläinten hyvinvointiin sekä Itämeren ja muiden vesistöjen rehevöitymiseen. Kaikkia näitä vaikutuksia voidaan pienentää puolittamalla eläinperäisten tuotteiden osuus kaupungin julkisissa hankinnoissa.

Ensimmäisenä kaupunkina Suomessa Tampere on selvittänyt kaupungin toimintojen luontojalanjäljen. Jyväskylän yliopiston tekemän tutkimuksen mukaan suurin luontojalanjälki syntyy elintarvikehankinnoista ja tästä luontojalanjäljestä yli 60 prosenttia syntyy eläinperäisistä tuotteista. Jalanjälkeä voi pienentää vaihtamalla liha- ja maitotuotteita kasvispohjaisiin tuotteisiin. Kasvispohjaisempi ruokavalio on parempi niin ilmastolle, eläimille, luonnolle kuin myös Itämerelle.

Lisäksi kasvispainotteisempi ruokavalio edistää tutkitusti terveyttä. Helsingin yliopiston tuore tutkimus osoittaa, että suomalaiset päiväkotilapset syövät yli viisi kertaa enemmän punaista lihaa kuin olisi terveydelle ja maapallon kantokyvylle hyväksi, kun vertailukohdaksi otetaan planetaarinen ruokavalio.

Suomalaisista miehistä taas peräti neljä viidestä syö liikaa punaista lihaa suomalaisiin ravitsemussuosituksiin verrattuna. Korvaamalla eläinperäisiä tuotteita kotimaisilla kasviproteiinituotteilla edistetään myös kestävästä kotimaista maataloustuotantoa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kotkan kaupunki asettaa tavoitteeksi eläinperäisten tuotteiden kulutuksen ja hankintojen puolittamisen vuoden 2024 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Kotkassa
29.4.2024

Joona Mielonen (vas.)
kaupunginvaltuutettu

Puoluejohtaja

Peti Pekkinen

Sihteeri

RUOKA JA RUOKAJÄRJESTELMÄT – ILMASTOMYÖTÄISEN RUOAN JA RUOKAJÄRJESTELMÄN EDISTÄMINEN (1/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Nostetaan kasvispohjaisen ruoan osuutta Kotkan kaupungin tarjoamissa ruokapalveluissa, esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa ja henkilöstöravintoloissa.*	Kymijoen Ravintopalvelut Oy <i>Jatkuva</i>	Ravitsemussuositukset otetaan huomioon, esimerkiksi korvaamalla eläinproteiini kasvipohjaisilla proteiinituotteilla.	Kasvisruoan osuus lounasmäärissä (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa</i> Vegaaniruoan osuus lounasmäärissä (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa</i>
Helpotetaan ilmastomyötäisen valinnan tekemistä kouluruokailussa ja henkilöstöravintoloissa.*	Kymijoen Ravintopalvelut Oy <i>Jatkuva</i>	Esimerkiksi ilmastolounaskriteeristön luominen ja merkintä sekä viestinnälliset toimet. Kasvisruoka sijoitetaan ensimmäiseksi linjastoissa. Ilmastoystävällisen lounaan Vihreä lehti -merkki on otettu käyttöön vuonna 2023.	Vihreä lehti -lounaiden osuus kaikista lounaista (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa kasvis- ja vegaaniruoan osuuksien lisääntyessä</i>

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

301 § Toimielimien pöytäkirjajäljennökset ja viranhaltijoiden päätökset

Kh 7.10.2024 § 301

- Kaupunkirakennelautakunta 24.9.2024

Ikäihmisten neuvosto –
Vammaisneuvosto –

Viranhaltijoiden 1.10. – 7.10.2024 välisenä aikana tekemät viranhaltijapäätökset ovat hallituksen jäsenten katsottavissa Luottamushenkilöportaalissa osoitteessa <http://luottamushenkilöportaali.kotka.fi>

Toimielinten pöytäkirjat ovat katsottavissa Kotkan kaupungin verkkosivuilla, osoitteessa www.kotka.fi/kotkan-kaupunki/paatoksenteke

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus toteaa, että edellä mainittujen toimielimien pöytäkirjojen ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjojen johdosta ei käytetä kuntalaissa tarkoitettua otto-oikeutta eikä muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Hyväksyttiin.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

302 § Kaupunginjohtajan ajankohtaiset asiat

Kh 7.10.2024 § 301

Asian käsittely: Kaupunginjohtaja esitteli kaupunginhallitukselle katsauksen ajankohtaisiin asioihin.

Puheenvuoroja käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Anne Heikkilä, Jarkko Vuorela ja Mia Holmberg sekä kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen, 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala sekä 2. varapuheenjohtaja Jani Paananen.

Päätös: Merkittiin saatu selvitys tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		
-------------------------------	--	--

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 290 – 293, 295 – 303

Seuraavista päätöksistä ei julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 146 §:n nojalla saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla, koska kyse on markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvista asioista.

Pykälät: –

Koska seuraavista päätöksistä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus, niistä ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: –

Seuraaviin päätöksiin ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentin tai muun lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Asiat – §

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja oikaisuvaatimus-oikeus Yllä mainittuihin päätöksiin voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksena **kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen maksu Oikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

Oikaisuvaatimusaika Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **15.10.2024**.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- muutoksenvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuin- tai postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa. Jos oikaisuvaatimusta koskevia ilmoituksia tai päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava kaupunginhallitukselle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot

Kotkan kaupunki
Kaupunginhallitus
Kustaankatu 2, 48100 Kotka
(PL 205, 48101 Kotka)
Puhelin: 05 23450 (kirjaamo)
Sähköposti: kirjaamo@kotka.fi
Virka-aika: ma - pe klo 8.00 – 12.00 ja 13.00 – 16.00
Erikseen ilmoitettavana kesäaikana:
ma – pe klo 8.00 – 12.00 ja 13.00 – 15.00

VALITUSOSOITUS

Asiat

294 §

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valituksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

[Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista)

Lain 9 §:n mukaan maksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi **15.10.2024**.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> .

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

**Valitusviranomaisen
yhteystiedot****Itä-Suomen hallinto-oikeus**

Minna Canthin katu 64
70100 KUOPIO
(PL 1744, 70101 KUOPIO)
Puh. 029 564 2500
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 564 2501

Virka-aika: arkisin klo 8.00 – 16.15